

W numerze

2014 NO. 5 总第9期 BURSZTYN 2014 No. 5

10 僧人用旦的摄影梦
Marzenie mnicha-fotografa

44 „Z Polski – nie tylko wódka” Międzynarodowe
Targi Wyrobów Spożywczych Polagra Food 2014
“波兰不仅有伏特加”
— 记2014年波兰国际食品博览会

54 一生耕耘，终得心之广厦
— 专访北京外国语大学波兰语专业易丽君教授
Wewnętrzny gmach wiary i rozumu
– wywiad z profesor Pekńskiego Uniwersytetu
Języków Obcych, panią Yi Lijun

68 Ulubione polskie i chińskie filmy ostatnich 65 lat
65年来我们一起看过的中波影视剧

68

主 办：中国国际广播电台
Właściciel tytułu: Chińskie Radio Międzynarodowe
电子信箱 (e-mail): pol@cri.com.cn
地 址：北京市石景山路甲16号
Adres: Shijingshan Lu 16A, Beijing, China
联系电话 (Tel.): +86 (10) 68892092

出 版：中波经济文化交流基金会
Wydawca: Fundacja Chińsko-Polskiej Wymiany Gospodarczej i Kulturalnej
Adres: Fundacja Sinopol
ul. Królowej Marysieńki 1/29, 02-954 Warszawa, Polska
Tel.: +48 (22) 651 8295

主 编 (Redaktor naczelny): 殷相峰 Yin Xiangfeng
副 主 编 (Zastępca redaktora naczelnego): 钟 雷 Zhong Lei
责任编辑 (Redaktor prowadzący): 赵 霞 Zhao Xia

编辑、记者、翻译 (Zespół):
毕 磊 Bi Lei 韩新忠 Han Xinzhong
孔世平 Kong Shiping 林伟大 Lin Weida
刘英琦 Liu Yingqi 瞿鹏杰 Qu Pengjie
时 光 Shi Guang 汤 黎 Tang Li
吴 侯 Wu Yu 杨 晨 Yang Chen

美术总监 (Projekt graficzny): CRI视觉艺术工作室

责任校对 (Korekta): Katarzyna Harrold Leszek Sadowski

波兰推广总代理 (Zamawianie reklam - Polska): Fundacja Chińsko-Polskiej Wymiany
Gospodarczej i Kulturalnej (www.sinopol.pl)
联系方式 (Kontakt): +48 (22) 651 8295 电子邮箱 (e-mail): biuro@sinopol.pl

《琥珀》官方网站 (Wersja elektroniczna): bursztyn.cri.cn

法律顾问声明：本刊部分图片和文字内容来自网络。根据《中华人民共和国著作权法》，本刊转载
媒体从业人员职务作品，稿酬将付给该从业人员所属媒体机构；本刊转载非职务作品，稿酬将支付
给著作权人。

Część ilustracji i informacji zamieszczonych w niniejszym czasopiśmie pochodzi z
zasobów internetowych. Zgodnie z obowiązującą w ChRL ustawą o prawach autorskich,
w przypadku przedruku dzieł powstałych w związku z wykonywaniem obowiązków
zawodowych przez osoby zatrudnione w instytucjach medialnych, należne honoraria
wypłaca się instytucji zatrudniającej autora, a w przypadku przedruku dzieł powstałych
bez związku z wykonywaniem pracy w instytucjach medialnych, honoraria wypłaca się
właścicielom praw autorskich.

印 刷 (Druk): LOTOS Poligrafia Sp. z o.o.
印 数 (Nakład): 5000
地 址 (Adres): ul. Wał Miedzeszyński 98, 04-987 Warszawa
联系方式 (Tel.): +48 (22) 872 2266

Bursztyn for iPad

Bursztyn for iPhone

bursztyn.cri.cn

W numerze

2014 NO. 5 总第9期 BURSZTYN 2014 No. 5

目录

走进藏区 Blżej Tybetu

05 Od Nuoergai do Aby i Maerkangu
– czyli witajcie w Tybecie
藏区欢迎你

—— 从诺尔盖到阿坝和马尔康

10 僧人用旦的摄影梦
Marzenie mnicha-fotografa

14 来自高原的希望 走近藏族少年的生活
Młodzież tybetańska nadzieją płaskowyżu

16 藏族残疾女青年的创业梦
Marzenia Suolang

20 Mała restauracja w Nuoergai

22 传承和发展—— 中外记者访阿坝县藏文中学
Dziedzictwo i rozwój
– reportaż z Tybetańskiego Dwujęzycznego
Gimnazjum i Liceum w powiecie Aba (Ngawa)

27 Nowoczesny Tybet z wiekową tradycją
– wywiad z członkami stowarzyszenia
„Dom Polski”

新闻资讯 Wydarzenia

32 中日韩波兰语学术研讨会在东京举行
Międzynarodowa Konferencja Akademicka
Spotkania Polonistyk Trzech Krajów
– Chiny, Korea, Japonia – Tokio 2014

34 广外成立华南地区首家波兰语专业
Instytut Polonistyki na Kantońskim Uniwersytecie
Studiów Międzynarodowych
– pierwsza polonistyka w południowych Chinach

36 波兰建成世界第一座维基百科纪念碑
波兰医院利用干细胞技术帮助瘫痪病人重新行走
波兰实施新计划力促海外本国侨民就业

37 瑞安公司扩大在波兰的经营
波兰伏特加销售遭遇滑铁卢
波兰计划全面禁止电子烟

38 图说天下 Świat w obrazach

经济资讯 Wokół biznesu

42 LiuGong Dressta Machinery Sp. z o.o. najlepszym
chińskim inwestorem w Polsce
柳工波兰荣获“2014波兰最佳中国投资者”大奖

- 44** „Z Polski – nie tylko wódka” Międzynarodowe Targi WYROBÓW SPOŻYWCZYCH Polagra Food 2014
“波兰不仅有伏特加”
——记2014年波兰国际食品博览会

- 50** 最时尚 **Modne rzeczy**

文化生活 **Kultura i społeczeństwo**

- 54** 一生耕耘，终得心之广厦
——专访北京外国语大学波兰语专业易丽君教授
Wewnętrzny gmach wiary i rozumu
—wywiad z profesorem Pekńskiego Uniwersytetu Języków Obcych, panią Yi Lijun

- 63** “生活在别处” – 波兰华人纪事：
“老波兰” 田老先生
Życie na obczyźnie
– O Chińczykach mieszkających w Polsce

- 68** Ulubione polskie i chińskie filmy ostatnich 65 lat
65年来我们一起看过的中波影视剧

- 77** 我们是音乐家——波兰罗安乐队专访
ROAN: Jesteśmy zwykłymi muzykami

- 80** Chińska wystawa *Inne oblicza* uczta kulturalną dla zwiedzających

- 82** 行走中国 苏州
Po Chinach – W obiektywie Mateusza: Suzhou

- 84** 汉字解密 **Znak rozszyfrowany**

旅游 **Podróże**

- 86** 大美黄山 —— 天然氧吧
Góry Huang Shan – najpiękniejsze krajobrazy i najczystsze powietrze

- 89** Shilin – słynny obszar krasu w Yunnannie

美食 **Kuchnie**

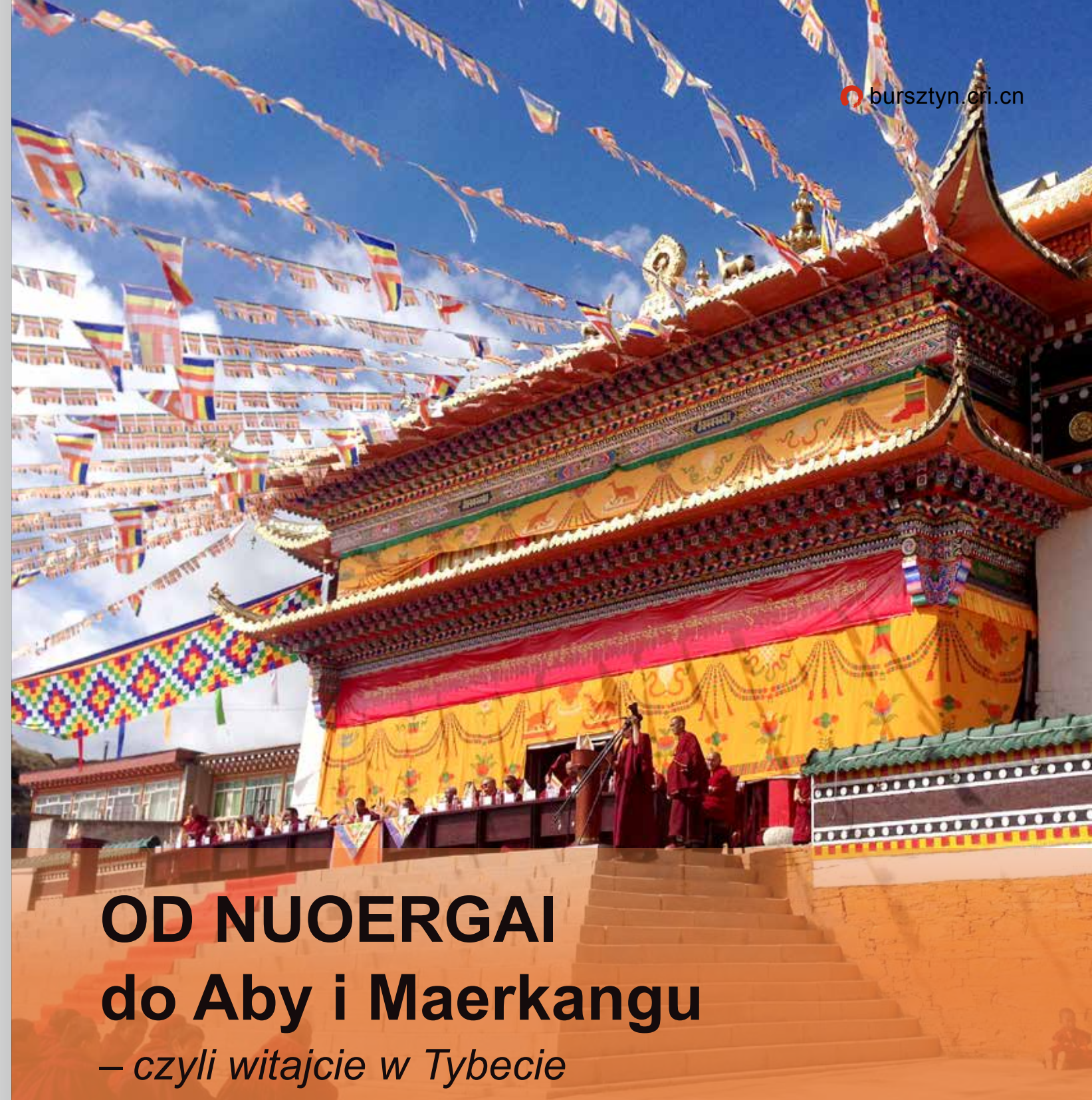
- 90** 苹果上的波兰

- 91** 白葡萄酒苹果

- 92** Kulki perłowe

娱乐 **Rozrywka**

- 94** **Krzyżówki** 填字游戏

OD NUOERGAI do Aby i Maerkangu – czyli witajcie w Tybecie

Wizyta w północno-zachodniej części chińskiej prowincji Syczuan to niewątpliwie duże wyzwanie, ale i wielka przygoda. Z Chengdu do pierwszego większego miasta położonego na naszej trasie, czyli Nuoergai, trzeba jechać, a właściwie pięć się pod górę,

przez cały dzień od rana do wieczora, z krótkimi przerwami. To niewątpliwie pełne uroku miasteczko położone jest dość wysoko, ponad 3500 m n.p.m., co znaczy, że u wielu osób nieprzystosowanych do dużych wysokości i gór może wystąpić tlenowy deficyt, który uniemożliwia normalne

funkcjonowanie i poruszanie się po okolicy. A ta jest surowa, uboga w roślinność, wilgotna, wietrzna i chłodna. Ta surowość ma jednak niepowtarzalny urok, który odkrywamy na rozległych bagnach. Zimą zamarzają one tworząc jedno wielkie lodowisko. Nawet już we wrześniu niektóre szczyty pobliskich gór (większość z nich ma ponad 4000 m) pokryte są śniegiem. Nuorgai przez wielu turystów traktowane jest jak lokalna brama do Wyżyny Tybetańskiej i tu właśnie zaczynają swoją górską przygodę. Na pewno warto zatrzymać się w Nuorgai na 2-3 dni, by poznać miasto i okolice oraz przyzwyczaić się do dużej wysokości.

Kilka godzin zabiera nam dalsza podróż do miasta Ngawa (Aba), które jest prawdziwą perełką buddyjską – pielgrzymują tam głównie miejscowi mnisi i wierni, choć Aba znana jest także poza granicami Chin.

Miasto i powiat Ngawa (po tybetańsku) albo Aba (po chińsku) leży w prefekturze Ngawa – autonomicznej prefekturze tybetańskiej mniejszości etnicznej i mniejszości etnicznej Qiang, na płaskowyżu tybetańskim, na wysokości 3200 m n.p.m., ponad 250 km od Barkham (czyli Maerkang). Ngawa wraz z okolicznymi miejscowościami

ma ok. 70 tys. mieszkańców, z czego ok. 8 tys. to tybetańscy mnisi, mieszkający w 42 klasztorach. Samo miasto, mimo stosunkowo niewielkiej liczby ludności (20 tys.), tętni życiem, szczególnie w godzinach popołudniowych.

Najsłynniejsze klasztory, które warto w Ngawie odwiedzić to: Kirti Gompa, znany też jako Kirti Kalari Gon Tashi Lhundrub – leży na północno-zachodnim skraju miasta, a został założony w 1472 przez Rongpa Chenakpa, ucznia Tsongkhapy. Mieszka w nim ok. 2500 mnichów. Kolejne to Nangzhik Gompa i Topgyel, które znajdują się w północno-wschodniej części miasta oraz Setenling Gompa – klasztor buddyjski Jonangpa na wschodnim krańcu Ngawy. Ten ostatni, założony jeszcze na przełomie XII i XIV w. przez Namnang Dorje jest znany i chętnie odwiedzany. Skupia około 800 do 1000 stowarzyszonych mnichów.

Prefektura ma również bogate zasoby turystyczne, a także kilka pozostających na wolności pand. Region obejmuje Park Krajobrazowy Huanglong (Żółtego Smoka), Narodowy Rezerwat Przyrody Wolong (Leżącego Smoka), raj alpinistyczny przy Górach Siguniang czy wspomniane już Trawiaste Obszary Nuorgai. Na turystów czeka tu

na pewno sporo atrakcji, tym bardziej, że warto odwiedzić także Dolinę Jiuzhai (Dolinę Dziewięciu Wiosek) i położone w niej tybetańskie wsie, od których wzięła nazwę. Tutejsze jeziora, wodospady, ośnieżone góry i dziewicze lasy cieszą oczy pięknymi, kolorowymi widokami przez cały rok. Sześć malowniczych kurortów otwartych w dolinie to Baojingyan, Shuzheng, Rize, Jianyan, Changhai i Zharu. W 1992 roku Jiuzhai został wymieniony przez UNESCO jako naturalne światowe dziedzictwo. W pobliżu, na pograniczu powiatów Xiaojin, Lixian oraz Liuchuan, leżą Góry Siguniang (Góry Czterech Dziewic) z czterema szczytami rozciągającymi się z północy na południe. Ponieważ Tybetańczycy szanują góry (prawie tak, jak świętych) i kobiety, szczyty te postrzegano jako cztery piękne dziewczęta, a przykrywający je śnieg – jako spowijający je delikatny biały welon.

Równie ciekawe są tybetańskie dwujęzyczne szkoły. Jedną z nich odwiedzamy w drodze z Ngawy do Rangtang. Dzieci i młodzież uczą się tu m.in. malowania tradycyjnych buddyjskich obrazów – thanek. Szkoła robi duże wrażenie, a prowadzący ją mnisi chętnie opowiadają o lokalnej kulturze

i obyczajach, pokazując nam szkolne sale i prace uczniów. Osoby zainteresowane sztuką i kulturą buddyjską znajdą tu miejsce dla siebie.

Choć dla mieszczucha życie w tych okolicach może wydawać się trudne, z uwagi na surowy klimat, piękno miejscowej przyrody wszystko to rekompensuje. O tym opowiedział nam jeden z buddyjskich mnichów, który znalazł tu swoje szczęście. Jego zdaniem zdrowa i naturalna żywność oraz czyste powietrze i jego wielka pasja, jaką jest fotografia, są wystarczającymi czynnikami do tego, by czuć się szczęśliwym i cieszyć się życiem, o co w wielkich miastach coraz trudniej.

Na pewno warto w taką podróż się wybrać i polecieć ją każdemu, kto chce poznać trochę inne Chiny niż widokówkowy kraj ogromnych, gwarnych i nowoczesnych miast.

Bo Chiny to także wielka, górzysta i naturalna zachodnia część, gdzie życie toczy się zupełnie innym rytmem – spokojniejszym, bardziej przyjaznym naturze i po tybetańsku uduchowionym. *(Leszek Sadowski)*

藏区欢迎你

——从诺尔盖到阿坝和马尔康

翻译 / 吴侯

在四川西北部的旅行无疑是充满挑战的，同时也是一场不同寻常的探险。我们从成都出发，第一站是诺尔盖。汽车行驶在山路上，从早到晚开了一整天，中途只作了短暂的休息。诺尔盖县非常值得一看，但那里海拔很高，超过3500米，也就是说，很多不适应高海拔和山地环境的人会出现缺氧的情况，而无法正常工作。这里条件艰苦，树木稀疏，潮湿而多风，天气寒冷。但这种艰苦的环境反而别有一番独一无二的美，我们从辽阔的湿地中就发现了这种美，因寒冬而冻住的湿地像是一个巨大的冰场。时值九月，附近有些山顶（海拔超过4000米）已经被白雪覆盖。

诺尔盖县被很多游客认为是通往青藏高原的大门，他们从这里开始自己的高原之旅。有必要在这个县城停留两三天来参观县城及其周边并且适

应高原气候，更重要的是这里不缺宾馆和温馨的小旅店。在此期间，也非常推荐大家去花湖湿地看一看，诺尔盖湿地是世界最大的高原泥炭沼泽湿地。

经过几个小时的路程我们就到了阿坝县。这里当之无愧是一座佛教圣地，主要都是当地的僧人和信徒在朝圣。阿坝县坐落在青藏高原上，隶属于阿坝藏族羌族自治州，海拔3200米，距离马尔康250公里。阿坝县及其周边共有7万居民，其中，超过8000名藏族僧人，居住在42个藏传佛教寺庙内。目前县城人口有两万人左右，特别是在午后，在县城最主要的几条街道上，到处都显得生机勃勃——这让来自世界各地的游客感受到了民俗的气息。

一定要去看看当地最著名的寺庙：格尔登寺，又被称作德合仓郎木格尔底寺。寺庙坐落在县城的西北角，由第一世格尔登活佛绒靖更敦坚木参于

1472年创建，他曾拜格鲁派创始人宗喀巴大师为师，目前寺庙约有2500名僧人。此外，位于阿坝县东北角的朗依寺及位于县城东边尽头的觉囊派佛教寺庙赛格寺也非常值得一看。

自治区内还有丰富的旅游资源和野生大熊猫。这里有卧龙国家级自然保护区，登山圣地四姑娘山，还有之前提到过的诺尔盖大草原。有很多吸引游客们的景点，特别值得一看的是九寨沟和坐落在那里的藏族乡村。这里的湖泊，瀑布，被雪覆盖的山顶还有无污染的草原美不胜收，一年四季都有不同的景色。1992年，九寨沟被联合国教科文组织列入《世界自然遗产名录》。

这里的藏文双语学校也很有意思。在从阿坝县到壤塘的途中我们经过一个学校。孩子们在这里学习，其中包括绘制唐卡，这是一种藏族传统佛教绘画。学校里的僧人向我们介绍当地的文化和传统，并让我们参观教室，见到了正在学习的

学生们。这对佛教和艺术感兴趣的人来说是一个绝佳的参观地点。

对于当地人来说，尽管在这里生活看似很艰苦，但当地美丽的自然风光可以弥补这一切。一个寺庙的僧人对我们说，他在这里感到很幸福，这里有健康和天然的食物，还有清新的空气以及他对摄影的喜爱足以让他感到很幸福。他非常喜欢这种简单的生活，这种简单的生活在大城市中变得越来越难得。

这样的旅行值得您去尝试——如果您想了解不一样的中国，我们强烈推荐您去藏区看一看。有别于明信片上那样繁忙而现代化的大都市，这里地处中国西部，有辽阔而多山的自然景观，当地人的生活节奏也非常不一样——更加平静，亲近自然，延续着藏族的传统和信仰。

僧人用旦的 摄影梦

用旦是四川阿坝县格尔登寺的一名僧人，除此以外，他还有一个特殊的身份——摄影师。与一般摄影师不同，他拍摄的题材主要为阿坝县的美丽风光及宗教，阿坝县的很多宣传照片都是他的作品。

用旦从小就对摄影很感兴趣，家里资助他购买摄影设备后，他便开始了自己的摄影之旅。在他18岁进入寺庙后，他的作品里开始大量出现与宗教题材相关的照片。寺庙生活让他变得更加专注和执着。有一次，他为了拍摄阿坝县春耕时的景象，等待了整整两年才终于拍出自己满意的照片。

阿坝县共有42座寺庙，很多寺庙都想邀请用旦去拍照。近日，他正在为安斗寺的开光仪式进行拍摄。据说，早在一年前，安斗寺的活佛就与用旦预约了开光仪式的拍摄。他笑着告诉记者，寺庙都不富裕，所以他都把照片免费送给寺庙。此前他已经出版了第一本摄影集，主要内容是宣传阿坝县的风光和介绍当地的寺庙，现在正计划出版第二本。他希望能当地民俗和寺庙的宣传做一点贡献。（文/吴侯）

MARZENIE MNICHA-FOTOGRAFA

Yongdan jest mnichem w klasztorze Kirti Gompa w powiecie Aba (Ngawa) w Syczuanie. W swoim klasztorze ma również specjalny status – mistrza fotografii. Zdecydowanie wyróżnia się on spośród innych fotografów. Tematem jego prac są głównie przepiękne krajobrazy Aby oraz religia. W materiałach promocyjnych powiatu większość zdjęć jest jego autorstwa.

Fotografia pociągała go od dzieciństwa. Dlatego rodzice kupili mu aparat. I od tego momentu zaczęła się jego przygoda ze sztuką. Po wstąpieniu do klasztoru w jego twórczości pojawiło się wiele motywów religijnych. Yongdan jest artystą bardzo wymagającym: żeby zrobić jedno dobre ujęcie potrafi szukać odpowiedniego miejsca i czekać na sprzyjający moment nawet i dwa lata.

W powiecie Aba są 42 klasztory buddyjskie. Wiele z nich zaprasza Yongdana, by swym obiektywem utrwalił różne ważne wydarzenia i rytuały. Niedawno, na przykład, fotografował on ceremonię święcenia klasztoru Andou (według tradycji buddyzmu tybetańskiego, każdy klasztor musi być święcony co 600 lat). Mówi się, że żywy Budda, opat klasztoru, już rok wcześniej ustalił obecność Yongdana na tej uroczystości. Mnich-artysta powiedział nam, że znając słabą kondycję finansową klasztorów, wszystkie zdjęcia dla nich robi za darmo.

Ukazał się już pierwszy album z pracami Yongdana, w którym znalazły się zatrzymane w kadrze przepiękne widoki Aby, obrazy z życia lokalnych świątyń oraz zdjęcia pokazujące kulturę i religię regionu. W przygotowaniu jest drugi, o podobnej tematyce. (Wu Yu)

*Fotografie z albumu
Yongdana*

Młodzież tybetańska nadzieją płaskowyżu

来自高原的希望 走近藏族少年的生活

本刊记者 吴侯 发自四川阿坝县

四川省阿坝藏族羌族自治州位于四川省西北部，其北部与青海、甘肃省相邻，全自治州以高海拔山区为主。阿坝州拥有九寨沟、黄龙世界等自然遗产，而藏族人文遗产的传承与发展也深深地印记在当地孩子们的身上。

在阿坝县的藏文中学里，孩子们一双双认真的大眼睛中透露着对知识的渴望和对外界世界的向往。当他们看见外国记者时，纷纷围过来用英语问好，还有胆子大的孩子用英文大声问外籍记者是否喜欢阿坝县。在安斗寺开光仪式的现场，记者看到很多身穿僧衣的小僧童，他们肩负着学习宗教习俗、传承藏族文化的重任，成为了家族的荣耀。据当地人介绍称，家里能出一个僧人在当地是一件很值得骄傲的事。在一所僧人开办的学校里，有400多名孩子正在认真学习唐卡这门藏族传统工艺。有一个孩子告诉记者，她从小就喜欢唐卡，觉得很有意思，她希望能够学好绘制唐卡，然后让更多的人了解藏族文化。

Abba (Ngawa), prefektura autonomiczna tybetańskiej mniejszości etnicznej i mniejszości etnicznej Qiang w Chinach, znajduje się na północnym zachodzie prowincji Syczuan. Od północy sąsiaduje z prowincjami Qinghai i Gansu. Większość terytorium tej prefektury to płaskowyż. W regionie znajduje się wiele rezerwatów i pomników przyrody, m.in. Jiuzhaigou (Dolina Dziewięciu Wiosek) i Huanglong (Dolina Żółtego Smoka) – oba wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Warto tam pojechać nie tylko z powodu urzekających krajobrazów, ale także ze względu na bogate dziedzictwo kulturowe i silne pragnienie rozwoju, co najlepiej widać po lokalnej młodzieży.

Z oczu dzieci uczących się w tutejszej dwujęzycznej szkole średniej można wyczytać ogromną wolę wiedzy i zainteresowanie światem zewnętrznym. Na widok

zagranicznych dziennikarzy uczniowie podbiegali do nich i w języku angielskim próbowali powitać ich w Abie. Najśmielszy z nich zapytał głośno, czy gościom podoba się ich powiat.

Podczas ceremonii święcenia jednego z buddyjskich klasztorów, zauważyliśmy wiele dzieci-mnichów, które tu poznają religijne tradycje i tybetańską kulturę. Jak dowiedzieliśmy się od okolicznych mieszkańców, dzieci te są dumą swoich rodzin. To zaszczyt dla rodziny, kiedy ktoś z jej członków zostaje mnichem. W prowadzonej przez mnichów szkole ponad 400 dzieci studiuje tradycyjne malarstwo tybetańskie – thanka. Jedna z uczennic powiedziała nam, że od dzieciństwa podobają jej się thanki i ma nadzieję, że uda jej się opanować tę sztukę na tyle dobrze, że w przyszłości będzie mogła poprzez swoje obrazy promować kulturę tybetańską. (Wu Yu)

藏族残疾女青年的

创业梦

本刊记者 吴侯 发自四川阿坝县

“湖泊是你的眼睛，高原是你的脊梁，白云是你的羊群，蓝天是你的牧场……”就像吉娜在《藏族姑娘》里唱得那样，藏族的女孩总给人一种自由而无拘束的感觉。

索朗措么就是这么一位出生在阿坝县安羌乡的藏族姑娘。如果不是小时候的那场高烧，她肯定会像所有藏族姑娘那样，过着牧羊放牛的草原生活。三、四岁的那场大病，让索朗措么双腿残疾，一辈子都要生活在轮椅上。

二十几年来，索朗措么的生活不得不在父母和兄妹们的帮助下度过的，这也让她觉得很内疚。据了解她情况的朋友说，她在家里的时间常常情绪低落，后来和家人到成都等地去散心，她的想法才慢慢地开始变得更加积极，她觉得她应该自己走出来。等走出

来以后，她便觉得自己和大家也没有什么分别的。

现在的索朗措么非常开朗，以至于我们很难想象，她也曾经失落过，消沉过，但最终，她用她坚强的意志战胜了痛苦。她想做一个有用的人，这个平凡的愿望对她来说有着不平凡的意义。阿坝县残疾人联合会理事长蒋阳跟我们介绍道，“当时我们入户调研的时候呢，她（索朗措么）就有个愿望，就是她通过自己的双手，通过自己的努力，能否开个小摊摊，也就是小卖部。这样她就能够用自己的智慧，用自己的能力，靠自己来养活自己，就不靠父母来养活她。”

这个想法早在几年前就在索朗措么的心中生根发芽。她觉得尽管自己腿脚不好，行动不便，但应该做一些力所能及的事情。况且父母的年纪渐渐大了，她更应该学着自食其力，尽量减轻家里的负担。她笑着

跟我们说道：“最先是我自己想到（开店），我想我的腿也不好使，没有事情做，反正做一点算一点。”

幸运的是，索朗措么的想法得到了当地政府的大力支持。蒋阳理事长说，他们根据索朗措么的愿望，结合政府对残疾人扶持的相关政策，资助她建立了一个小店铺。此外，当地残联还通过网上指导的方式，在技术方面给了她很多帮助。现在，索朗措么已经可以自己上网采购生活必需品和进货了。

一转眼，两年过去了。索朗措么的店铺虽小，却也开得不错。她基本上都是一个人在看店，每天九点开门，一直到晚上九十点才关门。她的店铺每月要交800元的租金，一个月下来，她能结余3000到4000元的毛利润。除了实体店外，索朗措么也积极运用新的销售手段，比如说淘宝和微信。据她说，她不仅会用淘宝网采购货品，她还通过微信平台卖出了一些东西。她笑着跟记者说道，来她这里的都是回头客，主要是朋友介绍来的，老客户们都很照顾她的生意。

在开店之余，索朗措么还会做十字绣，这是她从邻居那学来的。在她店里就挂了两幅精美的十字绣。据她说，一幅绣了一年多，另一幅也绣了几个月。这三个月，她和其他县上的残疾人一起参加了县政府组织的残疾人技能培训基地，主要是做藏服和腰带等。课余，她也会教其他的残疾人一起缝十字绣。

我们来到了索朗措么所说的残疾人培训基地。她正在教别人绣吉祥八宝图，一幅图要二三个人做四天才能完成。这也是她新学的技术。残联的工作人员对索朗措么这种自强不息的学习精神称赞有加，“她很聪明，她自学了很多东西。她也很刻苦，在我们这期培训的学员里面，她是相当刻苦，相当优秀的一个人。”

残疾人培训基地是当地政府为解决阿坝县残疾人再就业的问题而建立的。第一批学员有9人，索朗措么就是其中之一。培训他们的老师是做了十几藏服的老师傅，他曾经去西藏拉萨那边做过藏服。传统的藏服一般要先用手工做，还要用缝纫机打，缝纫机一个上午能做一件了，但衣服的边都是要用手工来做，要做到里外都看不到线头，这要花费一天的功夫。通过三个月的学习，她和其他同伴已经基本掌握了制作藏服的技巧。之后，将会有新的一批学员来参加培训，而培训基地也会搬到新的地方去。说起新的培训基地，索朗措么和同伴们都很兴奋，“残联说的是，过一段

时间，那边房子修好了嘛，就给我们一个大房间，让我们自己在那边做东西，那边设备啊啥子都比这边好，因为这里是临时的，我们只是在这里先住一段时间。

阿坝县地处四处省境内，是阿坝藏族羌族自治州下辖县之一，常住居民只有6万人左右，而残疾人的比重却很大，有14458个。蒋阳理事长跟我们介绍说，尽管财力有限，但每年当地政府还是拨款35万给残疾人，用于残疾人的就业和帮扶。他们通过入户调研等方式了解残疾人的需求，残疾人能干什么，他们就从政府的角度给他们帮扶什么。

阿坝县并不是一个富裕的县，除了县政府和州政府对残疾人的财政补贴外，作为援建阿坝县的德阳市也为残疾人的再就业提供了不少资金上的帮助。蒋阳理事长说：“德阳市最近几年对我们残联也很关心，给了我们很多关爱。所以我们把德阳捐的资金中拿出一部分，专门用于残疾人的技能培养，一些残疾人有意愿靠技术，自己打衣服啊，修电脑啊，我们就用他们的资金来培养这些人。”

儿时的高烧让索朗措么双腿残疾，但她用灿烂的微笑和坚强的意志来回击这命运的不公。很多人都惊讶于她的坚强和坦然。她笑着说，坚强是她唯一的出路，想通了也就是没什么了。

现在，索朗措么已经能够凭借自己的力量养活自己。尽管辛苦，但她感到很满足。对她而言，梦想这个话题太大，但她也有自己最为朴实的心愿。当问到对未来有什么打算时，她跟我们说道：

“未来想把这个店开好了，然后再开一个大一点的。”

MARZENIA SUOLANG

„Oczy jasne jak jezioro, plecy szerokie jak płaskowyż, chmury to twoje baranki, niebo to twoje pastwisko” – tak tybetańskie dziewczyny opisują słowa ludowej piosenki *Tybetańskie dziewczyny*, przedstawiając je jako zawsze radosne i wolne.

Suolang Cuome urodziła się w powiecie Ngawa (po chińsku Aba), należącym do autonomicznej prefektury o tej samej nazwie w prowincji Syczuan. Gdyby w dzieciństwie nie nabawiła się bardzo wysokiej gorączki, dziś byłaby jak inne dziewczęta. Ale choroba przykuła ją do inwalidzkiego wózka na całe życie.

Przez ponad dwadzieścia lat żyła, polegając na pomocy i opiece rodziny. Miała z tego powodu wyrzuty sumienia. Jej przyjaciele opowiadają, że czasami w samotności w domu popadała w przygnębienie. Podróże w towarzystwie najbliższych do Chengdu czy innych miast stopniowo pomagały jej wyjść z cienia kalectwa i myśleć pozytywniej.

Teraz, kiedy widzimy ją taką radosną, trudno nam sobie nawet wyobrazić, ile wysiłku i hartu ducha kosztowało ją pokonanie depresji. Zawsze chciała być pomocna. To dzięki tej cesze dziś się uśmiecha. Dyrektor Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych w powiecie Ngawa, Jiang Yang powiedział, że podczas prowadzonych w powiecie środowiskowych wywiadów rodzinnych, Suolang powiedziała ankieterowi, że jej marzeniem jest prowadzenie własnego sklepu. To pozwoliłoby jej, wykorzystując swoją wiedzę i umiejętności, usamodzielnic się i odciążyć rodziców.

Ten pomysł zrodził się w jej głowie kilka lat wcześniej. Doszła do wniosku, że mimo niepełności musi zrobić coś, by „stać na własnych nogach” i przejść na swoje utrzymanie. Przy tym

rodzice wyraźnie posunęli się w latach i nadszedł czas, żeby teraz to ona im pomogła. „Najpierw pomyślałam, że moje chore nogi nie przeszkadzają w prowadzeniu sklepu” – wyznała z uśmiechem. Na szczęście lokalne władze udzieliły jej wsparcia. Dyrektor Jiang Yang powiedział, że pomogli jej zrealizować marzenie o prowadzeniu sklepu, ponieważ przekonała ich jej determinacja. Jest to również zgodne z rządową polityką wspierania osób niepełnosprawnych. Stowarzyszenie, poza dofinansowaniem projektu, zadbało także o pomoc techniczną. Dzięki temu Suolang może robić zakupy dla siebie i do sklepu przez Internet.

Dwa lata po otwarciu. Sklep jest niewielki, ale dobrze prosperuje. Czynny jest codziennie od 9 rano aż do 9-10 wieczorem. Miesięczny czynsz za wynajem wynosi 800 yuanów RMB, a sklep przynosi przychody w wysokości 3-4 tys. yuanów RMB na miesiąc. Ale to nie wszystko, Suolang rozszerzyła swoją działalność na nowe formy kupna i sprzedaży, takie jak internetowe platformy *taobao* i *weixin*. Z dumą twierdzi, że teraz potrafi kupić towar na *taobao* i sprzedać go na *weixin*. O swoich klientach mówi uśmiechając się, że wszyscy są stałymi klientami. Wielu z nich przyprowadzili do sklepu znajomi i przyjaciele. Czuje, że wszyscy ją wspierają w jej przedsięwzięciu.

W wolnym czasie Suolang Cuome lubi haftować. Nauczyła ją tego sąsiadka. W sklepie wiszą dwa piękne haftowane obrazy, które wyszły spod ręki Suolang. Nad jednym pracowała ponad rok, nad drugim – kilka miesięcy.

Obecnie bierze udział w organizowanym przez rząd trzymiesięcznym kursie dla osób niepełnosprawnych. Przedmiotem

szkolenia jest wyrób tradycyjnej tybetańskiej odzieży i pasów. Po zajęciach Suolang uczy innych kursantów sztuki haftu krzyżkowego.

Pracownicy Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych nie szczędzą jej pochwał. Mówią, że jest bardzo pilna i chętna do podnoszenia swoich kwalifikacji. Jest jedną z prymusek kursu.

Szkolenia dla osób niepełnosprawnych to inicjatywa władz powiatu Ngawa, mająca na celu rozwiązanie problemu zatrudnienia osób dotkniętych inwalidztwem. W pierwszym, pilotażowym kursie uczestniczy 9 osób. Suolang Cuome jest jedną z nich. Rękodzieła uczy ich przybyły z Lhasy mistrz, parający się tym rzemiosłem już od kilkunastu lat. Tradycyjną odzież tybetańską szyje się na maszynie, ale wykończenia robi się już tylko ręcznie. Część pracy wykonywana maszynowo nie jest specjalnie trudna i zajmuje może pół dnia. Jednak ręczne wykańczanie i obszywanie krawędzi, to już zabieg wymagający sporych umiejętności i pochłania minimum jeden dzień.

Pierwsze szkolenie zbliża się ku końcowi. Już wiadomo, że to sukces. Wszyscy uczestnicy świetnie sobie radzą z elementami tradycyjnego stroju. Widać, że nauka „nie poszła w las” i trafiła na podatny grunt.

Lokalne władze, zadowolone z wyników kursu, postanowiły przenieść ośrodek szkoleniowy do większego lokum i zapewnić mu lepsze wyposażenie. Mówiąc o nowej siedzibie, Suolang Cuome i jej koledzy są bardzo podekscytowani: „Pracownicy Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych powiedzieli nam, że obecne pomieszczenie jest tylko tymczasowe i że już wkrótce dostaniemy nowe, większe i odnowione.

Sprzęty i urządzenia też będą lepsze”.

Powiat Ngawa ma niespełna 70 tys. mieszkańców, ale aż 14458 z nich to osoby niepełnosprawne. Jiang Yang powiedział nam, że mimo ograniczonych zasobów finansowych, co roku lokalny rząd wydaje 350 tys. yuanów RMB na rzecz zatrudnienia i pomocy dla osób niepełnosprawnych. Potrzeby tych osób zostały rozpoznane na drodze wywiadów rodzinnych. Przy rozpatrywaniu każdej ze spraw władze brały pod uwagę tak pragnienia, jak i umiejętności oraz zdolności zainteresowanych.

Powiat Ngawa nie jest bogaty. Oprócz dotacji dla osób niepełnosprawnych, jakie oferują władze powiatu i prefektury, wsparcia udziela również miasto Deyang. To właśnie ze środków przekazywanych przez Deyang finansowane są przedsięwzięcia, mające na celu poszerzenie wiedzy i kompetencji czy przyuczenie do nowego zawodu, jak na przykład kursy kroju i szycia, obsługi i naprawy komputerów itd., wyjaśnił dyrektor Jiang.

W wyniku przebytej w dzieciństwie gorączki Suolang Cuome jest niepełnosprawna. Jednak, dzięki swej sile woli, przezwyciężyła niesprawiedliwość losu. Wielu ludzi dziwi jej odwaga i spokój. A ona uśmiecha się tylko i mówi, że jedynym wyjściem jest optymizm i trzeba przyjąć to, co nam niesie los.

Teraz Suolang Cuome może polegać na własnych siłach i być niezależna. Pracuje ciężko, ale jest bardzo zadowolona. Według niej marzenia są zbyt odległe, nieosiągalne. Woli skupiać się na prostszych pragnieniach i je realizować. Na pytanie o plany na przyszłość odpowiada: „Chcę prowadzić sklep tak dobrze, żeby móc otworzyć większy”. (Wu Yu, Qu Pengjie)

MAŁA RESTAURACJA W NUOERGAI

Północno-zachodni Syczuan, Wyżyna Tybetańska, miasteczko Nuorgai. Dla człowieka z nizin jest tu wysoko, ponad 3500m, dlatego nie każdy czuje się tutaj dobrze, czasami trudno po prostu oddychać, brakuje tlenu.

Aura nie rozpieszcza ani miejscowych, ani turystów. Z tym, że miejscowi żyją w tym klimacie od lat i są do niego przyzwyczajeni. Ich organizmy są genetycznie do trudnych warunków dostosowane. Ale przybysze mogą mieć problemy.

Choć jest wrześnieowy wieczór, na zewnątrz jest ciemno i zimno. Pada śnieg z deszczem, co o tej porze roku może nie jest tu zwyczajne, ale jak najbardziej normalne. Właściciel restauracji na jednej z głównych ulic miasteczka przeprasza i prosi, żeby chwilę poczekać aż skończy porządkować lokal, który zwykle zamyka ok. 21-22, w zależności od dnia i ruchu w interesie.

W małym kominku pali się drewno, na drugim gotuje się woda na herbatę, którą gospodarz częstuje. – Pij. Zimno

dziś, ale to jeszcze nie pora na śnieg. Za chwilę dołączę – mówi łamanym angielskim pomagając sobie różnymi gestami i słowami chińskimi.

Starsza kobieta, najpewniej pracownica restauracji krząta się po sali, w której jest kilka stołów i ław do siedzenia. Prosta restauracja, proste, spokojne życie, surowy klimat, przyjaźni ludzie, którzy muszą sobie w tych warunkach pomagać. To czuje się od samego początku pobytu w miasteczku. Nie chcę im przeszkadzać w sprzątanii, zapinam torbę.

– Ni hao. Zaczekaj chwilę. Jesteś pierwszym cudzoziemcem w mojej restauracji, porozmawiajmy – prosi stawiając na stole zamówione wcześniej lekkie chińskie piwo Snow, które smakuje jak lemoniada.

– Ok, dobrze. W sumie nigdzie mi się nie spieszy.

– Nazywam się Yu, przyjechałem tu z Chengdu – zaczyna rozmowę pomagając sobie elektronicznym tłumaczem chińsko-angielskim zainstalowanym w telefonie.

– Faktycznie, nie wyglądasz na miejscowego –

tutejsi ludzie gór mają inne twarze, bardziej ogorzałe od słońca, którego promienie na tej wysokości są wyjątkowo intensywne.

– Byłeś w Chengdu, prawda?

– Tak, dwa dni temu, bardzo nowoczesne miasto. Trochę dziwne, że aż tu przyjechałeś. Ile jest stąd do Chengdu, 400-500 km?

– Tak, mniej więcej tyle. Daleko. Przyjechałem tu dwa lata temu, bo chcę zarobić pieniądze. Chcę się niedługo ożenić, mieć żonę i dzieci. Ale żeby mieć ładną żonę trzeba najpierw kupić mieszkanie. Dobrze mieć też duży samochód, taki dla całej rodziny. I w ogóle jakieś pieniądze. I dobrą pracę.

– To w Chinach trzeba kupić mieszkanie żeby się ożenić? Nie żartuj.

– No tak, taki jest zwyczaj, więc najpierw chcę kupić mieszkanie w Chengdu i jakiś duży samochód, potem będzie żona i dzieci. U was w Europie nie jest tak?

– Nie, raczej nie. Oczywiście dobrze mieć mieszkanie, ale nie jest to warunkiem ślubu. Wiesz, czasem bywa tak, że jeśli kobieta ma swoje mieszkanie, to mężczyzna się do niej wprowadza i razem mieszkają u niej, zwykle nie jest to wielki problem. A jeśli mieszkania nie mają, to po prostu coś wynajmują lub biorą kredyt w banku, żeby je kupić. Tylko potem długo trzeba go spłacać.

– Ciekawe. Moim drugim marzeniem jest pojechać kiedyś do Europy i zobaczyć te wszystkie piękne miejsca i miasta.

– Jedź. Myślę, że obecnie jest to łatwiejsze, niż ci się wydaje. A dlaczego tu przyjechałeś, nie lepiej było w Chengdu pracować?

– Otwarcie restauracji w Chengdu jest bardzo drogie. Mało kogo na to stać. Tu nie musiałem mieć aż tylu pieniędzy i, jak na razie, jest mi tu dobrze, ale wkrótce chcę wrócić do Chengdu, żeby tam zamieszkać, wrócić do rodziny, wiesz jak to jest.

– Aha, wiem. A jak się tu mieszka w ogóle? Chyba dość spokojnie.

– Cóż, wiele się nie dzieje, rozrywek wielu nie ma, możliwości i pracy też, ale jest dobre powietrze, zdrowa żywność i dobrzy ludzie, którzy mnie tu przyjęli, choć nie jestem stąd i mówię innym językiem.

– No tak, wszyscy to od razu zauważają – surowy klimat, czyste powietrze, zdrowa, naturalna żywność i przyjaźni ludzie. Choć trochę zbyt zimno tu jest pewnie zimą.

– Zimno, tu długo jest zimno. Zobacz przez okno, nawet teraz pada śnieg z deszczem, choć to dopiero wrzesień.

I rzeczywiście, na zewnątrz rozpadało się na dobre, pora wracać. Padał mokry śnieg, taki jak w Polsce bywa czasem na początku marca lub w grudniu, lub ogólnie jesienią bądź zimą. W Pekinie rzadko pada mokry śnieg, ale Pekin nie leży w zachodnim Syczuanie lub Tybecie, gdzie jest bliżej do nieba, słońce świeci mocniej, a gwiazdy widać każdej nocy.

Do zobaczenia w Nuorgai. (Leszek Sadowski)

傳承和發展

——中外记者访阿坝县藏文中学

本刊记者 吴侯 发自四川阿坝县

阿坝县藏文中学创建于1983年。它的建立为高原上的藏族孩子们提供了一个接受双语教育的机会。上世纪90年代末，整个中学只有两栋教学楼，没有宿舍，学生流失的现象比较严重。在政府的大力扶持下，阿坝县藏文中学不断发展，如今学校已有32个教学班，在校学生多达1901人。

马国强是阿坝县土生土长的汉语老师，从事汉语教学已有十五年了。两年前，他来到阿坝县藏文中学工作。他笑着跟我们说道：“学生有自己的兴趣小组，这个是学生会组织的，比如说有汉语学习小组，汉语兴趣组等，可以说是他们引领了学习汉语的风潮。（孩子们）对父母的影响是特别大的。因为孩子表现欲很强，回家以后说‘嗨，妈，我今天学了很多汉语，我教你哦’。所以现在的家长也意识到，汉语对他们的生活影响已经太大了，所以必须要学汉语，已经具备了学习的自主性和积极性。”

据马老师介绍，学校在实行免学费免杂费免住宿费政策的同时，还为学生提供相应补助，而且现在国家还给每位学生每月60元的营养餐补助和170

元的餐费补助。孩子来学校上学，家长基本上不需要交纳任何费用。

孩子们非常珍惜这来之不易的学习机会，丝毫不敢放松对自己在学业上的要求，学习十分勤奋刻苦。德斗措是藏文中学初三的学生，她跟我们说，到了初三，学业变得很重。每天晚上看书都要看到十二点多，然后凌晨三四点就要起床接着看书。德斗措的家离学校有十多公里的路，她的同学们都是差不多的情况。因为离家远，大部分学生住宿在学校，只有周末才能回家。

在藏文中学教历史的泽丹老师是藏族人，和其他九十多名藏族教师一样，他用藏语给学生授课。他去年9月刚刚参加工作，这一年，他共教了七百多名学生。他刚分到这所学校就担任了班主任。当班主任后，他和许多学生都做了深入的交流。他说，只要诚心实意地教他们，他们就会尊重你，这种来自学生的肯定让他感到很高兴。同时，这些年来学校的迅速发展也让他感到很欣喜，他跟我们说：“阿坝县藏文中学成立差不多三十多年了，从刚开始的五六十名学生发展到现在的一千九百多名学生，无论是学生的数量，还是教学质量等，在各方面都有明显的进步，所以很多家长都希望把孩子送到这里。”

近年来，由于国家政策的倾斜以及广播电视媒体的不断宣传，越来越多的藏民开始意识到教育的重要性。他们纷纷将孩子送到学校来读书，以至于学校的教室都不够用了。为了保证每一个学生都能受到良好的教育，教师的办公室也被改造成教室。

马国强老师笑着说，现在他们老师都是“散打”，没有固定的位置，课间休息时，就到花园里去散步、备课。

为了满足阿坝县日益增长的对教育的需求，并且为学生们提供一个更好的教育环境，当地政府投入了巨大的人力物力开始建设另一所双语中学。等新的双语中学建成后，除初中一年级外，其他学生都将会搬到新的学校去。这也是全校师生们最期待的一件事。

随后，我们去参观了新校区——正在建设中的阿坝县双语寄宿制完全中学。县教育局的工作人员赖晓林正在施工现场做例行检查。据赖晓林介绍，建立新学校主要是为了解决阿坝县一千多名学生上高中的问题，目前县里大部分学生都只能在外地上学。他用并不标准的普通话说说：“本地的学生

们以前只能读到初中，如果想读高中，就只能去周边的马尔康、红原、诺尔盖这些地方。阿坝县主要的困难就是缺乏双语人才，像我们这些工作人员，都不懂藏语。”据赖晓林介绍，新学校的总体规划是1.5个亿，第一期已经投入8500多万，后期还要修建体育场，新教学楼和宿舍等，届时整个学校将能容纳2000到2500名学生。

除了修建新学校外，学校也在不断加大师资力量的投入，特别注重汉语和英语教育人才的引进，目前在校的汉语老师和英语老师各有二十多人。马国强老师跟我们说，去年汉语老师只有八名，那时候老师的任务很重，一个老师要教两三个班。今年就好多了，不仅来了许多支教老师，而且县里也招收了一些专业学校毕业的老师。

据马老师介绍，藏族的孩子从小学一年级就开始学习汉语，一星期有七节汉语课，到了初中，孩子们就能用流利的普通话交流了。藏文中学用的语文教材是根据藏区学生的特点专门编排的，而除汉文外的其他学科都是用藏文授课。马老师向我们解释说：“这是出于两个方面的考虑，第一是对藏语文的传承和发展，毕竟这些学生的第一语言是藏语，而且他们是藏族人，他们对藏文的传承负有责任；第二是因为他们汉语基础不好，而（如果）我们用汉语讲授的话，对他们的学习接受肯定会有影响，所以说，我们除汉语以外的学科都是采用藏文来编排，而且教授的语言都是藏语。”

这次记者团中的三名外籍记者受到藏族学生们的热烈欢迎。孩子们和他们一起打篮球并试着用生涩地英文和他们交流。孩子们你一言我一语地喊道：“Do you like Aba county?”（你喜欢阿坝县吗？）

“Nice to meet you!”（很高兴见到你！）从学生们一双双明亮而真挚的眼神中，可以看到他们对外面世界的好奇和向往。

“蜀道之难，难于上青天。”这是在中国广为人知的一句诗词，指的是四川山高路险，来往通行比登天还难。因此，教育对这些从小生活在青藏高原上的藏族孩子们来说，显得尤为重要。因为教育，他们得以传承民族文化；也因为教育，他们不再像老一辈人那样被高原所局限，他们可以去拥抱外面的世界，获得更好的发展。马国强老师激动地引用原教育部民族教育司司长夏铸的话跟我们说道：“少数民族学生只有学好了民族语言，才能够站起来；只有学好了汉语，才能够走出家门；只有学好了外语，才能走向世界。”（文/吴侯 摄影/胡民伟 郭鹏 吴侯）

Dziedzictwo i rozwój

– reportaż z Tybetańskiego Dwujęzycznego Gimnazjum i Liceum w powiecie Aba (Ngawa)

Tybetańskie Dwujęzyczne Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w leżącym na Wyżynie Tybetańskiej powiecie Aba (po tybetańsku Ngawa), powstało w 1983 roku. Zapewnia dzieciom tybetańskim naukę w dwóch językach – tybetańskim i chińskim.

Pod koniec lat 90. szkoła ta miała tylko dwa budynki lekcyjne, nie było też internatu dla uczniów. Ale wtedy uczęszczała ich tylko garstka. Dzięki poparciu lokalnych władz szkoła zaczęła się stopniowo rozwijać i rozrastać.

Dzisiaj wygląda zupełnie inaczej. W 32 klasach uczy się ponad 1900 osób.

Ma Guoqiang, nauczyciel chińskiego z 15-letnim stażem, w dwujęzycznej średniej szkole w Abie pracuje od dwóch

lat. Powiedział nam: „W naszej szkole uczniowie tworzą różne koła zainteresowań, takie uczniowskie kluby. Jest wśród nich również koło języka chińskiego, które stymuluje skupioną w nim młodzież do pogłębiania znajomości tego języka, co ma też wpływ na ich rodziców. Po powrocie ze szkoły dzieci lubią pochwalić się przed nimi nowo nabytą wiedzą. I jeśli syn czy córka zwróci się do swojej mamy: – zobacz, ile już znam chińskich słów, ciebie też mogę nauczyć, to rodzice uświadamiają sobie, jak duże znaczenie dla ich dzieci ma język chiński, więc może też warto go poznać”.

Obecnie szkoła realizuje politykę zwalniającą uczniów z opłat za naukę i zakwaterowanie. Dodatkowo wypłacane są stypendia na utrzymanie, a każdy uczeń dostaje jeszcze od państwa miesięczne dotacje na posiłki w wysokości 230 yuanów RMB. Jednym słowem, rodziców posyłanie dzieci do tej szkoły praktycznie nic nie kosztuje.

Chociaż szkoła wprowadza wiele udogodnień, ułatwień i preferencyjnych zasad, to z pewnością relaks nie jest jedną z nich. Zresztą uczniowie sami narzucają sobie wysokie tempo nauki, na którą poświęcają naprawdę dużo czasu. Są bardzo pilni. Dedoucuo, uczennica trzeciej klasy szkoły średniej, uważa, że przyswojenie materiału w każdej kolejnej klasie sprawia jej coraz więcej trudności. Teraz, żeby dobrze przygotować się do zajęć, siedzi codziennie nad lekcjami do północy i wstaje o trzeciej – czwartej rano, by kontynuować naukę. Ponieważ jej dom jest oddalony od szkoły o 10 km, mieszka w szkolnym internacie, a do domu wraca tylko na weekendy.

Zedan jest jednym z 90 nauczycieli narodowości tybetańskiej. Wykłada historię. Swoje lekcje prowadzi w języku tybetańskim, tak jak inni nauczyciele tej narodowości. Pracę w tej szkole rozpoczął we wrześniu ubiegłego roku. W ciągu tylko tego jednego roku w jego zajęciach brało udział ponad 700 uczniów. Od początku pełnił też obowiązki wychowawcy i z tego tytułu często prowadził rozmowy ze swoimi podopiecznymi. Według Zedana, jeśli tylko nauczyciel jest w stosunku do swoich wychowanków szczerzy i życzliwy, to z pewnością zaskarbi sobie ich szacunek i poważanie. Zedana bardzo cieszy zaufaniem, jakim darzą go uczniowie.

Z dumą opowiada też o transformacji, jaką przeszła ich szkoła w ostatnich latach: „Dwujęzyczne gimnazjum w Abie powstało ponad 30 lat temu. Na początku liczyło 50-60 uczniów. Dziś jest ich 1900. Zdecydowanie podniósł się poziom nauczania, tak że wielu rodziców bardzo stara się, aby ich dzieci mogły uczęszczać do naszej szkoły”.

Poparcie władz lokalnych oraz promocja radia i telewizji sprawiły, że coraz więcej Tybetańczyków zaczęło zdawać sobie sprawę z wagi edukacji i zaczęli masowo przyprowadzać dzieci do szkoły. Ten napływ uczniów przerósł skromne, wówczas, możliwości placówki. Aby zapewnić wszystkim chętnym dostęp do wiedzy, na sale lekcyjne przeznaczono wszelkie dostępne pomieszczenia, w tym pokoje nauczycielskie. Ma Guoqiang z uśmiechem wspomina, jak to pozbawieni swoich „kątów” nauczyciele musieli w czasie wolnym od zajęć spacerować po parku.

Aby sprostać rosnącym potrzebom szkoły i poprawić warunki nauczania, władze powiatu Aba przeznaczyły ogromne środki, na budowę nowej szkoły. Po zakończeniu inwestycji, nowe mury szkolne pomieszczą nie tylko pierwszoklasistów. Przeniosą się tam wszyscy. Nauczyciele i uczniowie już nie mogą się tego doczekać.

Odwiedziliśmy też teren budowy. Towarzyszył nam urzędnik powiatowego wydziału edukacji, Lai Xiaolin. Wyjaśnił on, że nowa szkoła rozwiąże problem ponad 1000 uczniów z Aby, którzy ukończyli już gimnazjum i chcą kontynuować naukę. Do tej pory tylko nieliczna, kilkudziesięcioosobowa garstka mogła uczęszczać do Dwujęzycznego Liceum (szkoła nie jest w stanie pomieścić większej liczby licealistów), dla pozostałych jedyną dostępną opcją były licea poza powiatem. Lai Xiaolin zaznaczył: „Przedtem, w przytłaczającej większości przypadków, młodzież z naszego powiatu na miejscu mogła kształcić się wyłącznie do poziomu gimnazjum. Dalszą edukację mogli odbywać już

tylko w okolicznych powiatach, takich jak Maerkang, Hongyuan, Noergai. Poza tym w Abie brakuje jeszcze ludzi znających zarówno język chiński, jak i tybetański. Niektórzy pracownicy, tacy jak ja, nie znają języka tybetańskiego, to sprawia nam wiele trudności w pracy”.

Według Lai Xiaolina, nowa szkoła pomieści 2 do 2 i pół tysiąca uczniów. W pierwszy etap budowy władze zainwestowały 85 milionów yuanów RMB. Cała inwestycja wyniesie 150 mln yuanów RMB. Następny etap projektu to boisko sportowe, nowe obiekty dydaktyczne oraz internat.

Inną kwestią, do której dyrekcja nowej szkoły przywiązuje ogromną wagę, jest podnoszenie poziomu nauczania, podnoszenie kwalifikacji nauczycieli oraz zatrudnienie nauczycieli języka chińskiego i angielskiego, co się zazwyczaj wiąże z ich relokacją. Obecnie w szkole pracuje ich ponad 20. Sytuacja i tak już się poprawiła, bo jak nam powiedział pan Ma, w ubiegłym roku było tylko 8 nauczycieli chińskiego. W tym roku ich liczba się zwiększyła, przybyło też wielu wolontariuszy. Poza tym szkoła zatrudnia również absolwentów szkół zawodowych.

Dzieci tybetańskiej mniejszości etnicznej naukę chińskiego rozpoczynają już w I klasie szkoły podstawowej. Program obejmuje 7 godzin lekcyjnych chińskiego w tygodniu. Tak więc, uczniowie na poziomie gimnazjum już płynnie mówią w tym języku. „W naszej szkole wszystkie przedmioty, oczywiście poza lekcjami chińskiego,

wykładane są po tybetańsku” – oznajmił Ma Guoqiang i podał dwa główne powody takiego stanu rzeczy: „Po pierwsze, aby pielęgnować, podtrzymywać i rozwijać tybetańskie dziedzictwo kulturowe, a po drugie, aby ułatwić uczniom dokładne zrozumienie i opanowanie przekazywanego materiału”.

Trzej zagraniczni dziennikarze, którzy wchodzili w skład naszej delegacji, byli dla wychowanków szkoły nie lada atrakcją. Po gorącym powitaniu, jakie zgotowały im dzieci, zagrali razem w koszykówkę. Był też czas na rozmowę. Po angielsku. Taka gratka nie zdarza się często. „Do you like Aba county?” „Nice to meet you!”. W szczerych oczach dzieci odbijały się pragnienie i ciekawość świata.

„Trudne są drogi w Shu, trudne aż pod niebo” – to bardzo znany wers chińskiej poezji, odnoszący się do górzystych terenów Syczuanu i trudności, jakie muszą pokonywać mieszkający tu ludzie. Dla tybetańskich dzieci wykształcenie to klucz do świata. Dzięki niemu mogą, zachowując swoje własne kulturowe dziedzictwo, wyjść i poznać świat.

Na koniec naszej wizyty Ma Guoqiang podzielił się z nami swoją refleksją: „Uczniowie z mniejszości etnicznych mogą stanąć na własnych nogach, jeśli opanują swój własny język; mogą znaleźć pracę poza domem, jeśli opanują język chiński; mogą wyruszyć na podbój świata, jeśli opanują język obcy”. (tł. Kong Shiping)

NOWOCZESNY TYBET Z WIEKOWĄ TRADYCJĄ – wywiad z członkami stowarzyszenia „Dom Polski”

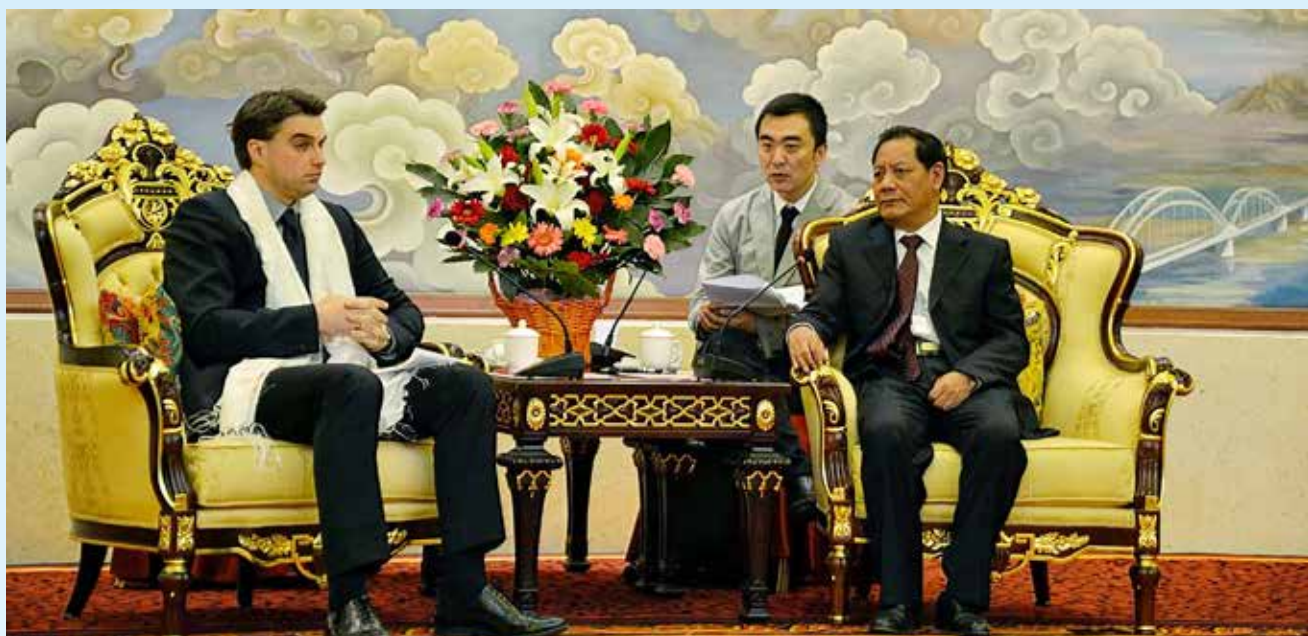
Dwa lata temu, Stowarzyszenie Obywatelskie „Dom Polski”, jako jeden z organizatorów Chińskiego Tygodnia Kultury Tybetańskiej w Polsce, gościło delegację z Tybetu. Pod koniec października tego roku doszło do kolejnego spotkania. Tym razem to przedstawiciele Stowarzyszenia przyjechali, na zaproszenie Biura Prasowego Chińskiej Rady Państwa, z pięciodniową wizytą do Tybetu. Reprezentują oni szerokie spektrum polskiego społeczeństwa:

był wśród nich lekarz, przedsiębiorca, specjalista ds. nowych technologii, dziennikarka, polityk, historyk. Rozmawialiśmy z nimi w Pekinie, tuż po ich powrocie z Tybetu.

Wiktor Masłowski – lekarz, wiceprezes zarządu Stowarzyszenia

Bursztyn: Jeszcze w Polsce, dwa lata temu podczas Tygodnia Kultury Tybetańskiej, miał Pan okazję poznać i wymienić poglądy z lekarzami tybetańskiej medycyny

tradycyjnej. Jako lekarz, jaki ma Pan stosunek do tej orientalnej sztuki lekarskiej?

Wiktor Masłowski: Bardzo dobry. Ta medycyna jest bardzo korzystna i potrzebna do uzupełnienia wiedzy medycyny europejskiej, klasycznej. Ma ona wiekowe tradycje i może być bardzo pomocna, szczególnie w takich schorzeniach, jak cukrzyca czy choroby nowotworowe. Można też powiedzieć, że ma ona dobre podejście, dlatego że korzysta z doświadczeń medycyny europejskiej, jeśli chodzi o diagnostykę, a bogata, długowiekowa wiedza medyczna jest stosowana przy samym już leczeniu. Szczególnie w przypadku cukrzycy wydaje się, że medycyna tybetańska jest bardziej skuteczna od europejskiej. I tu chcielibyśmy w przyszłości nawiązać współpracę. Oczywiście, nie tylko w zakresie tych chorób, ale przede wszystkim tych, bo cukrzyca jest groźną chorobą społeczną.

B.: Jest Pan także prezesem zarządu Centrum Lecznico-Rehabilitacyjnego i Medycyny Pracy ATTIS w Warszawie. Czy mógłby Pan przedstawić bliżej swoją firmę?

W.M.: Moja firma jest dużą firmą medyczną. W przychodni posiadamy lekarzy pierwszego kontaktu, lekarzy rodzinnych ogólnych, są także lekarze specjaliści, w tym stomatolodzy. Mamy bardzo rozbudowaną diagnostykę podstawową i mamy szpital, który jest jedynym szpitalem w Polsce specjalizującym się w chirurgii jednego dnia. Ma on 8 specjalizacji, oddziały wewnętrzne, ogólne oraz oddział rehabilitacyjny. Pacjent może przyjść do naszej przychodni i, jeśli zajdzie taka potrzeba, może być diagnozowany dalej w szpitalu.

B.: Jak Pan widzi perspektywy przyszłej współpracy pomiędzy pańskim szpitalem a szpitalami medycyny tybetańskiej?

W.M.: Moim marzeniem jest takie działanie, które pozwoliłoby otworzyć filię Instytutu Medycyny Tybetańskiej w Polsce, w Warszawie przy mojej firmie. Wówczas ta współpraca byłaby bardziej bieżąca i korzystna dla pacjentów.

B.: Czy są szanse na taką współpracę?

W.M.: Myślę, że jest to jak najbardziej możliwe. Tym bardziej, że na taką współpracę są bardzo otwarci lekarze medycyny tybetańskiej i są nią zainteresowane władze regionu. Oczywiście, nie stanie się to z dnia na dzień, będzie wymagało coraz to głębszych kroków, ale mam nadzieję, że w niedalekiej przyszłości filia Instytutu powstanie w Warszawie.

Patryk Stanisław – przedsiębiorca, członek zarządu Stowarzyszenia

B.: Czy mógłby się Pan z nami podzielić swoimi wrażeniami z pobytu w Tybecie?

Patryk Stanisław: Widzę, że tam jest bardzo dużo zmian, bardzo dużo się dzieje i, jak się dowiedzieliśmy, dzięki Chinom i rządowi chińskiemu widać ten rozwój cywilizacyjny, który następuje. Jest to w zasadzie jedyne miejsce na świecie, gdzie widać taką dynamiczną zmianę, czyli stare przyzwyczajenia ludzi, mnichów, rolników, pasterzy tybetańskich z tradycjami modlitewnymi i cywilizacją, która wkracza. Widać też było po tych ludziach, że to się wszystko w Tybecie zmienia i że oni również chcą tej cywilizacji, chcieliby też poszerzać swoje

horyzonty i swoją wiedzę. Bardzo mi się podobało w nich, że byli niesamowicie otwarci. Bardzo otwarci.

B.: To nie jest Pana pierwszy pobyt w Chinach. Prowadził Pan, i nadal prowadzi, wiele projektów związanych z polsko-chińską współpracą, takich jak współpraca i wymiana młodzieży chińskiej i polskiej. Proszę nam o tym trochę opowiedzieć.

P.S.: Zapoczątkowałem współpracę pomiędzy Ogólnochińską Federacją Młodzieży i Zrzeszeniem Studentów Polskich. Ogólnochińska Federacja Młodzieży jest największą organizacją młodzieżową w Chinach, natomiast Zrzeszenie Studentów Polskich jest jedną z najstarszych i największych organizacji studenckich w Polsce. Dwa lata temu nawiązaliśmy współpracę młodzieżową, która polega na wymianie młodzieży, na wzajemnej nauce, na poznawaniu swojej kultury, ale również na poprawianiu problemów młodzieży zarówno polskiej, jak i chińskiej.

Michał Garwacki – specjalista ds. nowych technologii, członek zarządu Stowarzyszenia

B.: Zajmuje się Pan stroną internetową *Magiczny Tybet*. Skąd pomysł takiej strony?

Michał Garwacki: Strona internetowa powstała jako swojego rodzaju poszerzenie w Internecie całej inicjatywy Dni Tybetu, które były organizowane przez, między innymi, nasze Stowarzyszenie w zeszłym roku, więc tak naprawdę była to forma dodatkowej promocji, zaprezentowania polskim internautom czy odbiorcom zarówno przed, w trakcie, jak i po odbyciu się tych dni. Strona funkcjonuje do dziś i planujemy, że będzie funkcjonowała jeszcze dużo dłużej.

B.: Jak wygląda ta strona teraz?

M.G.: W tym momencie będziemy ją przebudowywać, jako że musi ona zostać zaktualizowana, muszą się pojawić nowe materiały, nowe opinie. W tej chwili funkcjonuje w taki sposób, że prezentuje rzeczy związane z kulturą i wyłącznie temu jest poświęcona. Teraz, po wyjeździe, będziemy prawdopodobnie ją rozbudowywać tak, aby z *Magicznego Tybetu* stworzyć stały serwis informacyjny o Tybecie.

B.: Jak Pan sądzi, czy wielu Polaków zna prawdziwy Tybet?

M.G.: Szykowałem się na to pytanie. Dla mnie, ja też reprezentuję młode pokolenie, ta wizyta i to doświadczenie było dużym zaskoczeniem, ponieważ opinie na temat Tybetu, informacje o Tybecie, relacje Chiny-Tybet, prezentowane są w Europie i w Polsce w pewien określony sposób. Natomiast to, co zobaczyliśmy poszerza perspektywę, powoduje, że można wyrobić sobie zupełnie nową opinię, tak naprawdę – myślę – opinię obiektywną, dlatego że mającą na uwadze i to, o czym my słyszymy na co dzień u siebie, jak i to, co mogliśmy teraz

zobaczyć. A zobaczyliśmy miejsce, które przy wsparciu ogromnych funduszy rządu chińskiego, bardzo dynamicznie się rozwija, ale jednocześnie – co jest bardzo fajne – w parze z tymi inwestycjami i dążeniem do nowoczesności idzie poszanowanie tradycji, religi i wszystkie rzeczy z tym związane są zachowane. Uważam, że opinia panująca w Polsce i w Europie jest inna niż ta, którą można by wyrobić sobie na podstawie takiej wizyty. Myślę, że warto, żeby takie informacje docierały do ludzi. Ponieważ nie każdy może do Tybetu pojechać, może w tym pomóc Internet, który jest medium o największym potencjale rozpowszechniania wiadomości.

Karolina Weber – dziennikarka, wiceprezes zarządu Stowarzyszenia

B.: Jakie są Pani ogólne wrażenia z Tybetu?

Karolina Weber: Wydaje mi się, że jest to jedna z najbardziej niezwykłych podróży, jakie odbyłam i absolutnie to miejsce oczarowuje, a przede wszystkim czarują ludzie. Jeżeli ktokolwiek może rywalizować z urodą Tybetu, to tak naprawdę uroda, usposobienie ludzi, którzy tam mieszkają.

B.: Podczas pobytu w Tybecie widziała Pani kobiety tybetańskie. Jako dziennikarka pisma poświęconego kobietom, jak Pani myśli, jak wygląda ich życie?

K.W.: Myślę, że są to kobiety niezwykle oddane: swoim dzieciom, miejscu, w którym żyją. Są z tym miejscem bardzo spójne, takie się w nie wtapiające, nie narzucające się, bardzo skromne, ale jednocześnie bardzo, niezwykle silne, absolutnie nie podporządkowane. To nie są bierne kobiety. Pewne siebie, a jednocześnie w przepiękny sposób skromne, dające i oddane. To widać nie tylko w obrządku religijnym, ale to widać przede wszystkim w tym, jak traktują innych, turystów swoich bliskich, dzieci. Muszę powiedzieć, że naprawdę jest się z czego uczyć.

B.: Czy Tybet spełnił Pani oczekiwania?

K.W.: Starałam się w ogóle nie mieć oczekiwań, bo tak naprawdę Tybet w wyobrażeniu Polaków, jest dużo mniej nowoczesny, niż ja zobaczyłam, że jest. Ale też wiedziałam, że to jest stereotyp, więc nie przywiązywałam się do tego zanadto.

Aczkolwiek nie chcę powiedzieć, że tej tradycji i tego, co w tym stereotypie jest ładnego i pięknego, że tam tego nie zastałam. Zdecydowanie jest tradycja, są przepięknie zadbane świątynie, miejsca kultu. Bardzo to jest wszystko pięknie krzewione, ale jednocześnie Tybet jest tak nowoczesny.

Marcin Bęben – polityk, pierwszy wiceprezes zarządu Stowarzyszenia

B.: Czy Pana wyobrażenie o Tybecie bardzo różniło się od rzeczywistości?

Marcin Bęben: W tej chwili w Polsce jest bardzo mało informacji na temat Tybetu, więc nasza wiedza była ograniczona. Przyjechaliśmy do Tybetu, wiedząc, że jest to piękny kraj – i to się potwierdziło. Natomiast bardzo dużym, pozytywnym zaskoczeniem było to, jak Tybet łączy nowoczesność z tradycją. Tybet jest wielkim placem budowy. To niesamowite, jak bardzo się rozwija, jak dużo inwestycji infrastrukturalnych w tej chwili jest realizowanych w Tybecie. Ten rozwój imponuje. W tak trudnych warunkach, zwłaszcza geograficznych, jest to godne szacunku i uznania.

B.: Pana zdaniem, jaki jest najbardziej palący problem regionu. Na co lokalne i centralne władze powinny zwrócić największą uwagę?

M.B.: Myślę, że są dwie kwestie: pierwszą jest umiejętne zachowanie tradycji, kultury, która przecież od setek lat tworzyła się w Tybecie i wkomponowanie jej w ten nowoczesny krajobraz, tak aby jej nie stracić, nie utracić i pozwolić, aby nadal mogła pięknie lśnić i pięknie świadczyć o Tybecie, bo to wizytówka Tybetu; druga sprawa to na pewno kwestia pewnej biedy, którą widać w Tybecie. Jeśli udałoby się zapewnić lepsze życie mieszkańcom, zwłaszcza tym najbiedniejszym, to jest ta druga kwestia wymagająca rozwiązania.

B.: Które aspekty kultury tybetańskiej interesują Pana najbardziej?

M.B.: Pierwszy to medycyna tybetańska, o której dużo już słyszeliśmy w Polsce przed przyjazdem, która jest bardzo popularna w Polsce, ale ciągle jeszcze mało znana. Podczas tego pobytu mieliśmy okazję spotkać się z ekspertami, ze specjalistami medycyny tybetańskiej, którzy opisywali nam, prezentowali, w jaki sposób funkcjonuje, działa, jaki ma wpływ na zdrowie i na styl życia mieszkańców Tybetu. Jest to niezwykle cenne, ponieważ jest odmienna od europejskiej medycyny, jest uzupełniająca, komplementarna. Stosując obie metody, myślę, że można poprawić ludzkie życie znacząco.

Druga kwestia to na pewno kwestia religii i tego, jak

mieszkańcy Tybetu przywiązują dużą uwagę do religii. Na każdym kroku, zwiedzając Tybet, przejeżdżając z miasta do miasta, podróżując, widzieliśmy grupy pielgrzymów, którzy praktykowali swoją religię. To jest naprawdę godne podziwu i to jest też kwestia, która wyróżnia Tybet.

B.: Jakie wydarzenie bądź historia wywarło na Panu podczas tego pobytu największe wyrażenie?

M.B.: Cały czas w pamięci mam to zestawienie nowoczesności, tego rozmachu infrastruktury, który się tam tworzy i tradycji – świątynie, które gromadzą wiernych, gdzie wierni modlą się i gdzie mogą kultywować tę tradycję, która od wieków, z pokolenia na pokolenie występuje. To połączenie sprawia niesamowite wrażenie, w dodatku, że dookoła jest krajobraz wspaniałych, pięknych, majestatycznych gór, które potęgują te doznania.

B.: Czy pobyt w Tybecie zmienił Pana spojrzenie na kwestię regionu?

M.B.: Na pewno dostarczył wielu informacji, o których nie mieliśmy pojęcia, przejeżdżając do Tybetu. Na pewno te informacje są nieznane większości Polaków czy Europejczyków. W związku z tym warto je przekazywać dalej i pokazywać, w jaki sposób Tybet rozwija się, nie tracąc swojej tożsamości,

swojej kultury, co jest niezwykle ważne, aby nie zatracić tego, co jest jądrem, sensem tego regionu.

Antoni Dragan – historyk, były przewodniczący zarządu TVP, wiceprezes zarządu Stowarzyszenia

B.: Jakie refleksje nasuwają się Panu po podróży w Tybecie?

Antoni Dragan: Tybet totalnie mnie zaskoczył, bo to, co zobaczyłem, to jest bardzo oryginalne połączenie nowoczesności z bardzo głęboką tradycją i wspaniałą przyrodą. Symbolem tego dla mnie jest to, że w pałacu Potala mogłem wziąć telefon i wysłać SMS-a z pozdrowieniami dla żony i dołączyć do tego zdjęcie. Widziałem również to wszystko, co wiąże się z kultywowaniem i tworzeniem warunków do tego, żeby ludzie, którzy chcą w tej tradycji głęboko tkwić, mogli to czynić. Widziałem również, że bardzo wielu z tych, którzy pielgrzymowali tam, oglądali pałac, przyszli tam w celach religijnych, miało smartfony. To pokazuje, jak inny jest ten Tybet od tego, o czym się często słyszy w Europie. Bardzo mało się wie o Tybecie. Tybet jest tajemniczy, odległy, daleki. Dopiero trzeba przyjechać tutaj, zobaczyć, jak żyją Tybetańczycy, jak

nowoczesność i cywilizacja XXI wieku tworzy im warunki do nowego funkcjonowania.

B.: A co szczególnie przyciągnęło Pana uwagę?

A.D.: Ja przyjechałem z Polski, a w Polsce zawsze (a jestem dodatkowo z wykształcenia historykiem) zwracało się uwagę na to, aby do tego, co jest dzisiaj umieć przenieść to, co jest wartościowe z przeszłości, żeby była pewna ciągłość: życia, kultury, rozwoju. Kiedy zobaczyłem, jak kiedyś wyglądało życie w Tybecie, jak religia ukształtowała to życie, jakie ona warunki tworzyła, to zwróciło moją ogromną uwagę, ale jednocześnie pokazało mi, czy uświadomiło, że tradycja też musi się zmieniać, że musi się dostosować do tego, co niesie dzień dzisiejszy, postęp. Inaczej tradycja może stać się barierą, problemem do pokonania. Zatem uwagę moją przyciągnęło to, że jednak dokonuje się tu niezwykle ważny proces łączenia tej tradycji ze współczesnością i pewnie ta tradycja też jakimś zmianom podlega, bo współczesność jest dzisiaj zupełnie nieprzewidywalna. (Wu Yu, Qu Pengjie)

中日韩波兰语学术研讨会在东京举行

本刊记者 吴侯 发自东京

10月24日，新一届中国日韩波兰语学术研讨会在东京外国语大学举行，为期3天。来自北京外国语大学，韩国外国语大学，广州外语外贸大学及波兰西里西亚大学等12所高校的专家学者参会。波兰驻日大使西里尔·科扎切夫斯基25日出席开幕式并发表致辞，波兰驻华大使塔德乌什·霍米茨基和波兰驻韩大使克日什托夫·马伊克派代表致辞，均表达了对过去几届学术研讨会成果的肯定和对新一届中国日韩波兰语学术研讨会的殷切期待和祝福。

中日韩波兰语学术研讨会由北京外国语大学、东京外国语大学和韩国外国语大学轮流举办，旨在就波兰语专业教学及文化研究等问题进行三国间的交流和讨论。这次会议分为6个主题，共30个演讲。波兰学术认证和国际交流局主任博古斯瓦夫·舍曼斯基作为首个演讲者，他在其演讲中

谈到了在波兰的亚洲学生所面对的问题和挑战，同时列举了相关数据和对亚洲留学生在波的前景进行了展望。随后，北京外国语大学欧洲语言文化学院的院长赵刚教授谈了波兰和亚洲交流的起源，通过丰富的图片和详实的史料体现了波亚交流源远流长。韩国外国语大学崔教授介绍了波兰名著《你往何处去》第一个韩语翻译版对二十世纪上半叶韩国社会文化生活的影 响，同时据她介绍，韩国外国语大学拥有亚洲最大的波兰语教学点，共有130个波兰语专业在校学生。作为本次主办方的东京外国语大学，其波兰语专业系主任森田教授向大家介绍了波兰语和波兰文化在该校的教学探索新模式。

中日韩波兰语学术研讨会每两年举办一次，下一届将会在中国举办。

Międzynarodowa Konferencja Akademicka

*Spotkania Polonistyk Trzech Krajów
– Chiny, Korea, Japonia – Tokio 2014*

24 października wieczorem przyjęciem powitalnym w Ambasadzie RP w Tokio rozpoczęła się 3-dniowa konferencja Spotkania Polonistyk Trzech Krajów – Chiny, Korea, Japonia. Wzięli w niej udział profesorowie z 12 uniwersytetów, m.in. Pekńskiego Uniwersytetu Języków Obcych (Beijing University of Foreign Studies, BUFS), Uniwersytetu Języków Obcych Hankuk w Seulu (Hankuk University of Foreign Studies, HUFS), Państwowego Tokijskiego Uniwersytetu Studiów Międzynarodowych (Tokyo University of Foreign Studies, TUFS) oraz Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

25 października, w otwarciu konferencji uczestniczyli ambasador RP w Tokio, Cyryl Kozaczewski oraz przedstawiciele ambasadorów RP w Pekinie i w Seulu – Tadeusza Chomiczkiego i Krzysztofa Majki. W swoich wystąpieniach wyrazili oni uznanie dla osiągnięć poprzednich sesji polonistycznych spotkań oraz życzyli owocnych akademickich dyskusji podczas rozpoczynającego się sympozjum.

Gospodarzami poprzednich konferencji były, kolejno Pekński Uniwersytet Języków Obcych, Uniwersytet Języków Obcych Hankuk w Seulu oraz Państwowy Tokijski Uniwersytet Studiów Międzynarodowych. Celem tych spotkań są dyskusja i wymiana doświadczeń oraz zaprezentowanie i omówienie osiągnięć w dziedzinie nauczania języka polskiego i badań nad polską kulturą. Agenda tegorocznej konferencji została podzielona na sześć sesji tematycznych. W sumie przedstawiono 30 referatów. Pierwszym prelegentem był Bogusław Szymański, dyrektor Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej (BUWiWM). W swoim wykładzie inauguracyjnym omówił on problemy, wyzwania i perspektywy, przed jakimi stoją studenci z Azji w Polsce. Jako kolejni wystąpili: prof. Zhao Gang z BUFS z referatem zatytułowanym *Początki kontaktów między Azjatami a Polakami*, prof. Choi Sungeun z HUFS – *Znaczenie przekładu 'Quo vadis' w koreańskim życiu kulturalno-społecznym w pierwszej połowie XX wieku* oraz organizator konferencji, prof. Koji Morita z TUFS – *Nowe horyzonty popularyzacji języka i kultury polskiej na TUFS*.

Międzynarodowa Konferencja Akademicka Spotkania Polonistyk Trzech Krajów odbywa się co 2 lata. Gospodarzem następnego spotkania, w 2016 r., będą Chiny. (Wu Yu)

广外成立华南地区首家 波兰语专业

文 / 钟雷 图 / 广东外语外贸大学

广东外语外贸大学(以下简称“广外”)于9月26日下午举行波兰语专业成立仪式,成为全国第三家、华南地区首家获教育部批准的波兰语本科专业教学点。首批招生的20人已于9月入读广外。

波兰科学和高等教育部副部长达莉雅·里宾斯卡·纳温池女士、波兰驻华大使塔德乌什·霍米茨基先生、波兰驻广州总领事馆代理总领事阿加塔·道曼斯卡女士以及广外校长仲伟合、省外办副主任罗军、省教育厅交流合作处副处长周国平等一起为波兰语专业揭牌。

广外波兰语专业致力于培养精通波兰语和英语的双语人才,实行双语教学模式,采取小班教学,并计划每年招生,这将对国内波兰语人才严重缺乏的现状起到有益的补充。据悉,目前广外已与波兰格但斯克

大学、什切青大学、居里夫人大学等高校建立合作,主要涉及交换生、教师互访和中文学生实习项目。

波兰语属于欧洲非通用语种,国内多年来只有北京外国语大学开设该语种的本科专业教学。2009年哈尔滨师范大学获得教育部批准成立了波兰语系,迄今只培养了一届本科毕业生。随着波兰进入欧盟,该国在欧洲的经济及政治地位日趋凸显,中波之间的经贸往来也日益密切,波兰语人才呈现出供不应求的趋势,全国波兰语人才非常稀缺。近几年波兰语毕业生就业率都达到了100%,很多用人单位都招不到波兰语人才,尤其在南方就业市场,因为整个南方地区一直没有培养波兰语的高校。广外培养的第一批波兰语毕业生将填补南方市场波兰语人才供给的空白。

Instytut Polonistyki na Kantońskim Uniwersytecie Studiów Międzynarodowych – pierwsza polonistyka w południowych Chinach

26 września br. na Kantońskim Uniwersytecie Studiów Międzynarodowych (KUSM) odbyła się uroczysta ceremonia otwarcia Instytutu Polonistyki. Tym samym KUSM stał się trzecią w kraju i pierwszą na południu Chin placówką, która specjalizuje się w nauczaniu języka polskiego jako obcego.

Na uroczystości byli obecni: podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Daria Lipińska-Nałęcz, ambasador RP w Pekinie, Tadeusz Chomicki, tymczasowy konsul generalny w Kantonie, Agata Domańska.

Podczas ceremonii rektor Kantońskiego Uniwersytetu Studiów Międzynarodowych, Zhong Weihe powiedział, że KUSM nawiązał już partnerskie stosunki z Uniwersytetem Gdańskim, Uniwersytetem Szczecińskim oraz Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Instytut Polonistyki kładzie akcent na

kształcenie dwujęzycznych specjalistów, którzy będą stymulować wymianę handlową między Polską a Chinami oraz poszerzą szczupłe jeszcze grono chińskich wykładowców języka polskiego.

Przez ponad 50 lat jedynym ośrodkiem nauczającym języka polskiego w Chinach była Katedra Polonistyki na Pekińskim Uniwersytecie Języków Obych. Drugi ośrodek powstał w 2009 roku na Uniwersytecie Pedagogicznym w Harbinie, jednak kształci on stosunkowo niewielu studentów. Współczesne wyzwania ekonomiczne, handlowe i inwestycyjne, sprzyjające kontaktom polsko-chińskim, stwarzają dobre perspektywy pracy dla osób znających oba języki. Nowi chińscy studenci z KUSM z pewnością już wkrótce, jako specjaliści od spraw polsko-chińskich, wypełnią lukę na południowochińskim rynku. (Zhong Lei, zdj.: KUSM)

波兰建成世界第一座维基百科纪念碑

位于波兰南部的小镇苏比察建设完成世界上第一座维基百科纪念雕塑。建造这一雕塑的计划最早是当地一家波兰文化中心提出的，并由当地政府最终同意并拨款 6 万兹罗提，约合 12 万人民币建造。

该雕塑的设计者是一位在波兰留学的亚美尼亚艺术家。这座雕塑位于苏比察市中心的法兰克福广场，高约两米，外部为青铜色。雕塑选取了维基百科的标志，即一个未完成的地球拼图，下面有四个人张开双臂支撑。（编译 / 韩新忠）

波兰医院利用干细胞技术 帮助瘫痪病人重新行走

波兰弗罗茨瓦夫的一家医院利用干细胞技术成功的为一名下肢瘫痪的病人实施了手术，术后经过康复治疗，这名病人的双腿部分恢复了知觉，并可以借助工具行走，病人同时还可以驾驶汽车。

据报道，这次手术是在英国两家基金会的资助下，由波兰和英国的医生共同完成。病人为一名 40 岁的男子，在一次意外事故之后腰部以下瘫痪。医生使用先进的干细胞技术实施了手术，这种技术可以帮助病患的脊髓神经重新生长和恢复。医生表示，这种手术为瘫痪人士带来了希望，虽然目前这种治疗方法极其昂贵，但是未来将有望降低费用。（编译 / 韩新忠）

波兰实施新计划力促海外本国侨民就业

波兰政府正在启动一项新的项目来促进海外波兰公司雇用波兰本国侨民。这个项目将由波兰外交部主导并提供大部分资金，为那些雇用海外波兰侨民的波兰公司提供补贴。按照计划，雇用本国侨民的海外波兰公司将在 12 个月内，每个月获得相当于所雇用员工 50% 薪水的补贴。另外，波兰政府还专门设立了网站，以方便波兰海外公司和波兰侨民进行联系。

波兰政府方面希望通过这项计划使海外波兰公司以及居住在国外的波兰侨民都能够从中受益。一方面，公司可以雇用到了解本国和国外环境的人才，同时波兰的海外侨民也可以在通过这项计划更好地开始在国外的生活并拓展未来事业。（编译 / 韩新忠）

瑞安公司扩大在波兰的经营

知名廉价航空公司，瑞安公司计划扩大在波兰的经营。按照计划，到明年夏季，瑞安公司将增加 7 条从华沙莫德林机场飞往其它城市的航线，此外还要在另外 10 条航线上增加航班数量。计划完成后，人们将可以乘坐瑞安公司的飞机，从华沙飞往其它 32 个城市，其中包括马德里、雅典以及加纳利群岛等地。

航空公司估计，业务的扩展将为当地带来 2500 个新的工作岗位。为了配合扩张计划，瑞安公司正在进行机票大促销。波兰国内票价最低 10 欧元，国际机票 20 欧元起。（编译 / 韩新忠）

波兰伏特加销售遭遇滑铁卢

波兰伏特加在世界上享有盛名，尤其是别具风味的野牛草伏特加，但是 2014 年对于这种烈性酒的生产商和经销商来说确是遭遇滑铁卢之年。据报道，到 10 月份为止，伏特加的销售量与去年相比已经下降了 4%。很多经销商表示，目前几乎是伏特加销售的最低纪录。

波兰伏特加市场之所以疲软，主要原因是波兰从今年开始将其税率提高了 15%，这相当于每瓶酒的价格平均上涨 2 个兹罗提，约合 4 元人民币。波兰政府本想通过提高税率增加政府的收入，但事与愿违，由于销售量大幅减少，与去年相比今年头 7 个月的烈性酒税收减少了 8000 万兹罗提，相当于 1.6 亿元人民币。（编译 / 韩新忠）

波兰计划全面禁止电子烟

据报告显示，波兰目前有将近 120 万人使用电子烟，占波兰总人口的 3% 左右。虽然有一定的市场规模，但是波兰卫生部正在计划与禁止普通香烟一样，在公共场合全面禁止使用电子烟。

波兰卫生部负责人透露，未来禁止电子烟的条例将和禁止普通香烟一样，在禁止公共场合使用电子烟的同时禁止向 18 岁以下的青少年销售这类产品。波兰卫生部认为，电子烟并非像其生产商所宣称的那样，只产生普通烟雾，实际上电子烟与普通香烟一样，对人体健康有极大的危害。另外，波兰还计划禁止生产和销售其它口味的电子烟，例如果味或者可乐口味。因为新的口味只会诱使更多人使用这种有害健康的产品。（编译 / 韩新忠）

国际空间站宇航员 10 月初在太空拍摄月光照射地球景象。广角镜头捕捉到了美国西部地区从亚利桑那州凤凰城，到俄勒冈州波特兰的大片土地。

Panorama Ziemi w świetle Księżyca. Zdjęcie zrobione przez członków załogi Międzynarodowej Stacji Kosmicznej na początku października br. W szerokokątnym obiektywie uchwycona została duża część zachodnich obszarów USA – od Phoenix w Arizonie do Portland w Oregonie.

10 月 15 日，由高桥智隆制造的仿人机器人“Robi jr.”在日本东京“机器人周”展览上亮相，它会说 1000 个短语并会做手势。该机器人将于 2015 年 1 月上市。

15 października w Tokio, podczas Japońskiego Tygodnia Robotyki, firma Tomy, producent zabawek, zaprezentowała robota „Robi Jr”, który potrafi mówić (zna 1000 wyrażen i zwrotów) i ruszać rękoma. Do sklepów trafi w styczniu 2015 r.

英国威尔士国家公园，泡泡艺术家、45 岁的 Paola Dyboski-Bryant 打造的 10 米长的泡泡作品令人感觉不可思议，在 1500 英尺高的山脉上，大泡泡散发出如彩虹般的光芒。

W Parku Narodowym Snowdonia w Walii, na wysokości 500 m artystka Paola Dyboski-Bryant zrobiła niezwykłą, 10-metrową bańkę mydlaną. W ogromnej bańce odbijały się wszystkie kolory tęczy.

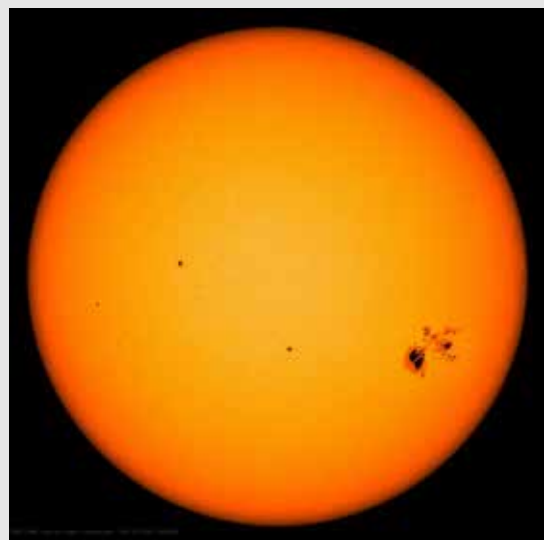

10 月 19 日，美国佛州国家海洋保护区举行水下南瓜雕刻比赛。参与者潜入 30 英尺深的水下进行比赛。

19 października na Florydzie w USA, w rezerwacie morskim Florida Keys National Marine Sanctuary miał miejsce podwodny konkurs rzeźbienia w dyniach. By wykonać halloweenową lampę, uczestnicy-nurkowie zeszli pod wodę na głębokość 9 m.

美国金毛犬 Bailey 的主人在图片分享应用 Instagram 上为它开设专门的账号，并将她日常模仿人类活动的照片晒出来，受到网友的热情追捧。现在的 Bailey 俨然已经是一只网红狗，拥有 9000 多位粉丝。

Pewien Amerykanin, właściciel Golden Retrievera o imieniu Bailey, opublikował na Instagramie zdjęcie swojego pupila naśladowującego ludzkie zachowania. Pies Bailey podbił serca internautów. Jest teraz sławny i ma ponad 9 tys. fanów.

美国国家航空航天局的太阳动力学天文台于 10 月 26 日拍摄的巨大太阳黑子。该组黑子群直径相当于地球的 10 倍。

Zdjęcie gigantycznych plam na słońcu. Wykonane 26 października przez należące do NASA Obserwatorium Dynamiki Słońca (Solar Dynamics Observatory).

10 月 26 日，世界角色扮演峰会在日本东京举行，来自 22 国的动漫爱好者参加盛会。

26 października w Tokio odbył się Światowy Szczyt Cosplay. Wzięli w nim udział fani anime z 22 krajów.

捷克布拉格，顾客一边沐浴一边品酒，享受奢华的啤酒 SPA。

Goście luksusowego SPA w stolicy Czech, Pradze, degustują piwo podczas kąpieli.

这座位于纽约公园大道 432 号的超高层建筑竣工时间将为 2015 年，它将成为世界上最高的住宅项目，总高度将达到 1,396 英尺（425.5 米）。

Przy Park Avenue nr 432 w Nowym Jorku dobiega końca budowa najwyższego na świecie projektu mieszkaniowego. Zostanie on oddany do użytku w 2015 r., będzie miał wysokość 425,5 m.

LiuGong Dressta Machinery Sp. z o.o. najlepszym chińskim inwestorem w Polsce

LiuGong Dressta Machinery Sp. z o.o. została nagrodzona prestiżową nagrodą Najlepszego Chińskiego Inwestora w Polsce w 2014 roku. Ceremonia wręczenia nagród FDI Poland Investor Awards została zorganizowana przez wydawnictwo BizPolska Magazine przy współudziale Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. Wydarzenie miało miejsce 16 października 2014 roku w warszawskim hotelu Intercontinental.

O przyznaniu nagrody decydowało jury składające się z 26 osób, w tym Prezesa Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., Sławomira Majmana, radców handlowych ambasad państw, których przedsiębiorcy są najbardziej aktywni w Polsce oraz przedstawicieli izb handlowych działających na terytorium Polski. Cały proces oceniania kandydatów odbywał się pod okiem notariusza. Standardowa procedura oceny poszczególnych firm obejmuje najważniejsze aspekty działalności w Polsce, takie jak skala inwestycji, jej znaczenie dla polskiej gospodarki, innowacyjność, tworzenie nowych miejsc pracy.

LiuGong od momentu zakupu od HSW S.A. zakładów produkcji maszyn budowlanych w Stalowej Woli, zainwestował w Polsce ponad 50 mln dol. Inwestycje rozpoczęły się w 2012 roku. Już rok później LiuGong był również właścicielem Zakładu Zespołów Napędowych w Stalowej Woli. Te obie inwestycje to ponad 1800 miejsc pracy.

LiuGong Dressta ma być europejską bazą koncernu

LiuGong w zakresie rozwoju i badań maszyn budowlanych, pozyskiwania nowoczesnych materiałów produkcji oraz rozwoju wykwalifikowanej kadry pracowników. Działalność LiuGong Dressta ma opierać się na najwyższych europejskich i amerykańskich standardach. Firma jest stale modernizowana i rozwijana, a najważniejsze obszary jej działalności są na bieżąco optymalizowane przez LiuGong.

Hou Yubo, zastępca prezesa LiuGong Dressta Machinery Sp. z o. o., podkreśla: „Ta nagroda jest nie tylko wyróżnieniem dla inwestora, to przede wszystkim wyróżnienie dla całego personelu i jego ciężkiej pracy”.

W tegorocznej edycji konkursu dla Najlepszych Inwestorów w Polsce, przyznano nagrody między innymi w kategoriach: Najlepszy Niemiecki Inwestor, Najlepszy Amerykański Inwestor oraz Najlepszy Koreański Inwestor. Nagrodzonymi, obok LiuGong, w swoich kategoriach byli: Volkswagen Poznań, Amazon i LG. W edycji z 2013 roku nagrody otrzymali: Toyota, Philips, IKEA, Nestle, Bombardier i IBM.

Przewodniczący zarządu LiuGong Machinery Co. Ltd., Zeng Guang'an: „Ta nagroda inspirowała cały personel LiuGong Dressta. Dowodzi również, że nasza koncepcja zarządzania globalnym przedsiębiorstwem LiuGong oraz nasza odpowiedzialność społeczna z pewnością mogą konkurować z innymi światowymi firmami”.

Xu Jian, ambasador Chin w Polsce dodał, że przedsięwzięcia LiuGong to największe chińskie inwestycje

w Polsce: „LiuGong to największa chińska firma w Polsce. Myślę, że to bardzo udany przykład, który zachęci inne firmy z Chin do inwestowania w tym kraju”.

Wicepremier, minister gospodarki, Janusz Piechociński w jednym ze swoich wywiadów powiedział: „Chociaż LiuGong Dressta ma siedzibę w Stalowej Woli, która jest bardzo daleko od centrali LiuGong w Chinach, współpraca pomiędzy Chinami a Polską stała się bardziej harmonijna, co jest efektem ciągłych wysiłków pracowników współpracujących ze sobą na co dzień. Współpraca ta dostarcza również bardzo ważnego doświadczenia na przyszłość”.

Od 55 lat LiuGong Machinery Co. Ltd. jest liderem rynku maszyn budowlanych w Chinach. Od momentu wyprodukowania pierwszej chińskiej ładowarki, LiuGong stał

się dziś jedną z najszybciej rozwijających się firm na świecie, oferującą pełną gamę produktów. LiuGong oferuje wysokiej jakości maszyny budowlane, które umożliwiają klientom firmy osiągnięcie większych korzyści przy ponoszeniu minimalnych nakładów.

LiuGong Dressta Machinery Sp. z o.o. jest producentem maszyn budowlanych, takich jak spycharki gąsienicowe, ładowarki kołowe, koparko-ładowarki. Produkcja maszyn odbywa się w zakładzie w Stalowej Woli na terenach dawnej cywilnej części Huty Stalowa Wola. Firma zatrudnia obecnie ponad 1300 pracowników. Maszyny produkowane w Stalowej Woli sprzedawane są na całym świecie pod marką DRESSTA. LiuGong Dressta Machinery należy do chińskiego koncernu Guangxi LiuGong Machinery Co. Ltd. (LiuGong Dressta)

柳工波兰荣获 “2014 波兰最佳中国投资者” 大奖

文 / 柳工波兰

由《波兰商务》杂志主办、波兰信息与外国投资总局、波兰各地经济特区以及各国波兰商会协办的“2014 年波兰最佳外国直接投资者”颁奖典礼于 10 月 16 日在华沙洲际大酒店隆重举行。柳工机械股份有限公司旗下位于波兰的企业柳工锐斯塔机械有限公司 (LiuGong Dressta Machinery Co., Ltd.) 在众多优秀竞争者中脱颖而出, 荣获“波兰最佳中国投资者”大奖。

该奖项由波兰信息与外国投资总局局长马伊曼、各国驻波兰商务参赞、各国波兰商会主席等 25 名商界权威人士组成的评委会评选而出, 并由专业公证员对评选的过程和结果进行了公证。评选标准主要涵盖投资规模、对波兰经济发展的战略意义、所创造的就业岗位以及员工满意度等几个重要维度。

柳工于 2012 年 1 月 31 日斥资 1.7 亿兹罗提 (约合 3.35 亿人民币) 正式收购波兰 HSW 公司民用工程机械事业部, 又于 2013 年 10 月正式收购拥有世界级传动系统制造水平的波兰 ZZN 公司的全部资产及技术, 共计为当地提供了 1800 多个就业岗位, 也成为了波兰乃至中东欧地区规模最大的中资企业。

公司将战略目标定为建设成为面向欧美高端市场的研发、采购、制造、销售及人才培养基地。正式完成收购后, 在尊重当地法律法规、文化传统的基础上, 逐步开展了各项业务的整合工作, 利用柳工全球资源, 结合当地优势, 对波兰公司的资产、人才、效率、成本、安全环保都进行了优化, 均

取得显著的改善, 使企业逐步进入了健康可持续发展轨道。

柳工波兰公司总经理助理侯宇博代表公司登台领奖, 对主办方和评委会的支持和认可表示了感谢。他说: “这一荣誉不仅是对投资者的褒奖, 更是对全体中波员工共同不懈努力、全力协作的充分肯定!”

此外, 大众、亚马逊、LG 等国际知名企业分别获得了 2014 波兰“最佳德国投资者”、“最佳美国投资者”和“最佳韩国投资者”的奖项。2013 年此奖项的得主有日本丰田、荷兰飞利浦、瑞典宜家、瑞士雀巢、加拿大庞巴迪、美国 IBM 等公司在波兰的企业。

柳工机械股份有限公司董事长曾光安在得知此消息后表示: “这个奖项是对柳工波兰经理层和全体员工的极大鼓舞, 也证明了柳工的企业经营理念和社会责任, 丝毫不输给全球顶尖企业!”

中国驻波兰大使徐坚对于柳工在波兰的投资给予了高度评价: “柳工现在是中国在波兰最大的投资企业, 我认为它也是一个非常成功的典范。我希望能有更多的中国企业像柳工一样大胆开拓、积极进取, 不断开拓波兰市场, 在波兰能有更多的投资。”

波兰副总理、经济部长皮耶霍钦斯基在接受媒体采访时说: “虽然柳工波兰所在地斯塔洛瓦沃拉与其中国总部相隔万里, 但是经过双方员工的不懈努力, 波兰和中国方面的合作变得更为融洽, 为波中两国企业可以开展更多合作提供了重要经验。”

“波兰不仅有伏特加”

——记 2014 年波兰国际食品博览会

本刊记者 杨晨 发自波兹南

“这样的 5 公升果汁在波兰卖 20 兹罗提左右。”经理介绍道。

在波兹南，2014 年波兰国际食品博览会正在这里举办，东道主波兰展出了包括水果饮料、肉食、巧克力、牛奶等众多具有本国优势的特色食品。在一家名为 Activ 的波兰果汁公司展柜前，公司经理正在为我和其他几位来自中国的记者介绍这家公司的“皇家苹果”Royal apple 牌纯天然果汁，我们关切地询问这种果汁的价格。

“40 元人民币，好便宜啊！”我们异口同声的说道。

“我们要买！”我的一位记者同行当场表示。

“这是还没有加税的价格，如果在中国卖，价格要翻倍了。国内的果汁 1 升也要 40 元，还不是百分之百纯果汁。”另一位同伴回应道。

对于大部分中国消费者来说，我们可能听说过德国的香肠、法国的面包、澳大利亚的牛奶，但很少人知道来自欧洲的波兰，在农业食品方面有什么耳熟能详的美食。但就像波兰农业市场局的一句广告词中说的：波兰食品的特点和波兰人的个性相得益彰，而且也和波兰历史上的名人，例如教皇保罗二世、居里夫人、哥白尼和肖邦等一样，充满努力与用心。

“波兰农业食品的优势之一就是具有竞争力的价

格。”波兰农业市场局副局长兹沃拉克在新闻发布会上向大家介绍道。他还展示了一组数据，以 2014 年 7 月几种食品在波兰和欧盟的平均售价相比较为例，波兰的家禽肉类食品价格只占欧盟平均售价的 77%，牛肉价格 82%，生牛奶价格 86%。

“我们的果汁都是以苹果为基础，混合了胡萝卜、橙子、草莓、蓝莓等其它水果口味。”“皇家苹果”公司经理继续对我们介绍说：“波兰目前是世界上最大的苹果出口国。”

2013 年，波兰农业部宣布波兰已超过中国，成为全球最大的苹果出口国。其苹果出口量达 120 万吨，出口额共计 4.38 亿欧元左右。波兰每年收获苹果约 300 万吨，三分之一用于出口，其中一半是作为鲜食的水果，另一半则被加工成食品，主要是浓缩苹果汁。

“波兰是欧洲最大的水果和蔬菜生产国之一。我们是欧洲最大的苹果生产国。波兰的果汁出口销量最好。波兰还是世界上掌握领先的冷冻水果和冷冻蔬菜生产技术的国家。”波兰农业市场局副局长兹沃拉克告诉我们。

相信大家还记得不久前发生在西方与俄罗斯之间的贸易“制裁战”，俄罗斯宣布停止进口波兰水果和蔬菜。于是波兰社交网络上发起“全民每天吃五个苹果”运动，

欲抗衡俄停止进口波兰苹果，可见苹果对波兰这个国家的重要影响。波兰人有着悠久的苹果种植传统。因为波兰地处欧洲平原中部，气候温和，土壤肥沃，非常适宜苹果树的生长。波兰的苹果栽植历史最早可以追溯到一千多年以前，甚至比公元 966 年——波兰形成统一国家的时间还要早。

“像这样 3 公升的果汁，需要 5 公升的水果，果汁里没有任何添加剂。我们采用特殊的包装，使得果汁不用放在冰箱，在常温下就可以有 30 天的保质期。”公司经理向我们详细的介绍果汁的生产特点，回答我们的提问，并且让我尽情品尝了四五种口味的果汁后，我们才满意的离开这家公司的展台，继续向下一家“美食”进发。

每年一度的波兰国际食品博览会都是波兰乃至整个中东欧地区食品行业的盛会，该博览会的前身是 1928 年开始举办的波兰国家博览会。本届展会吸引了来自世界 45 个国家和地区的大约 1300 家参展商，超过 5 万人参加。“饮食和食品不仅是一个国家文化的一部分，也代表一个国家的身份，同时也塑造一个民族的性格。”波兰总统科莫罗夫斯基在博览会的开幕式做了如上表述，并且高度评价了波兰国际食品博览会在波兰经济转型 25 年以来，对波兰农业发展和农产

品出口的重要作用。

说到波兰农业产品这 25 年来的变化，波兰农业和农村发展部长萨维茨基表示：“正是波兰人的勤劳和高品质的农产品，使我们从一个 10 年前的农产品净进口国，变成现在的农产品出口大国”。他接着讲到：“波兰农业食品大部分出口到了西欧国家，我们希望能出口到包括像伊朗、哈萨克斯坦、阿尔及利亚和阿联酋等国家，目前波兰食品已经在亚洲的中国、日本和韩国等国家开拓了市场。我们知道面对世界上不同国家的市场，必须要适应不同的要求。在不久的将来，波兰农业将会给大家呈现出面向不同国家消费者的最好方案。”

波兰是欧盟国家中最大的生肉生产国之一。在波兰的农产品出口中，占最大比例的就是肉食。2013 年波兰农产品出口份额最大的就是肉类食品，占有农产品的 20%，交易额达到 54.4 亿美元。

根据 2012 年的统计数据，波兰猪肉出口额占世界第十位，欧盟第四位，出口国家达七十多个。波兰的猪肉生产从 20 世纪初开始就居于世界前列，尽管现代化集约化养猪的快速发展，但是波兰国内 80% 的饲养猪肉都是产自家庭农场，并且使用天然的谷物喂养。

“波兰还是欧洲最大的鹅肉生产国。”波兰农业市场局副局长兹沃拉克在新闻发布会上讲到：“由于饲料主要是天然谷物和燕麦，波兰鹅肉里含有 23% 的蛋白质和 4% 的脂肪。正是由于这种优秀的鹅肉品质，95% 的波兰鹅肉用于出口，其中大部分出口到波兰的邻国，同是欧盟国家的德国。”

“我们公司有 20 年的历史，主要生产波兰传统的猪肉、牛肉和火鸡肉制品。牛肉制品大多出口到西欧国家。”Mościbrody 肉制品公司的负责人对我们介绍道。

在这家典型的波兰肉制品生产商的展台，我们看到摆满了各种各样的熏肉、香肠、猪肉半屠体和牛肉。还有两位漂亮的波兰姑娘身着传统服饰，端着盛有该公司各式香肠和熟肉的餐盘，游走在展会大厅，供参观者随意品尝。

“很喜欢这种口味的香肠。”我的一位记者同事在品尝之后表示满意。

“今年我们还去参加过在上海的推介会，希望产品以后能出口到中国。因为波兰人和中国人的饮食习惯不同，所以出口的食品会有不同。我们知道猪腿、内脏等食品在中国市场特别受欢迎。”公司负责人对我们说。

波兰 MosciBrody 肉制品公司的女推销员

目前，中波两国的政府部门正在就波兰猪肉进口到中国市场进行沟通，波兰农业和农村发展部长于今年5月，在上任两个月后就访问了中国，与中国农业部和国家质检总局就中波之间的食品贸易展开了一系列会谈。

波兰人无论老少都非常爱吃甜食，尤其是巧克力。大部分中国人去波兰旅游，都会挑选波兰的巧克力带回国作为礼物。波兰生产巧克力和糖果的历史可以追溯到十九世纪，那些传统的波兰巧克力工厂都有百年的历史。

“我们公司生产的 Krówki 软糖是波兰最受欢迎的糖果，包括牛奶和巧克力两种口味，是由牛奶、糖和酸奶做成的。”在 Majami 公司的展台前，公司的销售女主管热情的为我们介绍该公司的明星产品。

波兰还有另一款特别受欢迎的甜食，是 LOTTE Wedel 公司的“蛋奶派”，这家公司创立于1851年，该品牌的甜食是由公司创始人扬·文德尔于20世纪30年代创立，在欧盟范围内具有商标专利。这是用一种专门的机器把牛奶打成果冻状做成夹心，外层涂有牛奶巧克力慕斯的波兰传统甜品。

作为中国的消费者，自然对国外的牛奶等奶制品有一种特殊的情结，非常关注奶源的安全性。波兰的奶牛饲养都是在自然的环境中，小规模牛群饲养，即可以保证奶牛吃到天然的草场，又避免破坏环境。

拥有如此优质的奶制品，创立于1906年的波兰 Łowicz 牛奶公司也非常想将自己的产品提供给中国消费者，但是，“运输的时间对我们是一个问题，因为从波兰到北京走海运需要35天时间，这要包括包装、检验检疫、运输等过程，到达中国后还需要检查，此外还需要留出销售的时间。”

其实，对于这个难题，两国之间的地方政府已经在想办法解决了。目前中国和波兰之间已经开通了5条直达的货运铁路，其中成都到罗兹的“蓉欧快铁”目前已经实现了双向运输，从把中国到波兰的货物运输时间从海运的35天缩短到了目前的只有12天，而且价格要比空运便宜很多。

“波兰和中国之间的铁路运输，对于促进波兰农产品出口到中国具有重要意义。运输和时间成本的降低能够大大提高两国企业的竞争力，尤其是波兰企业向中国出口过程中同其它国家之间的竞争。”波兰农业市场局副局长兹沃拉克激动地对我表示。

波兰厨师在展会上为参观者准备波兰传统饮食 身着传统民族服饰的波兰姑娘在 Łowicz 牛奶公司展柜前

波兰驻华使馆农业参赞布兰卡专程从北京飞到波兰参加展会，布兰卡告诉记者：“波兰农业部十分重视在中国推介波兰农产品，中国是波兰最重要的农产品和食品行业的合作伙伴，也是波兰农产品的重要市场。我们不仅将继续在中国推介波兰的肉制品，今年还开始推介波兰的乳制品和苹果。目前波兰有10家猪肉企业、8家禽肉企业和69家乳制品企业获得出口到中国的许可。”布兰卡希望今后有更多的波兰食品能够走进中国家庭。

此后，在波兰农业市场局的指引下，我们还参观了波兰的面包、面条、伏特加等特色食品。经过一天的参观，对波兰丰富的农产品有了一个全新的认识。

“2006年时，中国消费者只知道波兰特产有伏特加。”波兰伏特加酒协会主席告诉我们。“8年过去了，我们希望中国消费者知道波兰不仅有伏特加，还有更多的波兰美食。”

“这对于中国的食品行业不是竞争，而是另一种口味的丰富。”副局长兹沃拉克对来自中国的媒体表示。“以苹果为例，毕竟中国是世界上最大的苹果生产国，优质的波兰苹果可以出口到中国市场，作为一种新口味的补充。其它的波兰食品也一样，这并不是直接的竞争，只是多种口味的丰富。”

在本届波兰国际食品博览会开幕当天晚上，波兰农业和农村发展部还举办了“认识波兰美食”的颁奖晚宴，用来肯定那些在波兰各食品领域的杰出企业。在“波兰好声音”的男明星主持人和慷慨激昂的音乐中，波兰农业和农村发展部长为获奖的公司代表一一颁奖，充分显示了这个国家对食品、对农业的重视。

„Z Polski – nie tylko wódka”

Międzynarodowe Targi Wyrobów Spożywczych Polagra Food 2014

“Pięciolitrowy karton soku tylko 20 złotych? To bardzo tanio!”

Odbywające się w Poznaniu Międzynarodowe Targi Wyrobów Spożywczych Polagra Food 2014 są znakomitą okazją do zapoznania się z szerokim asortymentem polskich specjalów: mięs i przetworów mięsnych, produktów mleczarskich, wyrobów cukierniczych, wódek i likierów, zdrową żywnością oraz wieloma innymi artykułami.

Trudno odmówić sobie takiej uczty. My też postanowiliśmy przyjrzeć się bliżej, z czego są dumni Polacy.

„Nasze soki są stu procentowo naturalne, ponieważ robimy je z pełnego owocu, a nie z koncentratów czy zagęszczonych soków”. Tak produkty firmy Activ, polskiego producenta

soków, zachwala na stoisku jej przedstawiciel.

Pokazuje nam naturalny sok jabłkowy pod nazwą “Royal Apple”. Pytamy o cenę.

– Pięciolitrowy karton tylko 20 złotych (ok. 40 yuanów)? To bardzo tanio! – reagujemy ze zdziwieniem.

– Jest to cena bez cła, gdyby taki sok eksportować do Chin, cena podwoiłaby się – wyjaśnia przedstawiciel.

– Ale na rynku chińskim litr soku owocowego kosztuje przynajmniej 40 yuanów i to z pewnością nie stuprocentowego – nie poddajemy się.

Większość chińskich konsumentów pewnie słyszała o niemieckich *wurstach*, francuskim pieczywie czy australijskim mleku, ale mało kto zna typowo polskie przysmaki.

Reklama Polskiej Agencji Rynku Rolnego (ARR) brzmi: „Wyroby spożywcze z Polski odpowiadają charakterowi Polaków, także i tych znanych, jak Jan Paweł II, Maria Skłodowska-Curie, Mikołaj Kopernik i Fryderyk Chopin – są pełne staranności i troskliwości”.

Na konferencji prasowej, towarzyszącej targom, wiceprezes ARR, Lucjan Zwolek powiedział: „Polskie produkty spożywcze wyróżniają się m.in. konkurencyjną ceną”.

Według polskiego Ministerstwa Rolnictwa, już w 2013 roku Polska stała się największym na świecie eksporterem jabłek, wyprzedzając w tym rankingu Chiny. Z Kraju nad Wisłą eksportuje się rocznie 1 mln 200 tys. ton jabłek, a wartość tego eksportu wynosi 438 mln euro.

„Polska jest jednym z największych w Europie producentów owoców i warzyw i największym w Europie producentem jabłek. Polska jest także krajem, który opanował nowoczesne, zaawansowane technologie zamrażania i przetwórstwa owoców i warzyw” – poinformował prezes Zwolek. „Do produkcji trzech litrów prawdziwie naturalnego

soku zużywa się 5 kg owoców. Stosujemy specjalne opakowania, dzięki którym sok nadaje się do picia aż do 30 dni od pierwszego nalania, bez potrzeby przechowywania w lodówce”. Po dokładnym zapoznaniu nas z atutami soków jabłkowych Activ, przedstawiciel firmy zaprosił do degustacji soków w różnych smakach. Jest ich w sumie 16, ale wszystkie bazują na jabłkach, np. jabłko z aronią, jabłko z marchewką, jabłko z burakiem itd.

Zadowoleni i nasyceni przeszliśmy do następnych stoisk wystawowych.

Doroczne targi Polagra Food są wielką, renomowaną imprezą branży spożywczej w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej. Ich poprzedniczką była Powszechna Wystawa Krajowa (PeWuKa), zorganizowana po raz pierwszy w 1929 roku w Poznaniu.

Tegoroczne targi przyciągnęły 1300 wystawców przybyłych z 45 krajów i regionów świata, a odwiedziło je ponad 50 tys. osób.

W swoim wystąpieniu na uroczystości otwarcia prezydent Polski, Bronisław Komorowski powiedział: „Żywność i smak są częścią, nie tylko narodowej kultury, ale i częścią tożsamości narodowej. One też nas kształtują”. Prezydent podkreślił również jak ważną rolę, na przestrzeni ostatnich 25 lat, czyli od rozpoczęcia transformacji gospodarczej w Polsce, odgrywały targi Polagra Food w rozwijaniu polskiego rolnictwa oraz eksportu i promocji produktów rolnych.

Omawiając zmiany, jakie zaszły w polskim rolnictwie,

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Marek Sawicki podkreślił: „To właśnie ta jakość, ta nasza polska zaradność, ta nasza polska pracowitość sprawiły, że z kraju, który jeszcze dziesięć lat temu był importerem netto żywności, staliśmy się znaczącym eksporterem na cały świat polskiej, najlepszej na świecie żywności”. I dodał: „Chcemy być obecni nie tylko w Unii Europejskiej, bo tam sprzedajemy prawie 75 proc. naszego eksportu, ale chcemy być też obecni w takich państwach, jak Iran, jak Kazachstan, jak Algieria, jak Emiraty Arabskie. Jesteśmy już w Chinach, jesteśmy w Japonii, jesteśmy w Korei Południowej. W tych państwach, jak powiedziałem, jest wiele promocji polskiej żywności, ukierunkowanej na konsumenta z różnych regionów świata. Wiemy, że inne wymagania są w Azji Południowej, inne w Afryce a jeszcze inne w Ameryce Południowej. I pod kątem tych konsumentów profesjonaliści dzisiejszych największych eksporterów przygotowują taką ofertę i niebawem tę ofertę Państwu zaprezentujemy”.

Polska jest także ważnym producentem mięsa – jednym z największych wśród krajów unijnych. W jej eksporcie produktów rolnych to właśnie produkty mięsne mają najwyższy udział (20 proc. w 2013 r. z wartością 5 mld 440 mln dol.).

„Nasza firma ma już 20-letnią historię. Produkujemy głównie tradycyjne wyroby z mięsa wieprzowego, wołowego i indyczego. Nasze produkty z wołowiny sprzedajemy przeważnie do krajów Europy Zachodniej” – powiedziała nam przedstawicielka Zakładów Mięsnych „Mościbrody”.

Na stoisku tej firmy wystawione są różne mięsa, wędliny, kielbasy. Dwie piękne hostessy w strojach z mocnymi ludowymi akcentami przechadzają się po sali wystawowej z talerzami pełnymi wszelkiego mięsiwa i wędlin i częstując tymi delikatesami zwiedzających.

Nam do gustu najbardziej przypadły kielbasy.

„W bieżącym roku byliśmy na wystawie w Szanghaju, mamy nadzieję, że nasze produkty już wkrótce trafią do Chin” – dodała na pożegnanie szefowa „Mościbrodów”.

Obecnie trwają uzgodnienia na szczeblu rządowym w sprawie eksportu polskiej wieprzowiny i wołowiny do Chin. W maju br. z wizytą do Chin przyjechał minister Sawicki i przeprowadził szereg rozmów z Ministerstwem Rolnictwa Chin i Głównym Państwowym Urzędem

Kontroli Jakości. Tematem rozmów był między innymi handel wyrobami spożywczymi między Chinami i Polską.

Konsumenci chińscy bardzo zwracają uwagę na bezpieczeństwo i jakość mleka, a co za tym idzie jego źródło pochodzenia, w tym warunki, w jakich hodowane są krowy. Pod tym względem polskie mleko może zadowolić nawet tych najbardziej wybrednych. Krowy w Polsce hodowane są w niewielkich stadach i wypasane na naturalnych łąkach.

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska „Łowicz”, która powstała w 1906 roku, jest bardzo zainteresowana dostarczaniem swoich produktów na chiński rynek. Utrudnia im to jednak zbyt długi czas transportu: transport morski z Polski do Pekinu zajmuje minimum 35 dni, do tego należy doliczyć jeszcze proces załadunku i kontroli towaru, a później kwarantannę i czas na samą sprzedaż.

Rządy obu krajów już myślą o rozwiązaniu tego trudnego problemu. Obecnie działa 5 bezpośrednich połączeń kolejowego transportu towarowego między Chinami a Europą, w tym jedno z Chengdu (w chińskiej prowincji Syczuan) do Łodzi. Przewóz towarów na linii Chengdu-Łódź skraca czas transportu z 35 dni (transport morski) do 12 dni (transport kolejowy) i znacznie obniża koszty – w porównaniu z transportem lotniczym. Ruch pociągów na tej linii odbywa się już w obie strony.

„W zagadnieniach kontaktów (handlowych) między Polską a ChRL, zagadnienie transportu jest jednym z podstawowych zagadnień, gdyż jednostkowe koszty transportu odgrywają znaczącą rolę w ustalaniu racjonalności, ekonomiczności, zyskowności danego przedsięwzięcia. Zmniejszenie kosztów transportu, czyli przejście na linie kolejowe albo też wzrost skali transportu, który by spowodował obniżenie jednostkowych stawek za kilogram, przyczyni się do zwiększenia wzajemnej konkurencyjności” – wyjaśniał Lucjan Zwolak podczas konferencji prasowej.

Radca rolny Ambasady RP w Chinach, Blanka Gołębiowska do Poznania przyjechała z samego Pekinu, specjalnie na targi. W rozmowie z nami, przybliżając kwestię polsko-chińskiej współpracy w zakresie rolnictwa i produktów rolnych oraz spożywczych, powiedziała: „W tej dziedzinie Chiny są dla Polski najważniejszym partnerem. Są też najważniejszym rynkiem dla polskiej żywności. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przywiązuje

dużą wagę do lansowania w Chinach naszych wyrobów spożywczych. Nadal będziemy promować na rynku chińskim produkty mięsne, a w tym roku dołączymy do tej kampanii także mleko i produkty mleczne oraz jabłka. W tej chwili licencję eksportową do Chin posiada już 10 polskich producentów mięsa, 8 firm drobiarskich i 69 mleczarskich”. Radca Gołębiowska wyraziła też nadzieję, że już wkrótce na chińskich stołach pojawi się jeszcze więcej polskich wyrobów.

Na koniec odwiedziliśmy stoiska eksponujące pieczywa, makarony i alkohole.

Wizyta na tegorocznych targach otworzyła nam oczy na bogactwo i różnorodność polskiej żywności.

„Jeszcze w 2006 roku chińskim konsumentom z Polską kojarzyła się tylko wódka” – powiedział nam prezes Stowarzyszenia Polska Wódka, Andrzej Szumowski. „Od tego czasu minęło już 8 lat. Chcielibyśmy przekonać chińskie społeczeństwo, że oferta słynnych, typowo polskich tradycyjnych wyrobów spożywczych jest bardzo szeroka, a wódka to jedynie kropla w morzu”.

Podczas konferencji prasowej, na pytanie, na czym polega atrakcyjność polskich jabłek w kontekście chińskiego rynku, prezes ARR wyjaśnił: „To Chiny są największym producentem jabłek na świecie. Natomiast nasze jabłka różnią się smakowo i mogą być uzupełnieniem oferty na rynku chińskim w zakresie jabłek. To nie jest kwestia bezpośredniej konkurencji, to jest propozycja wzbogacenia oferty smakowej na rynku chińskim”.

Parafrazując wypowiedź prezesa Zwolaka, polska żywność na chińskim rynku to nie konkurencja dla lokalnej branży spożywczej, lecz wzbogacenie tego rynku nowymi smakami. (Yang Chen, tl. Kong Shipping)

„Dwóch wędkarzy” – dzbanek do herbaty 钓鱼人茶杯

Ten po mistrzowsku zaprojektowany przedmiot łączy w sobie walory estetyczne i praktyczne. Na obrzeżu dzbanka, niczym nad brzegiem jeziora siedzi dwóch wędkarzy, a ich postacie odbijają się w tafli parującego złocistego płynu. Na wędkę złapała się złota rybka – torebka herbaty.

这款钓鱼人茶杯外观可爱，紧紧依偎的两个钓鱼人坐在茶杯沿上，杯子里映着两个人的倒影。在他们手持的鱼竿上吊着的是茶包，契合点巧妙，造型非常有趣！

Pojemnik w kształcie gruszki 创意梨型收纳盒

创意梨型收纳盒

Kolory pudełek-gruszek są jasne i żywe. Barwne pojemniki mogą być ozdobą pokoju, a przy tym są bardzo praktyczne. Służą do przechowywania drobnych przedmiotów, co bardzo ułatwia utrzymanie porządku.

可爱的梨形收纳盒，颜色永远那么鲜艳。如此有个性的创意产品，不论摆在哪里，都会是亮点，而且是收纳小零件的好帮手，让你的家里更整洁。

Hanami “花伴” 水果叉

Hanami, produkt tajwańskiej firmy Lucky Rice, to zestaw widelczyków do owoców w kształcie płatków kwiatu. Ten estetyczny i łatwy w obsłudze przedmiot, kiedy jest złożony, może stanowić również dekorację stołu.

“花伴”水果叉是来自台湾品牌 Lucky Rice 的设计。这是一款超棒的日常生活用具，需要的时候，扯下一片花瓣，就能叉起一块水果。而在平时不用的时候，又可以整理好了放在餐桌上当装饰物。

Linijka kwiatowa 花之尺

Linijka projektu Japończyka, Norihiko Terayamy, nie ma tradycyjnej skali. W jej miejsce, centymetry odmierzają suszone kwiaty, które projektant wtopił w przezroczystą masę linijki, nadając jej romantyczny styl.

这是日本设计师 Norihiko Terayama 的创意作品。Norihiko 将干花植入到透明的亚克力直尺中，精确到每厘米一朵。于是，一瞬间，最呆板、最墨守成规的直尺便有了如此浪漫的气息。

Folklore D'Henri D'Origny

爱玛仕“亨利·奥里尼的民间传说”真丝方巾

Jedwabna chustka Hermès to połączenie ludowych motywów rosyjskich z akcentami zaczerpniętymi ze sztuki jeździeckiej. Na miękkim, lśniącem jedwabiu umieszczono kompozycję z barwnych kwiatów i płasających wśród nich ptaków. Wszystko okala bogato zdobiona uprząż. Chustka ma kształt kwadratu (140 cm x 140 cm). Jej cena wynosi około 9000 yuanów RMB.

丝巾融合了俄罗斯风格与马术艺术，图案由各种花朵与风格化的飞鸟组合而成，色彩明亮，形式纯粹，四周被马具装饰包裹。这款色彩斑斓的设计，在轻柔斜纹真丝质地上大放异彩，在大尺寸方巾上得以全面舒展，令人赏心悦目。售价约 9000 人民币。

Boucheron Crazy Flamingo

宝诗龙火烈鸟高级珠宝手表

Wiodącym tematem ekskluzywnego zegarka firmy Boucheron jest kolorowy flaming. Projektant, tarczę z masy perłowej, ozdobił sceną połowu, z wykonanym z różowego korundu flamingiem w roli głównej i pływającą w wodzie ławicą rybek. A wokół szumią trzciny z zielonego tsavorytu.

多彩的火烈鸟形象成为宝诗龙这款精湛工艺手表的核心所在。手表运用薄片的珍珠贝母材质，为背景的河床部分营造出半透明的效果，展示出火烈鸟在水中的优雅身姿以及小鱼群在其眼前游动的场景。

Kolczyki „Miłość pawi”

“雀之恋”耳坠

Inspiracją kolczyków z kolekcji firmy „Kolorowy Yunnan” są dwa zakochane pawie. Pióra pawi są wykonane z jadeitów w kształcie kropli oraz diamentów. Przypominają kokietyjny taniec pawi w czasie godów. Ozdoba zaprojektowana jest tak, że w każdej chwili można ją zamienić w pierścionek lub klipsy.

七彩云南孔雀系列珠宝之“雀之恋”的灵感来源于两只孔雀相互吸引求偶的形态，完美诠释了自然中的至美爱情。作品采用高品质满绿异形翡翠和水滴形钻石组合成抖动的羽毛，耳坠可拆成耳坠、戒指和耳钉，S 形动态展现孔雀优美婀娜的舞姿，在颈间耳畔摇曳生辉，璀璨夺目。

The Phantom Metropolitan Collection

劳斯莱斯幻影都会典藏版

Na Międzynarodowym Salonie Samochodowym w Paryżu zadebiutował model Rolls Royce'a - the Phantom Metropolitan Collection. Jest to nowe arcydzieło tej luksusowej marki. Jego inspiracją było nowoczesne miasto. Samochody Rolls Royce/Phantom wykonywane są wyłącznie na zamówienie. Na całym świecie sprzedano ich tylko 20 sztuk.

劳斯莱斯携幻影都会典藏版车型亮相巴黎国际车展，再度彰显 Bespoke 客户定制的巅峰实力。该款限量版定制车型的设计灵感来源于现代都市，并用精湛的手工技艺加以诠释，全球仅接受订购 20 辆。

● 易丽君老师其人

易丽君，笔名韩逸。湖北黄冈人。1960年毕业于波兰华沙大学波兰语言文学系，硕士。历任中央广播事业局苏联东欧部编辑、记者，北京外国语大学欧洲语言系教师、教授、博士生导师。北京译协理事。曾获波兰文化功勋奖章（二次），波兰总统授予的“波兰共和国十字骑士勋章”和“波兰共和国军官十字勋章”，波兰国民教育委员会功勋章，格但斯克大学荣誉博士学位，中国翻译家协会颁发的“外国文学资深翻译家”称号。著有论著《波兰战后文学史》、《波兰文学》及学术论文40多篇，译著诗剧剧本《先人祭》，史诗《塔杜施先生》（合译），长篇小说《名望与光荣》、《十字军骑士》、《火与剑》、《洪流》、《伏沃迪约夫斯基骑士》、《太古和其他的时间》、《费尔迪杜凯》（均为合译），诗歌《波兰二十世纪诗选》和《波兰民间故事》等。其译著与合译著作获全国外国文学图书奖特别奖、二等奖，国家图书奖一等奖和冰心文学奖。

一生耕耘，终得心之广厦

—专访北京外国语大学波兰语专业易丽君教授

文 / 赵玮婷

“时值九月，但夏意正浓。天气反常地暖和，树上也见不到一片黄叶。葱茏茂密的枝柯之间，也许个别地方略见疏落，也许这儿或那儿有一片叶子颜色稍淡；但它并不起眼，不去仔细寻找便难以发现。天空像蓝宝石一样晶莹璀璨，挺拔的槲树生意盎然，充满了对未来的信念。农村到处是欢歌笑语。秋收已顺利结束，挖土豆的季节正碰上艳阳天。

我们漫步田野。在林间草地上我意外地发现了一颗晚熟的硕大草莓。我把它含在嘴里，它是那样的香，那样的甜，真是一种稀世的佳品！”

这样诗情画意的文字节选自易丽君老师所翻译的《草莓》一文，原作者是波兰作家伊瓦什凯维奇。也许有些读者对这篇文章已经不陌生了，因为它自1980

年在《世界文学》上发表以来，已被海内外多家报刊转载50余次，并作为经典散文被收录在初中语文课本中。易老师个人特别喜爱伊瓦什凯维奇，并翻译了他在波兰文学史上留下的一本巨著《名望与光荣》，老师说自己与其“文风相近，所以颇有默契”，而翻译这篇优美的小品文是“信手拈来，灵感使然”。老师对它一见钟情，因为它“平淡中透着人生的哲理”。

“草莓的香味形象地使我想起，几个月前跟眼下是多么不一样。那时，树木是另一种模样，我们的欢笑是另一番滋味，太阳和天空也不同于今天。

直到那时我们才察觉我们度过的每一天时光，都赋予了我们不同的色彩和形态。激动不安、若明若暗的青春岁月之后，到

来的是成年期成熟的思虑。是从容不迫的有节奏的生活，是日益丰富的经验，是一座内心的信仰和理性的大厦的落成。然而，六月的气息已经一去不返了。它虽然曾经使我们惴惴不安，却浸透了一种不可取代的香味，真正的六月草莓的那种妙龄十八的馨香。”——节选自易丽君老师译文《草莓》

在访问老师之前我就读过这篇译文，其中生动的描述、优美的意境和简单的哲理令我品后还口有余香。通过这篇文章隔着一层薄纱领略到老师的文笔，古说翻译有“信达雅”三境界，那么我想这必是达到“雅”了。

如今的易老师内心从容而丰富，在我的印象中她一直保持着谦和的态度，却又不是一味地谦虚，她敢说、爱说，常常妙语连珠，令人获益匪浅。我想这就是所谓的“一座内心的信仰大厦的落成”吧，而这座内心大厦的落成，需要的是经年累月的思考，也少不了青春岁月时勇闯天下的热情。回味自己走过的岁月，易老师向我娓娓道来，那一本本译著，一个个故事，一段段时光，不再像是草莓散发出十八岁的馨香，而像是香醇的草莓酒，拥有岁月的沉淀，却依旧可以品味出淡淡的饱含着青春回忆的原味。

恰同学少年，风华正茂。书生意气，挥斥方遒。

——任教前的人生经历

儿时与书结缘

易丽君老师出生于一个知识分子家庭，父亲是中学老师，祖父是留日学生。家庭环境自由，对小孩子的教育也很西化。不得不说，自由的教育也使易老师养成了不拘小节，敢作敢为的个性，而孩提时家中满屋的书香气正如催化剂——易老师与“书”的不解之缘就从这里开始萌发。老师从中学时代就开始写诗，“什么时髦写什么”，也算得上是位地道的文艺青年。顺理成章地，易老师选择了武汉大学中文系作为自己的大学专业。

这让我心生疑问：后来易老师怎么没成为一名作家呢？

从“作家梦”到“对外宣传先锋”

易老师为我解释道：“当时进大学大家都谈理想，我说我来是为了当作家，老师就说：‘你这个愿望可能达不到，这里不培养作家，而是培养研究作家作品的研究者。’”可易老师仍不愿放弃当初写作的梦想，坚持想写些东西，于是便埋下了记者梦的种子。1954

年易老师被学校选派到波兰华沙大学波兰语言文学系学习，六年后学成归国，便“真成记者了”，任职于当时的中央人民广播电台对外部（今中国国际广播电台）苏东部。作为记者，易老师采访了很多科学和文艺界的名人，“给他们在国外扬了名”。经易老师这么一写，我国的许多领先成就引起了苏联民众的强烈反响。当时外办表扬说：“稿子写得好，宣传有技巧。”易老师也因此得到了“善于抢占制高点”的美誉，她回忆道：“当时我写的文章里没有什么干巴巴的口号，我也不懂那些，写的都是生动的事实，而且写得还有点神乎其神。”

从“学非所用”到“学以致用”

响应中央的决定，1962年，“学非所用”的“易丽君记者”申请调到当时的北京外国语学院（今北京外国语大学）波兰语系，成为“易丽君老师”。可以说，这是易老师人生和事业上的一次影响深远的转折，如果没有这次转折，就不会有那么多由易老师培养出来的波兰语人才，也不会有数不胜数的波兰文学研究和翻译成就了。

文章本天成，妙手偶得之。

——漫漫翻译路上的汗水与欢乐

说到自己的波兰文学译著，易老师如数家珍。难得的是，这些作品都是从波兰文直接翻译成中文，因此都是难得的文学瑰宝。在漫漫翻译路上，易老师亲手种出一朵朵美丽的文学之花，她对波兰文学有着比一般人更深入的理解，对波兰民族精神也有着深刻的体悟。

牛刀小试——早期的短篇翻译

老师早期对文学作品进行翻译是兴趣使然。怀着对波兰文学的热爱，她翻译了以《草莓》为代表的一些短篇作品。说起这些，老师饶有兴致地回忆起翻译散文《夜宿山中》的故事：“这篇文章我特别喜欢，但翻译的时候也很费劲。那是一篇很短的文章，可就是好。它纯粹就讲山中的寂静，静得你都听得到那‘静’的声音，这想象力可见一斑。我和一个波兰学生合作翻译了整整一个星期，逐字逐句地抠。翻译出来以后，杨乐云（著名捷克文学翻译家，曾任中国社会科学院外国文学研究所《世界文学》编辑部副编审）也特别喜欢，说这个“静”怎么写得这么漂亮，真是没见过！”

《先人祭》——外国文学的“报春之燕”

“这是我翻译的第一部真正像样的东西”——易老师这样评价自己的翻译作品《先人祭》。该书讲述的是俄国占领者迫害学生，爱国志士英勇抗俄的故事。1968年，由《先人祭》改编而成的话剧遭到禁演，导致华沙大学的学生上街游行。“台上说‘ciemno wszędzie, głucho wszędzie, co to będzie, co to będzie?’（到处是沉默，到处是黑暗，怎么办，怎么办？）群众也跟着这样呐喊，因为他们也对现实不满啊。”

华沙大学学生游行引起了国内外高度关注，周总理都提出了疑问：是怎样的一部剧能对学生造成这么大的影响？于是就让《人民文学》“翻出来看看”。1970年4月，易老师接到翻译任务。《先人祭》于1976年问世，在当时造成了轰动，带动了人们争相阅读外国文学的热潮。时任中国科学院文学研究所所长的何其芳先生读后说了三个“好”——写得好、译得好、出得好，这真是一只“报春的燕子”！从此，中国读者终于能接触到“真正能登大雅之堂”的文学，在这之后外国文学的书籍如同雨后春笋般纷纷涌现。

《名望与光荣》——“最美的合作”

当谈及哪本书的翻译令她觉得最得心应手，易老师答道：“我觉得翻得最舒服的是伊瓦什凯维奇的《名望与光荣》，我和作者文风相近，所以比较契合。我和我的同学（裴远颖）合作得特别美，那是最愉快的合作。”老师脸上洋溢着微笑，似乎翻译过程中那些愉快的往

事，又在她的脑海中浮现了。那时已是八十年代初，易老师开始全心投入翻译事业，每年都在各大文学刊物上发表短篇翻译，其中包括国内翻译水平最高的刊物——《世界文学》。

翻译的精神——“忠实且传神”

许多译者在翻译文学作品的过程中都会遇到一个问题，那就是在“保持原汁原味”与“迎合本国读者口味”之间的两难选择。但易老师并没有这样的犹豫，她认为，忠实和传神并不矛盾，“不忠实是不行的，破坏人家的文学那是犯罪”。易老师说，她在任何时候都不认为译者能够超越原著作者，也不存在有些东西用本国语言表达不出来的情况。“你真正忠于作家，真理解的话，就一定能用汉语表达出来，如果不行，那就是你自己水平不够，不能怪作家啊。世界上没有一种文字是不能被翻译的，如果不能，那可能是译者使用的语言不够丰富，或者是译者本身的母语水平不高。翻译首先得传神，所谓忠实不是一个字对一个字，不是查字典，而是要吃透精神，要走进它的精神世界。”

“波兰文学是真正的美味佳肴”

有人说“翻译小语种文学就像是坐在摩天大楼里吃杂酱面”，易老师是反对的，“波兰文学不是廉价的杂酱面，而是真正的美味佳肴，是可以和任何文学盛宴平起平坐的。”

易老师认为，波兰文学成就最高的领域是诗歌和长篇小说。在两位获得过诺贝尔文学奖的波兰诗人中，老

师更喜欢米沃什——“他的诗歌不是那么容易写出来的东西，更富于哲理，是真正经过深思熟虑的。”对于米沃什本人，老师也有自己的理解：“他有着常人不具备的智慧。一生漂泊，但始终保持着一颗波兰心。他在政治上曾一度被视作叛国者，而我觉得他是一个真正的爱国者，他的根在波兰。他从不是一个随波逐流的人，永远有自己的坚持，并且坚持到底。”

说到波兰文学与中国文学的相同之处,老师说:“它们都是‘幽愤文学’,我们常说‘苟利国家生死以,岂因祸福避趋之’——波兰人也是这个精神,和我们一样,有很深沉的爱国主义精神和民族自尊心。”

春风化雨润无声，育得桃李满乾坤。

——“教书是最好的职业”

提起易老师人生中另一个重要的身份，她的脸上露出了自豪的神情：“培养学生是一件愉快的事，一到大使馆满眼都是我的学生。我的那些老同学都说‘我们离开大使馆就没人理了，你就好，到处都有人和你打招呼。’在各种职业里，我认为教书是最好的职业，我看到学生那么棒，自己也很有成就感。”

作为一名阅历丰富的老教师，易老师时刻关心着学生的成长，不仅教授知识，也传授着人生的道理。

“边干边学是好传统”

北外一直有着边干边学的传统，学语言的人，很多实际技能都是在工作岗位上锻炼出来的。易老师赞同这样的说法，她说理论和实践结合是有一个过程的，“学校只教你一个方法，而不是给你一个箱子，让你需要什么就能往外掏。边干边学是个好传统，人就应该活一辈子学一辈子，你看我到现在还在学习。”

文学的力量——“帮助人理智地回归”

如今，在青年学生中能静下心来读书的人不多，针对这样的现象向易老师寻求指导，虽然老师说，“我从来不会说什么指导的话，只有自己的体会”，但她的一番话给了我们很多启示。她说：“我觉得文学是一个民族精神的支柱，是不能丢掉的。现在我们有些歌词多糟糕啊，以前的歌词都是诗，现在唱得不知所云，所有的东西都浅显化了。”老师的话中透着焦虑，但她话锋一转，笃定地说道：“这只是一时的，最后还是得回归文学。现在我们提倡学习国学，为什么？”

这是伦理道德的基础，没有这个行吗？现在人们被外国文化和金钱冲昏了头脑，一时迷失方向，但这不可能是永久的，人的理智总有一天要占上风。文学的力量就是帮助人理智的回归，不要像沙子一样飘在空中，而要回归真正的精神世界。”

老师的期望——“星火传承，永远不断”

“你们中间以后要能出两个翻译家就好咯！”这是一位老师对学生们，也是一位老前辈对后辈们最朴实的期望。易老师的愿望不仅源于她作为老师的使命感，还源于她对文学的热爱，更有她的一份社会责任感。

俯仰不愧天地，褒贬自有春秋。

——“不问收获，问心无愧”

访谈接近尾声，我问老师怎样总结自己的人生，她长舒一口气，感慨地说：“我这条路走得无怨无悔。回顾自己的路，我不是永远快乐，但是一直挺充实。我有一个观点：只问耕耘，不问收获。不要老想着有什么收获才去耕耘，老想着收获，思想负担就重了。”

“我这一辈子搞波兰语没有轻松过，但精神上很饱满，我把人家聊天下棋的时间都用在业务上。我心里是自由的。一个人要永远保持心灵的自由，就要一心一意去追求自己想干的事。我从来没想到学波兰语值不值得，尽管当时去波兰并非我自己选择的，但我觉得回来一定要做番事业。报答国家。有一次在欧美同学会上我说了一句话，大家都同意：‘我们这一代做到了国家要求我们做的事，就问心无愧了。’”

后 记

一个阳光明媚的下午，我和易丽君老师在她家客厅的沙发上聊了近两个半小时。易老师很健谈，以至于我觉得她甚至比我这个年轻人的脑子转得更快。访谈在轻松的气氛中进行，整个过程中易老师都保持着亲切的微笑，她的幽默风趣令我们不时开怀大笑。她的话语平实朴素，但着实包含着丰富的底蕴。她对事物精准的评价，以及对人生深刻的体悟，让我无时无刻不感受到她内心那座“信仰和理智的大厦”。这座大厦盖得稳固，因为老师的每一步都走得踏实；这座大厦盖得有个性，因为老师一直遵循自己的信念做事，保持着独立自由的心。

Wewnętrzny gmach wiary i rozumu

— wywiad z profesorem Pekńskiego Uniwersytetu Języków Obcych, panią Yi Lijun

Biografia

Pani Yi Lijun, pseudonim literacki: Han Yi, pochodzi z Huanggang, miasta leżącego w chińskiej prowincji Hubei. W 1960 roku ukończyła studia na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, otrzymując tytuł magistra. Pracowała jako redaktorka, dziennikarka Redakcji ZSRR i Krajów Europy Wschodniej w Chińskiej Centralnej Agencji Radiowej, nauczycielka, wykładowca, promotorka wielu doktoratów, profesor Pekńskiego Uniwersytetu Języków Obcych. Jest stałym członkiem zarządu Pekńskiego Stowarzyszenia Tłumaczy. W Polsce, za swoją wybitną działalność na rzecz kultury polskiej została uhonorowana przez Prezydenta RP Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP, otrzymała odznakę honorową Zasłużony dla Kultury Polskiej (dwukrotnie), Medal Komisji Edukacji Narodowej, tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego.

Ma na swoim koncie ponad 40 prac i rozpraw naukowych, m.in. monografię Zarys powojennej literatury polskiej i Literatura polska. Jest autorką, bądź współautorką, przekładów na język chiński takich dzieł polskiej literatury, jak: III i IV cz. Dziadów, Pan Tadeusz (współautorka), Sława i Chwała, Krzyżacy, Ogniem i Mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski, Ferdynand (współautorka), współczesna powieść Prawiek i Inne Czasy, Wybór poezji polskiej XX wieku, Polskie legendy ludowe i wiele, wiele innych. Tłumaczenia te przyniosły jej liczne nagrody i wyróżnienia, w tym Nagrodę Specjalną oraz drugą nagrodę Ogólnokrajowego Konkursu Książek Literatury Obcej, pierwszą nagrodę Państwowego Konkursu Książek i Nagrodę Literacką im. Bingxin, a Chińskie Stowarzyszenie Tłumaczy uznało ją za jedną z 47 najwybitniejszych tłumaczy (2004r.). W 2012 roku odebrała także prestiżową nagrodę „Transatlantyk”, przyznaną w Polsce przez Instytut Książki tłumaczom literatury polskiej.

Droga do literatury polskiej

Dzieciństwo i pasja do książek

Yi Lijun urodziła się w rodzinie inteligenckiej: ojciec był nauczycielem szkoły średniej, dziadek ukończył studia w Japonii. W jej rodzinie, jeśli chodzi o wychowanie i kształcenie dzieci, panowało bardzo liberalne podejście. W domowej bibliotece mieli bogatą kolekcję książek, więc jej zamiłowanie do czytania zrodziło się już wtedy, w dzieciństwie, w zaciszu domowego ogniska. W szkole średniej pani Yi zaczęła pisać wiersze. „Pisałam to, co było modne” – wspomina Yi Lijun.

Wybór studiów, w jej przypadku, wydaje się być oczywisty – Wydział Sinologii Uniwersytetu Wuhan.

Nurtuje mnie jednak pytanie: „Dlaczego nie została pisarką?”

Od marzeń o pisarstwie do „przodownicy propagandy dla zagranicy”

„Na początku studiów wszyscy rozmawialiśmy o swoich marzeniach i planach na przyszłość – z uśmiechem wspomina pani Yi. – Ja wówczas oświadczyłam stanowczo, że przyszedłam na studia, żeby zostać pisarką. Ale od wykładowcy usłyszałam: *Twojego marzenia nie da się zrealizować, bo nasz wydział kształci badaczy utworów pisarzy, a nie samych pisarzy*”.

Jednak słowa te nie zniechęciły młodziutkiej Yi Lijun. Chciała pisać. Pomyślała więc, że zostanie dziennikarką. W 1954 roku została wysłana przez Uniwersytet Wuhan na studia na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Kiedy po 6-letnim pobycie w Polsce wróciła do kraju, została prawdziwą dziennikarką Redakcji ZSRR i Krajów Europy Wschodniej Działu Zagranicznego Chińskiej Centralnej Agencji Radiowej (obecnie Chińskie Radio Międzynarodowe – przyp. red.). Jej liczne wywiady ze znanymi osobistościami ze świata chińskiej nauki i sztuki oraz reportaże, które za granicą rozsławiały ich dorobek i osiągnięcia, cieszyły się dużą popularnością wśród słuchaczy w Związku Radzieckim.

Biuro Spraw Zagranicznych pochwaliło ją podkreślając: „Reportaże są świetne i przynoszą dobre

efekty”. „W moich reportażach nie było suchych marksistowsko-leninowskich sloganów, bo sama nie bardzo te rzeczy rozumiałam, zamiast tego pisałam opierając się na żywych faktach, starając się, by było to interesujące i poruszające”.

Od dziennikarki do wykładowcy języka polskiego

Odpowiadając na wezwanie KC KPCh, w 1962 roku pani Yi złożyła podanie o zmianę pracy i została wykładowcą w Katedrze Języka Polskiego Pekńskiego Instytutu Języków Obcych (obecnie Pekński Uniwersytet Języków Obcych – przyp. red.). Należy podkreślić, że był to wielki przełom w jej życiu i karierze. Bez tej zmiany nie mielibyśmy dziś tylu wykształconych przez nią utalentowanych polonistów, ani też osiągnięcia badawcze i przekłady z polskiej literatury nie byłyby tak bogate.

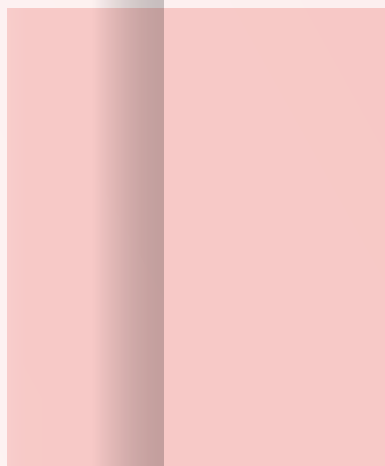
Długa droga tłumacza literatury

– trudy i mnóstwo radości

Mówienie o swoich przekładach nie sprawia pani Yi Lijun żadnej trudności – zna je wszystkie jak swoje dziesięć palców. Ponieważ są bezpośrednimi przekładami z języka polskiego – to niezwykle cenny literacki skarb. Dzięki jej staranności i przenikliwemu zrozumieniu duszy polskiego narodu, na ziemi chińskiej rozkwitły kwiaty polskiej literatury.

Początki pracy translatorskiej – opowiadania

Początkowo pani Yi tłumaczyła utwory, które jej samej przypadły do gustu, w jakiś sposób nią poruszyły czy zafascynowały. Przełożyła wówczas szereg opowiadań, m.in. *Poziomkę* Jarosława Iwaszkiewicza. Swoje wczesne przekłady wspomina z nostalgią, zwłaszcza opowiadanie Iwaszkiewicza, *Nocleg w górach*: „Szczególnie podoba mi się ten utwór. Jego przekład zajął mi wiele czasu, mimo że opowiadanie jest bardzo krótkie. Krótkie, ale niezwykle ciekawe. Autor opisuje w nim po prostu ciszę w górach i robi to w sposób tak mistrzowski, że czytelnik ma wrażenie, iż tę „ciszę” słyszy – na tym polega wyjątkowość tego utworu. Nad przekładem pracowałam razem z polskim studentem. Zajęło nam to tydzień. Starannie rozważałam każde słowo. Ale opłacało się. Przekład w języku chińskim

bardzo się podobał. Szczególnie wysoko ocenił go pan Yang Leyun (znany tłumacz literatury czeskiej, były zastępca redaktora naczelnego czasopisma Instytutu Badań Literatury Obcej przy Chińskiej Akademii Nauk Społecznych *Literatura Światowa* – przyp. red.): *Jak pięknie ten utwór opisał „ciszę”, nigdy czegoś podobnego nie czytałem*”.

Dziady – „pierwsza jaskółka zwiastująca wiosnę” literatury obcej w Chinach

„To był mój pierwszy właściwy przekład” – oceniła pani Yi. Dramat Adama Mickiewicza, *Dziady*, rozgrywa się w czasach zaborów, pod okupacją rosyjską i przedstawia stosowane przez Rosjan represje oraz walkę polskich patriotów z okupantem. Ma, w związku z tym, bardzo antyrosyjską wymowę. W 1967 Teatr Narodowy w Warszawie przygotował inscenizację *Dziadów*. Ponieważ przedstawienie zyskało wymiar polityczny, zaniepokojone jego odbiorem społecznym i antyradziecką wymową władze nakazały na początku 1968 roku zdjęcie spektaklu z afisza. Decyzja spowodowała demonstracje studentów Uniwersytetu Warszawskiego. „Podczas przedstawienia, kiedy na scenie padały słowa: *Ciemno wszędzie, głucho wszędzie, co to będzie, co to będzie?* publiczność na widowni głośno je powtarzała, by wyrazić swoje niezadowolenie z panujących wówczas w Polsce realiów” – wyjaśniła pani Yi.

Protesty w Polsce się nasilały, co wzbudziło zdziwienie premiera Zhou Enlaia: „Co to za sztuka,

która wywołuje tak silne reakcje studentów?” Zwrócił się do redakcji czasopisma *Literatura Ludowa* z prośbą o przełożenie utworu na chiński, by móc go samemu bliżej poznać. W kwietniu 1970 roku pani Yi przyjęła zadanie przetłumaczenia dramatu. W 1976 roku *Dziady* zostały wydane w Chinach, co pociągnęło za sobą wielkie poruszenie i obudziło emocje chińskich czytelników, spragnionych kontaktu z literaturą obcą. Po przeczytaniu *Dziadów* były dyrektor Instytutu Badań Literatury Obcej przy Chińskiej Akademii Nauk Społecznych, He Qifang pochwalił przekład: „Utwór dobrze napisany, dobrze przełożony i dobrze wydany. Przekład ten jest *pierwszą jaskółką zwiastującą wiosnę!*” Od tego czasu dzieła literatury obcej stały się w Chinach dostępne, a ich publikacje zaczęły zalewać księgarskie półki.

Sława i Chwała – najprzyjemniejsza współpraca

Na pytanie o książkę, której tłumaczenie najmilej wspomina, pani Yi odpowiedziała: „Największą przyjemność sprawiło mi tłumaczenie powieści Iwaskiewicza *Sława i Chwała*. Styl autora bardzo mi odpowiada, więc praca nad przekładem szła gładko. Poza tym współpracowałam z moim kolegą, Pei Yuanyingiem, a nasza współpraca była harmonijna i bardzo przyjemna”.

Początek lat 80. to okres, od kiedy profesor Yi Lijun całą duszą oddała się działalności translatorskiej. Co roku publikowała swoje przekłady polskich opowiadań w najbardziej prestiżowych krajowych czasopismach, w tym w *Literaturze Światowej*.

Sedno tłumaczenia – dosłowność czy wierność

Podczas pracy, wielu tłumaczy staje przed dylematem, jak zachować oryginalność, formę utworu, a jednocześnie przekazać intencje autora tak, by zadowolić gusta czytelników w swoim kraju. Dosłowność czy wierność, forma czy funkcjonalność? Pani Yi uważa, że aspekty te nie są ze sobą sprzeczne: „Przekład musi być dosłowny, zniekształcenie formy utworu jest poważnym naruszeniem”. Nie wydaje jej się też możliwe, by tłumacz „przewyższył” autora. Nie wyobraża sobie także sytuacji, że czegoś się nie da przełożyć na inny język: „Jeśli tylko odnosisz się z właściwą solidnością do formy utworu i właściwie rozumiesz intencje autora, to z pewnością jesteś w stanie przełożyć tekst dosłownie (co do formy) i wiernie (co do treści) na chiński. Jeśli ci się to nie udaje, to oznacza, że twój poziom jest niewystarczający, to nie jest wina pisarza. Na świecie nie ma języka, którego nie da się przetłumaczyć. Jeśli pojawiają się takie trudności, to jest to tylko kwestią braków tłumacza: albo jego znajomość języka obcego nie jest wystarczająco bogata, albo jego poziom języka ojczystego jest ograniczony. Przekład musi być i dosłowny (formalny) i wierny treści (funkcjonalny), co nie oznacza tłumaczenia słowa po słowie, czy zgodnie ze słownikiem, lecz oznacza, że należy wnikliwie zrozumieć utwór i wejść w świat duchowy jego autora”.

Literatura polska to prawdziwe delicje

Niektórzy mówią: „Przekładanie literatury języków mało popularnych przypomina jedzenie zwykłego, prostego makaronu z sosem (chodzi o *zajiangmian*, bardzo

popularną, niewyszukaną i niedrogą chińską potrawę – przyp. red.) w ekskluzywnym lokalu”. Pani Yi stanowczo oponuje: „Literatura polska nie jest tanim makaronem z sosem, lecz prawdziwym delikatesem, który można podać na każdym bankiecie literackim”.

Według profesor Yi, w polskiej literaturze najbardziej wyróżniają się poezja i powieść. Spośród polskich poetów – laureatów Nagrody Nobla, niezmiennie fascynuje ją Czesław Miłosz: „Jego poezje są pełne filozofii, głęboko przemyślane. Jest on obdarzony niezwykłą mądrością. Los zgotował mu życie tułacza, ale jego serce zawsze należało do Polski. Kiedyś okrzyknięto go zdrajcą ojczyzny, ja jednak widzę w nim prawdziwego patriotę, głęboko zakorzenionego w Polsce. Nigdy nie chwiał się na wietrze, zawsze przestrzegał swoich zasad. Był im wierny do końca życia”.

Wykładowca to najlepszy zawód

Kiedy mówimy o jej pracy dydaktycznej, na twarzy profesor Yi Lijun promienieje duma: „Kształcenie i wychowywanie studentów jest sprawą bardzo przyjemną i przynosi wiele satysfakcji. Kiedy jestem na przyjęciu w polskiej ambasadzie, gdzie nie spojrzę, wszędzie moi wychowankowie. Moi koledzy ze studiów mówią – *Od kiedy przeszliśmy na emeryturę, w ambasadzie nikt już nie zwraca na nas uwagi, a ty, gdzie się nie pojawisz, zawsze otacza cię grono znajomych*. Uważam, że nauczanie jest najlepszym zawodem. Jestem dumna z tego, że nasi wychowankowie świetnie sobie radzą. To dla mnie ogromna satysfakcja”.

Nauka połączona z praktyką to dobra tradycja

Na Pekińskim Uniwersytecie Języków Obcych przestrzegana jest tradycja łączenia nauki z praktyką, która zakłada, że filolodzy zdobywają praktyczne umiejętności językowe na stanowisku pracy. Z tym podejściem zgadza się pani Yi, podkreślając, że połączenie teorii z praktyką to cały proces: „Uczelnia daje ci tylko metodę, a nie skrzynkę z narzędziami. Sam musisz znaleźć to, czego potrzebujesz. Dlatego uczenie się przez działanie to dobra tradycja. Człowiek powinien pogłębiać wiedzę przez całe życie. Spójrz na mnie – do dzisiaj ciągle się uczę”.

Sila literatury – pomaga przywracać rozum

W dzisiejszych czasach chińska młodzież, poza nielicznymi wyjątkami, raczej nie lubi w spokoju delektować się książką. Zapytana o komentarz, profesor Yi stwierdziła: „Moim zdaniem, literatura jest podstawą ducha narodowego, nie można jej odrzucić. Weźmy, na przykład, teksty niektórych współczesnych piosenek – są okropne, słuchaczom trudno zrozumieć, o co w nich chodzi. Kiedyś słowa piosenki to była poezja”. Ale przy tym podkreśliła też stanowczo: „Jest to okres przejściowy, w końcu na pewno wrócą do literatury. Obecnie opowiadamy się za studiowaniem chińskiej klasycznej cywilizacji, dlaczego? Dlatego, że to stanowi podstawę moralności, czy możemy działać bez moralności? Pod wpływem kultury zagranicznej i systemu wartości opartemu na kulcie pieniądza, ludzie stracili orientację. Ta sytuacja nie będzie jednak trwać długo, wkrótce rozum weźmie górę. Moc literatury pomoże ludziom go odzyskać, aby nie byli jak ziarenka piasku unoszone w powietrzu przez wiatr i powrócili do właściwego, duchowego świata”.

Oczekiwania nauczyciela

„Oby wśród was pojawiło się przynajmniej dwóch tłumaczy literatury polskiej!” – powiedziała Pani Yi, zwracając się do wszystkich swoich wychowanków. Jej oczekiwania związane są nie tylko z jej misją wykładowcy, ale także z jej umiłowaniami literatury polskiej oraz jej odpowiedzialnością za społeczeństwo.

„Pracuję starannie, nie myśląc o interesach”

Pod koniec wizyty zapytałam ją, jak ocenia swoje życie? Odpowiedziała ze wzruszeniem: „Przeszłam tę drogę bez żalu ani przykrości. Wspominając swoje życie, mogę powiedzieć, że nie zawsze byłam radosna, lecz byłam cały czas pewna. Przestrzegam takiej zasady: *Pracuję starannie, nie myśląc o interesach*. Nie należy pracować w celu zdobycia korzyści. Myśl o profitach bardzo obciąża umysł. Moje życie wiąże się z polszczyzną, więc nie było lekkie, jednak byłam bogata duchowo, poświęciłam pracy zawodowej cały swój czas, jaki inni wykorzystywali na odpoczynek czy rozrywkę. Moja dusza jest wolna. Człowiek powinien zachować tę wolność, by całym sercem i duszą realizować swój cel. Nigdy nie zastanawiałam się, czy warto było uczyć się polskiego. Mimo że studia w Polsce nie były moją osobistą decyzją, to po powrocie do kraju czułam się w obowiązku spłacić państwu swój dług. Pewnego razu na spotkaniu z kolegami powiedziałam jedno zdanie, z którym wszyscy obecni się zgodzili – *Nasze pokolenie wykonywało to, czego od nas oczekiwało państwo, więc nie mamy żadnych wyrzutów sumienia*”.

Post scriptum

Pewnego słonecznego popołudnia siedziałyśmy z panią Yi Lijun na fotelach w pokoju gościnnym w jej mieszkaniu. Rozmawiałyśmy przez dwie i pół godziny. Pani Profesor jest bardzo rozmowna i urzeka bystrością umysłu. Dzięki jej pogodzie ducha i niezrównanemu poczuciu humoru, nasze spotkanie upływało w miłej atmosferze. Poruszyłyśmy cały wachlarz tematów. Pani Yi dzieliła się ze mną swoimi, jakże trafnymi spostrzeżeniami w kwestiach bieżących spraw i wydarzeń oraz głęboką, wnikliwą refleksją nad życiem. To właśnie podczas tej rozmowy nabrałam dla mnie wyrazistych kształtów „wysoki gmach jej wiary i rozumu”. Gmach ten jest mocno osadzony, bo pani Yi zbudowała go krok po kroku; gmach ten jest osobiwy, bo podczas jego tworzenia, zawsze była wierna swoim zasadom, zachowując niezależną i swobodną duszę. (tl. Kong Shiping)

“生活在别处” – 波兰华人纪事

“老波兰” 田老先生

本刊记者 韩新忠 发自华沙

他们中有将毕生奉献给中波交流的“老波兰”

他们中有上个世纪 90 年代“闯波兰”的新锐

他们中也有 80 后出生的新一代留学生

他们是生活在波兰的华人

通过他们的视角，我们一同了解中波建交 65 周年间走过的历程。

田义兴先生今年整 80 岁，现任中波经济文化交流基金会副董事长。2010 年获得波兰铜业集团最高荣誉矿工勋章，2011 年获得波兰总统授予的波兰共和国十字勋章。说起与波兰打交道的历史已有 58 年，绝对算是一个老波兰，而他在波兰的生活和工作的经历也见证了中波两国关系变化、发展的历史。

《琥珀》杂志：请谈一下您参与中国与波兰合作的经历。有哪些印象深刻的事情？

田义兴：我是采矿专业毕业，1956 年被煤炭部选派学习波兰语，1958 年开始与波兰煤矿援建专家们一起建造株洲选煤厂。我第一次到波兰是 1960 年，代表中国煤炭部出席国际煤炭采矿大会。1980–1986 年是我第一次常驻波兰，在中国大使馆商务处主持两国科技合作。至于印象最深的事情还算是 50 年代，与波兰专家组一起工作的时候。当时中国和波兰都是社会主义国家，波兰人真心实意地帮助新中国建立基础工业体系和设施，投入了巨大的人力、技术、设备和资金，无偿援助新中国的建设。被派往中国工作的波兰专家都不辞辛苦，在 40 多度高温的情况下，技术人员光着膀子和中国同事一起奋战。当年一起工作的波兰同事有的

现在已经 90 多岁，还得到过周恩来总理授予的勋章。他们至今依然记得当年在中国工作的情景，仍然关注着中国的发展和变化。

《琥珀》杂志：为什么会选择成立中波基金会？基金会取得了哪些重要业绩？

田义兴：1999 年创立中波经济文化交流基金会的初衷，顾名思义，旨在促进两国交流与合作的发展，这也是我多年在政府部门从事对波工作的最佳延续方式。在两国经济合作领域，基金会所取得的最显著业绩是辅助中国五矿集团和波兰铜业集团进行波兰电解铜出口中国的长期贸易合作项目，基金会不仅是这个项目的开发单位，自 1997 年起，17 年间也一直是两家集团共同指定的战略合作协调单位。

在两国文化领域，基金会从成立初期就借助自身在经济领域积累的声誉和资源支持两国文化交流与合作，最显著的业绩包括：2010 年创编并出版中波双语《肖邦故乡——波兰》大型画册，这本画册被波兰政府、波兰驻华大使馆、中国驻波大使馆多次作为纪念品赠送给中方代表们；2011 年，基金会开发的中国大道复建项目得到中国五矿集团和波兰铜业集团的高度支持，两家集团共同出资 1000 万人民币，华沙皇家瓦津基公园内全长 1200 米的中国大道得以修复，同期新建的中国园于今年 8 月正式开园；《琥珀》杂志是基金会与中国国际广播电台 2013 年共同创办的中波双语航机杂志，主要投放在波兰航空公司华沙——北京往返航班上、华沙肖邦国际机场贵宾厅、两国使馆，已成为中波两国增进相互了解的最佳刊物。

《琥珀》杂志：您觉得这些年波兰转制之后在哪些方面和领域的变化最大？对中国有哪些借鉴意义？

田义兴：波兰近些年发展很快，尤其是在加入欧盟之后，在经济方面取得很大的进展。今年是波兰加入欧盟十周年，加入欧盟让波兰得到了很多的利益和实惠。即使在全球经济危机的背景下，波兰依然保持了经济的正增长。值得注意的是，在发展市场经济的同时波兰也保留了很多与老百姓生活及民生息息相关的福利制度，例如免费的教育体系和

免费的医疗保障体系。虽然现在也有付费的私立学校与医院，但是大多数人依然享受较为完备的社会福利体系。另外，波兰在转制、私有化当中的一些经验教训也值得我们借鉴。例如波兰金融体系的开放度过高，银行很多掌握在外国资本手中，这对于国民经济的安全不利。

《琥珀》杂志：您在波兰这些年当中波兰人对于中国的看法有哪些变化？在波兰有关中国的信息和报道有哪些变化？

田义兴：波兰人民从新中国成立伊始就非常关注中国的发展与变化。早期主要通过两国政府间相互支持与合作保持两国人民直接的相互认知与友好；转制后，波兰大众主要通过西方媒体了解中国的情况，因此，绝大多数人在波兰的后转制期时代看待中国问题时具有西方价值观和片面性。近些年，随着中波政府交往、经贸合作以及文化交流的加强，波兰大众开始正视中国的发展实情，积极评价中国取得的发展成就，这主要体现在两国经贸领域相互合作的兴趣越发浓厚。同期，波兰媒体记者们也逐渐成熟，具有更加务实、敬业的指导思想，而非几年前一味地片面报道和人云亦云般地评论。

《琥珀》杂志：您觉得中波两国的关系发展如何？将来发展前景怎样？

田义兴：波兰是一个具有很大合作潜力的国家，只是这一潜力迄今还没有开发出来。我殷切地期望，我国政府能更多关注波兰和中东欧地区的发展变化。在 2011 年波兰总统科莫罗夫斯基访华期间，中波两国的关系提升到战略伙伴关系，这非常重要，是两国关系未来更好发展的基础；同时，中国企业、中国人到波兰寻求发展机会的也越来越多。1992 年我再次来波兰工作的时候，这里只有约 1000 名中国人，而现在已经有上万人。随着两国政府的愈加重视以及政府间合作机制的建立，两国民间经济和文化的发 展前景必将是乐观的，双方都可以找到平等互利的合作效益，相信未来两国合作一定会更加繁荣。

ŻYCIE NA OBCYZYŃNIE – O Chińczykach mieszkających w Polsce

Wśród nich są tacy, którzy większość swojego życia spędzili na zacieśnianiu stosunków polsko-chińskich. Są też tacy, którzy Polskę „odkrywali” już w latach 90. Ale są też tacy, którzy urodzili się w latach 80. i przyjechali tu jako nowe pokolenie studentów.

To Chińczycy, którzy mieszkają w Polsce. Ich oczami postaramy się spojrzeć na rozwój stosunków polsko-chińskich w 65. rocznicę nawiązania przez oba kraje relacji dyplomatycznych.

Znawca Polski – Pan Tian Yixing

Pan Tian Yixing w tym roku skończy 80 lat. Obecnie pełni funkcję wiceprezesa Fundacji Chińsko-Polskiej Wymiany Gospodarczej i Kulturalnej Sinopol. W roku 2010 został odznaczony przez KGHM Polska Miedź najwyższym górniczym odznaczeniem honorowym, a rok później, w 2011 roku, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej odznaczył go Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP. Kontakty Pana Tiana z Polską trwają już 58 lat, więc niewątpliwie uchodzi on za prawdziwego znawcę Polski. Podczas swojego życia i pracy w Polsce był świadkiem zmian, jakie zachodziły w rozwoju relacji polsko-chińskich.

Bursztyn: Proszę opowiedzieć o Pańskim udziale w rozwoju współpracy między Polską a Chinami. Jakie wydarzenia najbardziej zapadły Panu w pamięć?

Tian Yixing: Ukończyłem studia na wydziale górnictwa. W roku 1956 Ministerstwo Górnictwa Węglowego ChRL wydelegowało mnie do nauki języka polskiego, a już w 1958 roku razem z polskimi specjalistami pracowałem przy budowie kopalni

węgla kamiennego w mieście Zhuzhou. Po raz pierwszy do Polski przyjechałem w roku 1960 jako przedstawiciel chińskiego Ministerstwa Górnictwa Węglowego, by wziąć udział w międzynarodowej konwencji dotyczącej wydobywania węgla. W latach 1980-1986 po raz pierwszy mieszkałem w Polsce, pracując w sekcji handlowej chińskiej ambasady. Byłem odpowiedzialny za bilateralną współpracę w dziedzinie nauki i technologii. Najbardziej zapadły mi w pamięć lata 50., gdy pracowałem z grupą polskich specjalistów. Wtedy zarówno Polska, jak i Chiny, były państwami socjalistycznymi i Polacy szczerze i z zapałem pomagali Chińczykom w budowaniu podstaw nowoczesnego przemysłu. Dzielili się zarówno ogromnymi zasobami ludzkimi, jak i technologią, maszynami i finansami, by za darmo pomagać budować nowe Chiny. Polscy specjaliści wysłani wtedy do Chin, w pocie czoła, z podwiniętymi rękawami, w temperaturze ponad 40 stopni Celsjusza pracowali ramię w ramię ze swoimi chińskimi kolegami. Dziś niektórzy z nich mają ponad 90 lat. Wtedy z rąk premiera Zhou Enlaja

otrzymali honorowe odznaczenia państwowe. Do dziś pamiętają tamte czasy i nadal śledzą rozwój i zmiany w Chinach.

B.: Dlaczego zdecydował się Pan założyć chińsko-polską fundację? Jakimi osiągnięciami może się dziś pochwalić Fundacja Sinopol?

Tian: Gdy w 1999 roku zakładałem Fundację Chińsko-Polskiej Wymiany Gospodarczej i Kulturalnej, to cel, jaki mi przyświecał, był zgodny z nazwą Fundacji, mianowicie promowanie rozwoju komunikacji i współpracy między oboma krajami. Był to też najbardziej naturalny sposób kontynuacji mojej wieloletniej pracy w administracji na rzecz kontaktów z Polską. W dziedzinie współpracy gospodarczej najważniejsze osiągnięcie Fundacji to pomoc w nawiązaniu stosunków handlowych między firmami KGHM Polska Miedź i China Minmetals i w efekcie podpisanie umowy o eksporcie polskich katod miedzianych do Chin, która obowiązuje nieprzerwanie od 1997 roku. Fundacja Sinopol była nie tylko inicjatorem tej współpracy, ale od 17 lat nieustannie uczestniczy w strategicznych negocjacjach między oboma podmiotami.

Jeżeli chodzi o sferę kultury, Fundacja od początku swojej działalności wspiera współpracę i wymianę kulturalną obu krajów, przy użyciu środków i kontaktów pochodzących z działalności gospodarczej. Do największych osiągnięć w tej dziedzinie można zaliczyć wydanie w roku 2010 dwujęzycznego albumu pt. *Polska – ojczyzna Chopina*, który wielokrotnie służył rządowi polskiemu, Polskiej Ambasadzie w Chinach i Chińskiej Ambasadzie w Polsce jako pamiątka, którą obdarowywali swoich chińskich gości. W roku 2011, z inicjatywy

Fundacji Sinopol, dwa wielkie koncerny, KGHM Polska Miedź i China Minmetals hojnie wsparły projekt rewitalizacji Alei Chińskiej w Łazienkach Królewskich w Warszawie. Dzięki kwocie 5 mln zł, którą przekazali sponsorzy, Muzeum Łazienki Królewskie odrestaurowało nawierzchnię 1200-metrowej Alei Chińskiej i w sierpniu bieżącego roku oddało do użytku nowo zbudowany Ogród Chiński.

Do ostatnich sukcesów Fundacji należy również wydanie (wspólnie z Sekcją Polską Chińskiego Radia Międzynarodowego) pierwszego polsko-chińskiego czasopisma pt. *Bursztyn*, który jako magazyn pokładowy stanowi znakomite źródło informacji i rozrywki dla podróżujących Polskimi Liniami Lotniczymi na trasie Warszawa-Pekin-Warszawa. Magazyn dostępny jest również w salonach VIP na lotnisku im. Fryderyka Chopina w Warszawie i w obu ambasadach, jako jedno z narzędzi pogłębiania zrozumienia i współpracy między oboma krajami.

B.: W jakich dziedzinach, według Pana, najbardziej widać zmiany, jakie zaszły w Polsce w wyniku transformacji? Czy Chiny mogą czerpać naukę z polskich doświadczeń?

Tian: W ostatnich latach, zwłaszcza od chwili wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, kraj rozwija się bardzo prężnie, przede wszystkim gospodarczo. W tym roku mija dekada od kiedy Polska dołączyła do grona państw Unii, co niewątpliwie przyniosło jej wiele korzyści. Nawet w czasach kryzysu ekonomicznego współczynnik wzrostu gospodarczego Polski nadal był dodatni. Wart uwagi jest fakt, że mimo przejścia na gospodarkę rynkową Polska nadal zapewnia swoim obywatelom dostęp do bezpłatnej edukacji i opieki medycznej. Dziś są także prywatne, płatne uczelnie i szpitale, ale większość społeczeństwa nadal może bezpłatnie korzystać z państwowego systemu edukacji i opieki zdrowotnej. Z drugiej strony za przestrogę posłużyć może polskie doświadczenie w procesie prywatyzacji. Dziś wiemy już, że zbyt wiele polskich banków zostało sprzedanych zagranicznym inwestorom, co nie służy bezpieczeństwu finansowemu polskich obywateli.

B.: Czy podczas tych wielu lat spędzonych w Polsce zaobserwował Pan zmianę podejścia Polaków w stosunku do Chin? W jaki sposób zmienił się wizerunek Chin pokazywany w polskich mediach?

Tian: Polacy już od ustanowienia Republiki Chińskiej interesowali się rozwojem i zmianami zachodzącymi w Chinach. Na początku tego okresu wymiana informacji i przyjaźń między oboma narodami możliwa była dzięki wzajemnej, bezpośredniej współpracy obu naszych rządów. Po transformacji większość Polaków czerpała wiadomości o Chinach z zachodnich mediów, dlatego też wtedy patrzyli na problemy w Chinach przez pryzmat zachodnich wartości i bardzo jednostronnie. W ostatnich latach dzięki polsko-chińskim kontaktom rządowym, wzmocnieniu wymiany gospodarczej i kulturalnej, polska opinia publiczna może sama wyrobić sobie pogląd na rozwój Chin i ich osiągnięcia. A to z kolei sprawia, że zainteresowanie handlem i współpracą wzrasta po obu stronach. Jednocześnie dojrżeli także polscy dziennikarze piszący o Chinach. Stali się bardziej pragmatyczni i profesjonalni i nie posługują się już tylko utartymi schematami przejętymi z innych mediów.

B.: Jak ocenia Pan rozwój stosunków polsko-chińskich i ich kierunek?

Tian: Polska ma wielki potencjał do współpracy, tylko nie został on jeszcze w pełni rozwinięty. Żywię głęboką nadzieję, że rząd mojego państwa zacznie przywiązywać większą wagę do zmian zachodzących w Polsce i krajach Europy Środkowo-Wschodniej. W roku 2011 podczas wizyty prezydenta Bronisława Komorowskiego w Chinach stosunki polsko-chińskie uzyskały rangę strategicznego partnerstwa, co jest bardzo ważną podstawą do dalszego rozwoju relacji obu państw. Od tamtego czasu coraz więcej chińskich firm, jak i obywateli, szuka okazji rozwoju w Polsce. Gdy w roku 1992 po raz drugi przyjechałem pracować w Polsce, mieszkało tu zaledwie około tysiąca Chińczyków. Dziś jest nas ponad dziesięć tysięcy. Po zbudowaniu podstaw współpracy między oboma rządami, optymistycznie patrzę na dalszy rozwój stosunków polsko-chińskich. Obie strony mogą szukać obopólnych korzyści. Jestem przekonany, że współpraca między naszymi krajami na pewno rozwinie się w dobrym kierunku. (rozmawiał Han Xinzhong)

The best Baltic amber in Warsaw

Modern and traditional
jewellery
with
natural *amber*

DESIGNERS QUALITY

Silver Line

Rynek Starego Miasta 9/11/13, Warsaw

OPENING HOURS:

Mo-Fri 10-19 • Sat-Su: 10-17

Ulubione polskie i chińskie filmy ostatnich 65 lat

Które polskie filmy zyskały popularność wśród chińskich widzów? Które chińskie filmy znane są polskiej publiczności? Jak wygląda współpraca między Chinami a Polską w dziedzinie kinematografii?

Najlepsze polskie filmy według chińskich widzów

Mówiąc o polskim kinie, przede wszystkim należy wspomnieć trzech światowej sławy polskich twórców: Krzysztofa Kieślowskiego, Romana Polańskiego i Andrzeja Wajdę. Ich filmy są bardzo wysoko cenione przez chińskich widzów. Z zamieszczanych na stronie internetowej *douban* (strona poświęcona filmowi, książkom i muzyce) chińskich komentarzy na temat filmów wynika, że najwyżej oceniane przez Chińczyków polskie filmy to:

Nr.1 *Jestem* (2005)

Reżyser: Dorota Kędzierzawska
(9,1/10 ocenione przez 2772 osób)

Polski dramat obyczajowy o jedenastolatku, który po ucieczce z domu dziecka próbuje odszukać swoją matkę i stworzyć unikalny dom dziecka.

Nagrody i nominacje:

MFF w Berlinie w 2006 r. – Nagroda Specjalna Jury Kinderfilmfest; uzasadnienie: *Jestem* to film, który w wyjątkowy sposób wykorzystuje wszystkie elementy sztuki filmowej, by opowiadać o sile miłości i życia.

Nr.2 *Pianista* (2002)

Reżyser: Roman Polański
(9/10 ocenione przez 133169 osób)

Akcja filmu rozgrywa się w czasie II Wojny w Warszawie i jest ekranizacją autentycznych wspomnień Władysława Szpilmana, polskiego pianisty żydowskiego pochodzenia.

Nagrody i nominacje:

Pianista otrzymał wiele nagród na międzynarodowych festiwalach, m.in. 3 Oscary (Reżyseria, Rola Męska, Scenariusz Adaptowany), Złotą Palmę na Festiwalu w Cannes, 2 Nagrody BAFTA (Najlepszy Film, Najlepsza Reżyseria) i 7 Cezarów.

Nr.3 *Dekalog* (1989)

Reżyser: Krzysztof Kieślowski
(9/10 ocenione przez 12273 osób)

Opowiada 10 historii o przeciętnych ludziach. Każdy, trwający blisko godzinę, odcinek stanowi wariację na temat jednego z *Dziesięciu Przykazań*.

Nagrody i nominacje:

Nagroda Children and Cinema w 1989 roku na Festiwalu Filmowym w Wenecji.

Nr.4 *Trzy kolory: Czerwony* (1994)

Reżyser: Krzysztof Kieślowski
(8,7/10 ocenione przez 42803 osoby)

Tematem filmu *Czerwony* jest braterstwo. Film opowiada historię młodej Francuzki i emerytowanego sędziego.

Nagrody i nominacje:

Film na różnych festiwalach zebrał w sumie 11 nagród, miał 14 innych nominacji.

W 1995 roku dostał 3 nominacje do Oscara (za reżyserię, scenariusz i zdjęcia).

Zbigniew Preisner został w 1995 roku nagrodzony Cezarem za najlepszą muzykę filmową.

Nr.5 *Trzy kolory: Niebieski* (1993)

Reżyser: Krzysztof Kieślowski
(8,5/10 ocenione przez 50003 osoby)

Tematem filmu jest osobista wolność. Opowiada historię Julie, której mąż, Patric, był słynnym kompozytorem. Mąż i córka giną w wypadku samochodowym. Dopiero po ich śmierci Julie dowiaduje się, że w życiu Patrica była inna kobieta, która spodziewa się jego dziecka. Mimo wszystko Julie wybaczta mężowi zdradę i postanawia dokładać się do opieki nad dzieckiem zmarłego męża. W ten sposób odzyskuje wolność i rozpoczyna nowe życie.

Nr.6 *Trzy kolory: Biały* (1994)

Reżyser: Krzysztof Kieślowski
(8,5/10 ocenione przez 38068 osób)

Tematem filmu jest równość. Film opowiada o miłości i nienawiści pomiędzy mężem – Polakiem a żoną – Francuzką.

Nr.7 *Podwójne życie Weroniki* (1991)

Reżyser: Krzysztof Kieślowski
(8,3/10 ocenione przez 46353 osoby)

Film opowiada o metafizycznym uczuciu. Dwie młode dziewczyny, w różnych krajach – w Polsce i we Francji, o tym samym imieniu – Weronika, o identycznym wyglądzie i w tym samym wieku. Nigdy się nie spotkały i nie wiedzą o swoim istnieniu, ale czują łączącą je więź.

Nagrody i nominacje:

Film nominowany był do ośmiu nagród m.in. Złotego Globu w kategorii: Najlepszy Film Obcojęzyczny. Otrzymał cztery nagrody, w tym 3 na festiwalu w Cannes: dla Kieślowskiego (FIPRESCI Prize), dla Irene Jacob (Najlepsza Aktorka) i „od rady ekumenicznej”.

No.8 *Katyn* (2007)

Reżyser: Andrzej Wajda
(8,2/10 ocenione przez 10597 osób)

Film, który przedstawia zbrodnię katyńską.

Nagrody i nominacje:

Oscar 2007 nominacja w kategorii Najlepszy Film Nieanglojęzyczny

Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Denver 2008 – Nagroda Publiczności (Najlepszy Film)

Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Waszyngtonie 2008 – Nagroda Publiczności dla Andrzeja Wajdy

Europejskie Nagrody Filmowe 2008 – Nagroda Prix d'Excellence dla Magdaleny Biedrzyckiej za kostiumy.

Chińskie filmy popularne w Polsce

Wiadomo, że filmy o tematyce kungfu to chińskie kino, które polska publiczność poznała i pokochała najwcześniej. Ale w Polsce znana i ceniona jest również twórczość reżyserów, takich jak Zhang Yimou czy Chen Kaige. Poniżej kilka chińskich filmów, które zyskały sympatię polskich widzów:

Nr.1 *Czerwone sorgo* (1987) Reżyser: Zhang Yimou

Chiny – lata 20. i początek 30. XX wieku. Młoda dziewczyna zostaje sprzedana przez ojca dużo od niej starszemu bogaczowi, choremu na trąd. Zostaje wprowadzona przez nosiciela lektyk udającego rozbójnika. Po jakimś czasie bohaterka zostaje właścicielką wytwórni wina sorgowego. Akcja filmu kończy się inwazją japońską na Chiny.

Nagrody i nominacje:

Film został nagrodzony Złotym Niedźwiedziem na MFF w Berlinie w 1988 roku

Nr.2 *Kwiaty wojny* (2011) Reżyser: Zhang Yimou

Historia dzieje się w Nankinie w roku 1937. 14 chińskich tancerek (prostytutek) oraz udający księdza Amerykanin bronią ukrywających się w kościele uczennice przed japońskimi żołnierzami.

Nagrody i nominacje:

2012 – nagroda Asian Film Awards dla Ni Ni w kategorii Najlepszy Debiut

2012 – nominacja do Złotego Globu w kategorii Najlepszy Film Zagraniczny

2012 – Złota Szpula w kategorii Najlepszy Montaż Dźwięku w Filmie Zagranicznym

Nr.3 *Przysięga* (2005) Reżyser: Chen Kaige

Chiński film z pogranicza dramatu i fantazji. Koszt produkcji wyniósł 340 milionów yuanów RMB (41,9 mln dol.).

Nagrody i nominacje:

2006 – nominacja do Złotego Globu w kategorii Najlepszy Film Zagraniczny.

Nr.4 *Hero* (2002) Reżyser: Zhang Yimou

Akcja filmu rozgrywa się w Chinach dwa tysiące lat temu. Fabuła oraz postać głównego bohatera, Bezimiennego, luźno nawiązują do historycznej postaci Jing Ke. Jedna historia, trzy procesy – zaczyna się od zabójstwa, by na końcu zmienić się w pokój.

Nagrody i nominacje:

Hongkońskie Nagrody Filmowe za zdjęcia, kostiumy, muzykę, scenografię, dźwięk, efekty wizualne oraz choreografię pojedynków (2003).

Nominacja do Złotego Globu dla najlepszego filmu nieanglojęzycznego (2003)

Nominacja do Oscara dla najlepszego filmu nieanglojęzycznego (2003)

Nagroda im. Alfreda Bauera, MFF w Berlinie (2003)

Nr.5 *Dom latających sztyletów* (2004) Reżyser: Zhang Yimou

Film opowiada o walkach między rządem a buntownikami z „Domu latających sztyletów” oraz o miłości pomiędzy kapitanem a tancerką – córką zmarłego przywódcy buntowników.

Nagrody i nominacje:

Film otrzymał nominację do Oscara w kategorii Najlepsze Zdjęcia.

Zhang Ziyi za walkę ze strażnikami cesarza otrzymała nominację do MTV Movie Awards w kategorii Najlepsza Walka.

Chińsko-polska współpraca na polu kinematografii

Na stronie *douban* najliczniej oceniany był serial beletrystyczny pt. *Spellbinder: Land of the Dragon Lord Season 2*, zrealizowany w koprodukcji australijsko-polsko-chińskiej. Serial na ekranach pojawił się w 2007 roku. Cieszy się on ogromną popularnością wśród młodego pokolenia chińskich widzów, o czym świadczy wysoka nota – 9,4 / 10.

W roku 2005 powstał chińsko-polski film fabularny w reżyserii Jacka Bromskiego – *Kochankowie Roku Tygrysa*. Jego premiera odbyła się w 2006 r. w Warszawie, a rok później wyświetlany był w Hollywood. Jest to film o miłości. W roku 1913 dwaj Polacy, Wolski i Stankiewicz, uciekają przez Syberię z miejsca zesłania przez Rosjan. Wolskiego ratuje chiński myśliwy. Ocalony zesłaniec zakochuje się w córce swojego wybawiciela.

W roku 2010 z okazji 200. rocznicy urodzin Fryderyka Chopina, Chiny i Polska wspólnie nakręciły film *The Flying machine*. Był to pierwszy na świecie film animowany 3D. Zagrali w nim: słynny chiński pianista Lang Lang i znana aktorka hollywoodzka – Heather Graham.

Dzięki rozwojowi rynku filmowego w Chinach, w przyszłości chińscy i polscy widzowie będą mieli więcej okazji na poznanie filmów łączących kultury obu krajów. (Wu Yu)

65年来， 我们一起看过的中波影视剧

你知道哪些波兰电影最受中国影迷喜爱吗？你知道哪些中国的优秀电影进入波兰观众的视线了吗？你知道中国和波兰在影视方面有过不少合作吗？下面就来为大家盘点一下，65年来，我们一起看过的中波影视剧。

中国观众喜爱的波兰影视剧

说到波兰电影，不得不提中国观众最爱的三位波兰大导演克日什托夫·基耶斯洛夫斯基、罗曼·波兰斯基和安杰依·瓦伊达，他们执导的很多电影作品都受到中国观众的一致好评。

根据中国最流行的电影评论网站—豆瓣电影上的数据，为大家罗列出评分最高的几部电影进行简单介绍：

No.1 《我是》（2005）Jestem

导演：多罗塔·肯杰尔扎沃斯卡（9.1 /2772人评价）

电影讲述了一个男孩的孤独之旅。他从孤儿院逃出来后，试图与他的母亲重聚，并决定建造一种与众不同的孤儿院作为自己家园。

获奖情况：

2006年柏林电影节特别致敬最佳影片

No.2 《钢琴家》（2002）Pianista

导演：罗曼·波兰斯基（9.0 /133169人评价）

影片根据波兰钢琴家瓦拉迪斯罗·斯皮曼的自传体小说《死亡城市》改编。讲述了二战时期，一个在波兰华沙的犹太钢琴师的逃亡故事。

获奖情况：

第75届奥斯卡金像奖最佳影片(提名)罗曼·波兰斯基

第55届戛纳电影节主竞赛单元金棕榈奖罗曼·波兰斯基

第27届日本电影学院奖最佳外语片

No.3 《十诫》（1989）Dekalog

导演：克日什托夫·基耶斯洛夫斯基（9.0/12273人评价）

十段短片都是普通人在平凡生活中发生的故事，每集长约一个小时，每一集对应《十戒》中的一戒，向我们提出了有关道德人性、宗教伦理、科学理性等诸多人类精神世界的问题。

获奖情况：

1989年威尼斯电影节 Children and Cinema Award等诸多奖项。

No.4 《蓝白红三部曲之红》Troiscouleurs: Rouge (1994)

导演：克日什托夫·基耶斯洛夫斯基（8.7 /42803人评价）

这部影片的主题是博爱，讲述了一个女学生和两个法官之间的故事。

获奖情况：

第67届奥斯卡金像奖最佳导演(提名)克日什托夫·基耶斯洛夫斯基

第67届奥斯卡金像奖最佳原创剧本(提名)克日什托夫·皮尔斯维奇 / 克日什托夫·基耶斯洛夫斯基

第47届戛纳电影节主竞赛单元金棕榈奖(提名)克日什托夫·基耶斯洛夫斯基

No.5 《蓝白红三部曲之蓝》Troiscouleurs: Bleu (1993)

导演：克日什托夫·基耶斯洛夫（8.5 /50003人评价）

这部影片的主题是自由，讲述了一位女音乐家在经历车祸，丈夫和女儿过世等一系列打击后，重新获得了心灵的自由。

No.6 《蓝白红三部曲之白》Troiscouleurs: Blanc (1994)

导演：克日什托夫·基耶斯洛夫斯基(8.5 /38068人评价)

这部影片的主题是平等，讲述了一个关于不平等的故事，这是一个波兰丈夫和法国妻子相爱却又相互折磨的故事。

No.7 《两生花》La double vie de Véronique (1991)

导演：克日什托夫·基耶斯洛夫斯(8.3 /46353人评价)

两个少女，一个生在波兰，一个生在法国，同样的相貌，同样的年龄，她们也有一样的名字：薇罗尼卡。她们从未见面，却仿佛能感觉到对方一样。

获奖情况：

第44届戛纳电影节主竞赛单元金棕榈奖(提名)克日什托夫·基耶斯洛夫斯基

第44届戛纳电影节主竞赛单元最佳女演员伊莲娜·雅各布

第44届戛纳电影节费比西奖克日什托夫·基耶斯洛夫斯基

No.8 《卡廷惨案》Katyn (2007)

导演：安杰依·瓦伊达（8.2 /10597人评价）

影片根据真实事件改编，1939年9月1日，纳粹德国向波兰发动闪电战，抢占波兰西部地区。16天后，苏俄由东部进入波兰，并俘虏了约25万波兰军人，将他们分别关押。1943年，入侵苏联境内的德国宣布，在苏联斯摩棱斯克市附近的卡廷森林发现埋葬波兰军人尸骨的万人坑，而苏俄正是残忍杀害这些军人的真正凶手。

获奖情况：

2008丹佛国际电影节人民选择奖、卢布尔雅那国际电影节观众大奖以及波兰电影节最佳剧本、最佳男配角、最佳电影、最佳配乐、最佳音效等7项大奖。

波兰观众熟知的中国影视剧

功夫片应该是波兰观众最早接触的中国影视剧，此外，张艺谋、陈凯歌等导演执导的电影在波兰也有很高的知名度，这里为大家罗列了几部经常被波兰观众提及的中国电影。

No.1 《红高粱》(1987)导演：张艺谋

该片改编自莫言同名中篇小说，以小孩的视角回忆了爷爷奶奶的爱情故事。

No.2 《金陵十三钗》(2011) 导演：张艺谋

1937年，日军入侵南京，六朝古都在战火中化为废墟，众多中国军民被困城中。十四名风尘女子为了大义，牺牲自己。

获奖情况：

第69届金球奖电影类最佳外语片(提名)张艺谋

第31届香港电影金像奖最佳两岸华语电影(提名)

No.3 《无极》（2005）导演：陈凯歌

一部充满东方元素的魔幻爱情故事。

获奖情况：

第25届香港电影金像奖最佳摄影(提名) 鲍德熹

第25届香港电影金像奖最佳美术指导(提名) 叶锦添

第25届香港电影金像奖最佳服装造型设计(提名) 正子公也 / 叶锦添

No.4 《英雄》（2002）导演：张艺谋

故事发生于战国末期，一个故事，三种叙述，由刺杀开始，止于和平。

获奖情况：

第75届奥斯卡金像奖最佳外语片(提名) 张艺谋

第22届香港电影金像奖最佳电影(提名)

第23届中国电影金鸡奖最佳导演张艺谋

No.5 《十面埋伏》（2004）导演：张艺谋

故事发生在唐代，描绘了一场民间组织和朝廷的纷争以及一段捕头和舞妓的爱恨情仇。

获奖情况：

第77届奥斯卡金像奖最佳摄影(提名) 赵小丁

第24届香港电影金像奖最佳亚洲电影(提名)

第14届MTV电影奖MTV电影奖最佳打斗(提名) 章子怡

这些年，中国和波兰的合拍片

很多人也许不知道，在豆瓣上，科幻类评分最高的是一部由澳大利亚、波兰和中国合拍的电视剧《光明世界第二季》（Spellbinder: Land of the Dragon Lord Season 2）。这部于1997年首播的电视剧深受中国青少年的喜爱，在豆瓣上的评分高达9.4分（满分10分）。不知道这是不是最早的有中国和波兰参与的合拍片，但毫无疑问，这绝对是合拍片中的成功之作。

2006年，中国和波兰首次正式合作拍摄的电影《虎年之恋》上映，在华沙进行了首映，观众反响热烈，并于2007年在美国好莱坞献映。该片由波兰著名导演亚采克·布朗姆斯基执导，故事发生在1913年的中俄边境，讲述了一个关于波兰苦刑犯和中国猎户家女儿的凄美的爱情故事。

2010年，为纪念肖邦诞辰200周年，中国和波兰联合打造了由国际钢琴巨星朗朗和好莱坞著名影星海瑟·格拉汉姆联袂主演的全球首部3D真人动画片《梦幻飞琴》。该片是中国钢琴家朗朗的电影处女作，集结了全球最优秀的定格动画大师，在艺术创作及3D拍摄技术上都取得了重大突破。

随着中国电影市场的不断开拓，未来中国和波兰的观众将会有更多的机会看到具有两国文化元素的优秀影视剧作品。（编写/吴侯）

我们是音乐家

——波兰罗安乐队专访

本刊记者 林伟大 发自北京

波兰罗安乐队（ROAN）成立于1991年，他们凭借个性的演出风格和原创的优秀摇滚作品在欧洲市场享有盛誉，并曾在美国和中国等许多国家进行过巡回演出。罗安乐队的中国之旅始于2006年，现在几乎每年都会来华巡演，在华的知名度和粉丝队伍也在逐步扩大。今年9月下旬，罗安乐队携新专辑再一次来华巡演，演出结束后乐队全体成员接受了《琥珀》杂志记者专访。

《琥珀》杂志：你们来中国多少次了？在哪些地方演出过？这次来中国是什么样的原因？

格热高什·达龙（鼓手）：这是我们的第九次中国之行。通常我们每年会来一次，今年有所不同，已经是第二次，上次来是四月份的时候。此行的主要目的是与中国发行专辑相关，这也是我们在中国发行的首张CD。

《琥珀》杂志：你们的中国之行是否可以看作是中波间的文化交流？

托马斯·帕苍诺夫斯基（吉他手）：是的，之前真的一直是这样的形式，但这一次更具商业性质。此前，我们在中国没有合作的出版商，而现在有了。这次发行的CD正式上架时间应该是在明年春天，因此我们很愿意接触一些（音乐界）人士，参加各种音乐节和俱乐部表演，我们所有的活动都与此有关。

《琥珀》杂志：你们在中国发行CD。一个波兰摇滚乐队要在中国发行专辑，这听起来是不是有点奇怪呢？

格热高什·达龙：这并不奇怪。我们在这里有不少粉丝，在我们举办的音乐会上现场气氛非常热烈，但此前我们一直不能向他们销售我们的CD。这次我们拿到了销售许可，因而获准在中国发行专辑。专辑的名字叫做《Journey》。

《琥珀》杂志：新专辑在中国发行以后，下一步有什么和中国市场相关的音乐计划？

格热高什·达龙：我们想参加几场重要的音乐节，也想继续我们的中国音乐之旅，去了解更多的地方。这一次我们有机会爬了黄山，欣赏了黄山美景。当地俱乐部里的中国朋友对我们十分热情，我肯定他们明年还会邀请我们。除此之外，我们还去了合肥、昆山和杭州，今年四月份的时候我们已经到过这些地方，开过演唱会。我本人很乐意在体育馆为大学生们进行表演。

托马斯·帕苍诺夫斯基：我们计划明年春天再来中国，到时候会像以往一样在一些俱乐部和酒吧里演出。当然，我们也会开始推广新专辑，那时我们的专辑应该已经在中国上市了。我们还准备在酒吧和大学里开演唱会。我们非常希望，在我们的新专辑首发式后有更多的人对我们感兴趣，邀请我们参加大型的音乐节，只要他们找我们，我们当然非常乐意和他们聊聊。

《琥珀》杂志：这次来华演出有没有觉得粉丝比以前更多了？

斯毕格涅夫·曼：我觉得是的。（在中国）我们开的演唱会一年比一年多。去年的中国之行一共有12场演出，今年增加到18场。像格热高什提到的那样，我们想去新的地方、新的城市，好让我们的音乐让所有人都能听到。因此，我们计划明年中国行程的时候，肯定要选取几个没去过的地方。

《琥珀》杂志：听说这次有粉丝连夜给乐队创作了漫画？收到这样的礼物感觉怎么样？

斯毕格涅夫·曼：是的，这是一个意外的惊喜，是一位来自合肥的粉丝画的。那时，我们在一个有几千名

学生的体育馆里举行音乐会，当唱完最后一首歌后，我们的经纪人和这位年轻的画家一起走上台，把这幅漂亮的画送给了我们。我们非常喜欢这个作品，甚至在考虑稍微修改一下专辑的封面，因为实在是太棒了。

《琥珀》杂志：聊聊你们中国之行的感受吧，有什么喜欢的中国菜吗？

托马斯·帕苍诺夫斯基：最近我们最喜欢的中国菜是豆腐，我们经常点这个菜。我们来中国很多次了，也很喜欢烧烤。去年，我们的最爱是烤茄子。

《琥珀》杂志：感觉中国酒怎么样？和波兰酒相比有什么不同？

托马斯·帕苍诺夫斯基：我尝过中国的张裕白兰地，非常好。一般我们每天都喝威士忌，但是这个白兰地非常不错，（和波兰酒相比）水果味稍微浓一点，有不一样的香味。但是可以说是非常棒的！

《琥珀》杂志：最后问一个我们采访摇滚乐队都会问的问题，玩摇滚乐能维持你们的生计吗？

托马斯·帕苍诺夫斯基：我们的音乐不是重金属，而是普通的摇滚乐，它的受众比较广泛，因此我们的情况还好。我们是普通的音乐人、是一个活跃的乐队，我们行走波兰，在世界各地，不停歇地举办演唱会，这就是我们的生活。

ROAN: Jesteśmy zwykłymi muzykami

BURSZTYN: Wasza przygoda z Chinami zaczęła się już kilka lat temu. Ile razy byli Panowie w Chinach i co jest powodem obecnej wizyty?

Grzegorz Daroń: W Chinach jesteśmy już 9. raz. Zwykle przyjeżdżaliśmy tu raz w roku, ale ten rok jest inny, bo to nasza druga wizyta – byliśmy już w kwietniu, a nasz wrześniowy przyjazd jest związany z wydaniem nowej płyty. Jest to pierwsza nasza płyta wydana w Chinach.

B.: Państwa podróże do Chin odbywały się w ramach wymiany kulturalnej pomiędzy Polską a Chinami?

Tomasz Pacanowski: Tak, do tej pory rzeczywiście tak było, natomiast w tej chwili staramy się wejść na pułap bardziej komercyjny, związany z naszym wydawnictwem. Do

tej pory nie mieliśmy wydawnictwa w Chinach – teraz mamy. To wydanie będzie oficjalnie w sklepach na wiosnę, dlatego wszelkie nasze ruchy są związane z osobami, które mają kontakty i próbują przedstawić nas i na festiwalach, i w klubach, i tak dalej.

B.: Wydali już Panowie płytę w Chinach. Czy to nie dziwne, że polski zespół rockowy, wydaje swoje albumy właśnie tutaj?

G.D.: Zależy, jak na to spojrzeć. Mamy tutaj grono fanów, jesteśmy ciepło przyjmowani na koncertach, a do tej pory nie mogliśmy sprzedawać płyt. Dzisiaj mamy już pozwolenie na sprzedawanie płyt i dlatego to wydawnictwo ukaże się właśnie tutaj. Tytuł płyty to *Journey*.

B.: Po wydaniu płyty w Chinach, jakie są Wasze dalsze plany związane z chińskim rynkiem muzycznym?

G.D.: Chcielibyśmy na pewno zagrać na kilku ważnych festiwalach, chcielibyśmy kontynuować naszą podróż, poznawać nowe miejsca. Tym razem mieliśmy okazję pojechać do Huangshan, gdzie oglądaliśmy piękne widoki Yellow Mountain i bardzo ciepło nas przyjęli tam w klubie, więc na pewno zaproszą nas na następny rok. Oprócz tego byliśmy w miejscach, w których graliśmy w kwietniu, czyli w Hefei, Kunshan, Hangzhou. Ja mam ochotę zagrać na stadionie dla studentów.

T.P.: Tak, planujemy powrócić tutaj na wiosnę i będziemy oczywiście grać, tak jak zwykle, koncerty klubowe, ale zamierzamy też zacząć promocję naszej płyty, która trafi już do sklepów w Chinach. Dlatego planujemy trasę po klubach, po uniwersytetach ale też liczymy bardzo na to, że odezwą się do nas po premierze płyty jakieś osoby, które będą zainteresowane współpracą z nami, żebyśmy zagrali na dużych festiwalach. My jesteśmy zawsze otwarci na taką współpracę. Dlatego każdy festiwal, który się do nas zgłosi albo każda osoba, która będzie chciała zrobić coś takiego – my oczywiście jesteśmy bardzo chętni do rozmów z taką osobą. Zatem planujemy i kluby, i studenckie aule, i festiwale oraz jakieś sytuacje związane z mediami, telewizją i tak dalej.

B.: Czy po kolejnym już pobycie w Chinach mają Panowie jakieś nowe wrażenia? Czy odczuwają Panowie, że są tutaj bardziej popularni?

Zbigniew Man: Myślę, że tak. Z roku na rok gramy coraz więcej koncertów. W zeszłym roku na trasie graliśmy tych koncertów 12, w tym roku już zagraliśmy 18. Tak jak Grzesiu wcześniej wspomniał, staramy się poznawać nowe miejsca, nowe miasta, żeby nasza muzyka docierała do wszystkich. Więc w przyszłym roku pewnie, jak będziemy planowali trasę,

też zahaczmy o kilka nowych miejsc.

B.: Słyszeliśmy, że jeden z fanów Waszego zespołu stworzył ciekawy komiks. Co czuliście po otrzymaniu takiego prezentu, czy to miła niespodzianka?

Z.M.: Tak, była to bardzo miła niespodzianka jednego z fanów z Hefei. Podczas koncertu na stadionie, gdzie było kilka tysięcy studentów, zaraz po wykonaniu piosenki, tak zwanej finałowej, wszedł nasz menedżer i wraz z tym młodym autorem wręczył nam bardzo przepiękną grafikę. Tak nam się spodobała ta praca, że rozważamy właśnie, żeby troszeczkę przerobić okładkę naszej płyty, ponieważ jest to naprawdę wymienita robota.

B.: Czy mają panowie jakieś ulubione chińskie danie?

Tomasz Pacanowski: Naszym ulubionym chińskim daniem ostatnio zostało doufu. Bardzo często zjadamy sobie doufu. Od wielu lat, jak tutaj jeździmy jemy chińskie BBQ i od zeszłego roku naszym faworytem jest bakłażan z BBQ.

B.: Jak smakuje panom chińska wódka? Jaka jest różnica w porównaniu z polską?

T.P.: Ja się przygotowałem tym razem. Właśnie sobie pijam brandy chińskie, bardzo dobre, ono się nazywa *Zhangyu*. Ogólnie, na co dzień pijam whisky, ale to brandy jest bardzo dobre, troszeczkę więcej czuć w niej owoców, ma troszeczkę inny bukiet. Ale można powiedzieć, że jest wymienita.

B.: Czy z grania rocka można wyżyć? Jak Panowie sądzą?

T.P.: My nie gramy heavy metalu, gramy muzykę rockową, która prawdopodobnie trafi do szerszej ilości ludzi, którzy słuchają muzyki ogólnie, więc nam jest prawdopodobnie łatwiej. My jesteśmy zwykłymi muzykami, czynnym zespołem, gramy cały czas koncerty, jeździmy i po Polsce, i po świecie i to jest nasze życie. *(Lin Weida)*

Chińska wystawa *Inne oblicza* uczta kulturalną dla zwiedzających

24 października w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie odbyło się uroczyste otwarcie wystawy *Inne oblicza. Maski, marionetki i sztuka cieni ze zbiorów Chińskiego Narodowego Muzeum Sztuki*. Na otwarciu byli obecni ambasador ChRL w Polsce, Xu Jian, dyrektor Państwowego Muzeum Etnograficznego, Adam Czyżewski, wicedyrektor Chińskiego Narodowego Muzeum Sztuki, Ma Shulin, przedstawiciele polskiego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytutu Adama Mickiewicza oraz zaproszeni goście – w sumie ponad 100 osób.

Projekt został zrealizowany wspólnie przez Chińskie Narodowe Muzeum Sztuki i Muzeum Etnograficzne w Warszawie, aby w ten sposób uczcić 65. rocznicę nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Chinami i Polską. Na wystawie zaprezentowano ponad 230 grup cennych dzieł sztuki ludowej, razem 530 zaskakujących swoją różnorodnością eksponatów. Nawiązują one do religii, obrzędów obyczajowych, opery pekińskiej i innych lokalnych oper, aluzji historycznych, legend ludowych, baśni i bajek. Ambasador Xu Jian powiedział, że wszystkie te unikatowe

obiekty pochodzą z kolekcji Chińskiego Narodowego Muzeum Sztuki. Wiele z nich zostało wpisanych na krajową listę niematerialnego dziedzictwa, jako nieodłączny element długiej historii Chin i ich bogatej cywilizacji. Pod tym względem, można powiedzieć, że ta wystawa jest nie tylko uczta dla „oka”, ale jest też prawdziwą uczta kulturalną. To właśnie kultura – jej wymiana i prezentacja – jest kluczem do wzajemnego poznania i zrozumienia. Obchodzimy w tym roku 65. rocznicę chińsko-polskich stosunków dyplomatycznych. Ekspozycja *Inne oblicza* jest jednym z wydarzeń uświetniających tę rocznicę i, jako taka, tworzy wspaniałą platformę umożliwiającą polskim odbiorcom głębsze i bardzo wszechstronne poznanie tradycyjnej kultury Chin.

Wicedyrektor Chińskiego Narodowego Muzeum Sztuki, Ma Shulin powiedział, że prezentowane w Muzeum Etnograficznym w Warszawie eksponaty zostały wybrane spośród ponad 60 tys. dzieł sztuki ludowej. Najstarszy z nich to 600-letnia marionetka z dynastii Ming. Największa maska – to maska opery pekińskiej. Ma ona wysokość 3,25 m. Dyrektor Ma wyraził nadzieję, że kolekcja spodoba się polskiej publiczności.

W rozmowie z *Bursztynem* dyrektor Muzeum Etnograficznego, Adam Czyżewski uznał wystawę za jedną z ważniejszych inicjatyw polsko-chińskiej wymiany kulturalnej. Pozwala ona na zaznajomienie się z kilkutysięcletnią kulturą i tradycją Chin. „Jestem przekonany, że ekspozycja wywrze głębokie wrażenie na zwiedzających” – powiedział.

Zastępca dyrektora Działu ds. Dzieł Sztuki Ludowej Chińskiego Narodowego Muzeum Sztuki, Zhou Jia – koordynatorka wystawy oświadczyła, że *Inne oblicza* to dla Chińskiego Narodowego Muzeum Sztuki jedno z największych przedsięwzięć w ramach wymiany kulturalnej z zagranicą. To ekspozycja nie jednostronna, lecz kompleksowa, opatrzona wieloma zajęciami dydaktycznymi. Wybrane na nią zostały maski, marionetki i lalki przedstawiające znane w Chinach postaci z powieści takich, jak *Wędrownik na Zachód*, czy *Trzy Królestwa*, które są także dosyć popularne za granicą. Dlatego można liczyć na to, że wystawa w Polsce będzie dobrze przyjęta.

Wiesław Grabowski, dziennikarz, po zwiedzeniu wystawy podzielił się z *Bursztynem* swoimi doznaniem: „Bardzo mi się podobało. Wystawa zrobiła na mnie wielkie wrażenie. Pokazuje historię Chin i ich kulturę, która w swoim czasie była przodującą na świecie, promieniowała na wiele innych kultur. Polecam każdemu obejrzenie tej ekspozycji”.

Wystawa przypadła również do gustu młodej dziennikarce, Oliwii Drost, która uważa ją za ciekawą i wartą zobaczenia. „O maskach wiem trochę z książek i Internetu, ale nigdy nie widziałam na własne oczy prawdziwych masek, marionetek ani lalek czy kukiełek. To naprawdę fascynujące. Poza oglądaniem eksponatów, można też spróbować swoich sił w teatrze cieni, bo Muzeum równolegle prowadzi szereg warsztatów i spotkań edukacyjnych dla dzieci i dorosłych. Gorąco polecam: dla dzieci, bo mogą tam dotknąć tej odległej kultury, a dla dorosłych – ze względu na wartość historyczną”.

Wystawa potrwa do 1 marca 2015 roku. (Tang Li)

PO CHINACH 行走中国

麦特·格斯特姆斯基 (文/摄)
Mateusz Gostomski
博客地址
Blog: www.chinskiemysli.pl

W obiektywie Mateusza: Suzhou

《麦特的镜头》之 苏州

CHINA - SUZHOU

Klasyczne ogrody o kilkusetletniej tradycji wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO są największą atrakcją Suzhou. Do dzisiaj zachowało się blisko 90 prywatnych ogrodów.

苏州古典园林，被列为世界文化遗产，至今仍保存着近 90 座私人园林。

CHINA - SUZHOU

Zachód słońca nad Suzhou. „W Niebie jest Raj, a na Ziemi są Suzhou i Hangzhou” – to powiedzenie świadczy o uroku „Miasta Ogrodów”.

夕阳下的苏州。中国有句古话“上有天堂，下有苏杭”，形容的就是这座园林城市的魅力。

CHINA - SUZHOU

CHINA - SUZHOU

Wielki Kanał został wpisany do Krajowego Rejestru Ochrony Zabytków Kultury. Nocne rejsy po jego odcinku w Suzhou przyciągają co wieczór tłumy chętnych.

京杭大运河，是国家重点文物保护单位。京杭大运河苏州段的美丽夜景吸引大批游客。

Wielki Kanał – najdłuższa tego typu konstrukcja na świecie, ciągnie się na długości ponad 1,7 tys. km od Hangzhou do Pekinu.

苏杭大运河，里程最长的古代运河。大运河南起杭州，北至北京，全长 1700 多公里。

休 明 罰 囚

[xiū] [míng] [fá] [qiú]

Chińskie znaki wywodzą się ze starożytnych piktogramów, a więc uproszczonych rysunków przedstawiających fizycznie istniejące obiekty. Konia, drzewo czy dom narysować łatwo, ale gdy pojawiła się potrzeba zapisywania również pojęć abstrakcyjnych, które nie mają przecież fizycznych pierwowzorów, starożytni Chińczycy wymyślić musieli inny sposób.

Tak oto powstała kategoria znaków chińskiego pisma, których znaczenie jest „kombinacją” lub „wypadkową” znaczeń składających się na nie elementów. We współczesnej, uproszczonej wersji pisma (używanej w kontynentalnej części Chin) tego rodzaju znaki nie stanowią wprawdzie bardzo licznej grupy i nie zawsze łatwo jest dostrzec źródła ich znaczeń. W historycznym rozwoju chińskiego pisma odegrały jednak bardzo istotną rolę.

Klasycznym i bardzo często podawanym przykładem takiego znaku jest 休 (czyt. xiū). Lewy element tego znaku to tzw. „stojący człowiek”, a więc lekko zmodyfikowany znak 人 („człowiek”), a po stronie prawej mamy 木 (czyli „drzewo”, tudzież – we współczesnym chińskim – raczej „drewno”). Połączenie obu znaczeń – „człowiek przy drzewie”, „człowiek pod drzewem” – pokazuje, z czym w starożytnych Chinach kojarzył się „odpoczynek”. Takie jest właśnie podstawowe znaczenie znaku 休.

Innym, równie popularnym przykładem jest 明 (czyt.

míng). Znak ten powstał z połączenia dwóch ciał niebieskich: „Słońca” (日) i „Księżycy” (月). Jako że są one jedynymi naturalnymi źródłami światła, w starożytnych Chinach połączeniem przypisanych im znaków oddawano pojęcie „jasność” (dziś znak ten ma wiele innych znaczeń).

Bardzo ciekawym przykładem znaku powstałego w wyniku złożenia znaczeń jest 罰 (czyt. fá), który oznacza „karać”. Istnieją oczywiście różne rodzaje kar, ale w dawnych Chinach dość często stosowano te cielesne, czasem bardzo okrutne, z użyciem noża (do obcinania różnych części ciała), stąd też w znaku 罰 odnajdujemy w prawym dolnym rogu element znany jako „nóż”. Po usunięciu tegoż „noża” i przywróceniu elementowi 讠 jego formy sprzed uproszczenia pisma (言) otrzymujemy znak 罫 (sam będący przykładem omawianego „składania znaczeń”), który oznacza „besztać”, „łajać”, „potępiać” – wszystko czynności niewątpliwie towarzyszące wymierzaniu kar.

Współcześnie nie wymagają one już jednak użycia noża, wiążąc się raczej z pozbawieniem wolności, a więc przebywaniem człowieka w zamknięciu, jak w znaku 囚 (czyt. qiú), w którego środku bez trudu można rozpoznać wspomniany już w tym tekście znak 人 („człowiek”). Tym razem jest to jednak człowiek zamknięty w czterech ścianach. Znak 囚 oznacza bowiem „uwięzić” lub „więzić”. 囹

POLISH AIRLINES
LOT
STAR ALLIANCE MEMBER

85
ANNIVERSARY
SINCE 1929

Wyższa klasa prywatności
高端私享

Wybierz LOT Business Class z gwarancją w pełni rozkładanych foteli na trasach międzykontynentalnych lub wolnego miejsca obok na lotach krótkodystansowych.

选择波航商务舱，就是在洲际航程中享受百分百平铺式座舱或在短程航班中享受邻座更大空间的保障。

lot.com

Fly your way

大美黄山 — 天然氧吧

文 / 摄影 贾霁

黄山是世界文化和自然遗产、世界地质公园，“中国十大风景名胜地”、国家 5 A 级旅游景区、是具有世界意义的天然美景。它以奇松、怪石、云海、温泉、冬雪“五绝”著称于世，同时又有动植物宝库之称。

在黄山景区，似乎每个游客都在大口呼吸，在大都市里生活得久了，偶尔到这山林中走走，呼吸一下纯净的空气，是现在中国人流行的休闲方式。黄山景区林木茂密，溪瀑众多，空气和水质常年保持国家一级一类标准，空气负氧离子含量平均每立方厘米 2 万个，瞬时最高峰值每立方厘米达 26.7 万个，高出我国空气负氧离子保健浓度评价标准最高等级（6 级）

的 127 倍，高出世界卫生组织规定的“空气清新”标准达 267 倍，有“天然氧吧”之称。

壮美、壮阔是每一个来到黄山景区游客的第一印象。“薄海内外无如徽之黄山，登黄山天下无山，观止矣！”，这是明代旅行家、地理学家徐霞客登黄山之后发出的感慨，他更是给后人留下了“五岳归来不看山，黄山归来不看岳”的赞叹。明代旅行家、地理学家徐霞客登黄山之后给后人留下了“五岳归来不看山，黄山归来不看岳”的赞叹。在中国人的心中，黄山与长江、长城和黄河同为中华民族的象征，被世人誉为“人间仙境”、“天下第一奇山”。

走在黄山景区里，目光所及之处有不少外国游客，可见黄山在世界上的知名度正在逐步扩大，这也归功于近年来黄山风景区所做出的努力，即不断致力于推进旅游国际化建设。尤其是在加强与国际景区的合作方面，例如与瑞士少女峰、美国约瑟米蒂、希腊莱斯沃斯、新西兰凯库拉、美国黄石以及加拿大班芙缔结友好关系，建立信息互通渠道，开展友好合作等。

黄山建设有很好的基础设施，方便游客上下山以及在山上住宿。黄山的环境工作做得很扎实，对古树名木制定了综合保护措施，在黄山上看到的每个景色，无论是农作物，河流还是花草树木，都是原生态的。在黄山

风景区内，也随处可见中英韩三语的指示牌，有标志路线的，当然也有提示人们注意环保的。这些指示牌随时提醒人们不要随地乱扔垃圾，注意垃圾分类等等。

由于在环保和各个方面所取得的成绩，近年来，黄山获得了包括“国际梅

利娜·迈尔库里文化景观保护与管理荣誉奖”、世界旅游业理事会颁发的“全球旅游目的地管理奖”及“明日旅游业”系列大奖等。2012 年黄山作为全球首个景区类试点目的地，入选“全球可持续旅游目的地实验区”。无论在哪一个国家，环保工作都十分重要，尤其是涉

及自然与文化遗产的景区。

“在这里，我们的资本就是山，”中国改革开放总设计师邓小平曾在黄山这样说道。这座以奇秀著称的中国名山，将以更加优美的环境和更多可持续发展的旅游开发措施，迎候更多来自世界各地的游客。🌀

黄 山

岩石上生长的小松树

雾气里的黄山

飞来石，曾在 87 版电视剧《红楼梦》的片头中出现

松树

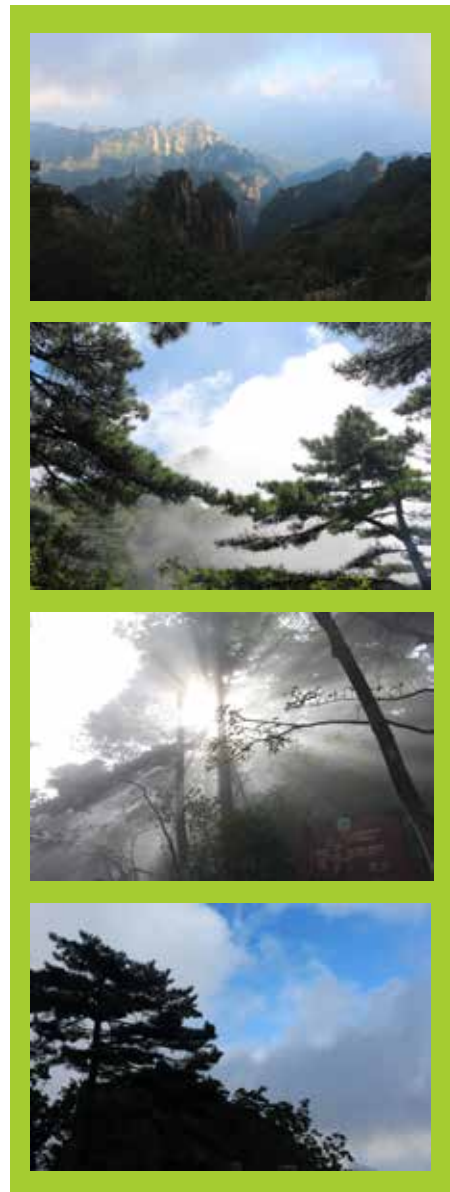
Góry Huang Shan – najpiękniejsze krajobrazy i najczystsze powietrze

Góry Huang Shan zostały wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO i stanowią jedną z głównych atrakcji turystycznych w Chinach. Słyną z porastającego je rzadkiego gatunku sosen, granitowych szczytów o osobliwych kształtach, gorących źródeł, urzekających widoków ośnieżonych stoków, charakterystycznych efektów świetlnych, zwłaszcza przy wschodzie

słońca, i wyjątkowego zjawiska „morza mgieł”. Do tego to prawdziwa skarbnica flory i fauny.

Wędrujący po górach turyści oddychają głęboko, napawając się świeżością powietrza. W dzisiejszych czasach ludzie prowadzą raczej siedzący tryb życia. Coraz więcej czasu spędzają w zamkniętych pomieszczeniach: mieszkaniach, biurach czy centrach handlowych. Brakuje im ruchu na powietrzu i kontaktu z

przyrodą. Dlatego nie dziwi rosnąca popularność nowej formy wypoczynku – górskich wędrówek. A Huang Shan z gęstymi lasami i kryształowo czystymi strumieniami wijącymi się pomiędzy kamieniami to idealne miejsce dla szukających wytchnienia od miejskiego zgiełku, tłumy i zabiegania. Przy tym jakość powietrza i wody w Huang Shan od wielu lat utrzymuje się na najwyższym poziomie w kraju. Stężenie

ujemnych jonów tlenu w powietrzu wynosi tu średnio 20 tys. na jeden cm sześć., a czasami dochodzi nawet do 267 tys. na cm sześć., przewyższając 127-krotnie najwyższe krajowe kryteria zdrowotne i 267-krotnie standard „świeżego powietrza” zdefiniowany przez Światową Organizację Zdrowia. Sprawia to, że Huang Shan zyskało

miano „naturalnego baru tlenowego”.

Majestatyczność i zjawiskowość – tak swoje pierwsze wrażenia określają odwiedzający. Xu Xiake, podróżnik i geograf żyjący w epoce Ming (1368-1644), o Huang Shan powiedział, że są one tak wspaniałe i zachwycające, że po ich zobaczeniu nie warto już odwiedzać innych gór. Huang Shan (obok rzeki Jangcy, Rzeki Żółtej i Wielkiego Muru) to symbol bliski sercom wszystkich Chińczyków. Na świecie znane są jako „raj na ziemi” i „najbardziej baśniowe ze wszystkich gór”.

Park Krajobrazowy Huang Shan odwiedza coraz więcej zagranicznych turystów. To rosnące zainteresowanie zawdzięcza on, między innymi, aktywnemu promowaniu w Chinach międzynarodowej turystyki, a szczególnie ożywieniu współpracy z parkami narodowymi w innych krajach, takimi jak Jungfrau w Szwajcarii, Yosemite i Yellowstone w USA, Lesbos w Grecji, Kaikoura w Nowej Zelandii czy Banff w Kanadzie, z którymi nawiązano towarzyskie stosunki, ustanowiono kanały przepływu informacji, wymiany i przyjaznego współdziałania.

Atrakcyjność parku podnosi jego bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura: kolejki linowe, hotele i pensjonaty. Wszystko to powstało przy wysokiej dbałości o ekologię, ochronę starego drzewostanu i naturalnych malowniczych krajobrazów. W ramach kompleksowych działań na rzecz środowiska, w całym parku

umieszczono oznakowania w trzech językach: chińskim, angielskim i koreańskim. Są one nie tylko drogowskazami wyznaczającymi szlaki turystyczne, ale także przypominają przyjeźdnym o ochronie środowiska i segregowaniu odpadów.

W uznaniu osiągnięć w dziedzinie ochrony środowiska Park Krajobrazowy Huang Shan w ostatnich latach zdobył liczne prestiżowe nagrody międzynarodowe, m.in.: Międzynarodową Nagrodę Meliny Mercouri za Ochronę i Zarządzanie Krajobrazem Kulturowym (Melina Mercouri International Prize for the Safeguarding and Management of Cultural Landscapes) – UNESCO-Grecja oraz przyznaną corocznie przez Światową Radę Podróży i Turystyki (WTTC) nagrodę w konkursie „Turystyka Jutra” w kategorii „Destynacje” – należącą do najbardziej rozpoznawalnych i prestiżowych nagród w branży turystycznej.

Góry Huang Shan w 2012 roku zostały wpisane na listę pilotażowych stref eksperymentalnych zrównoważonego rozwoju światowych destynacji turystycznych. W każdym kraju, ochrona środowiska ma kluczowe znaczenie, zwłaszcza jeśli chodzi o dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze.

„Tu jest nasz skarb”, powiedział inicjator reform społeczno-gospodarczych oraz otwarcia Chin na świat, Deng Xiaoping, podziwiając widoki Huang Shan. (tl. Qu Pengjie) 🌀

S HILIN – SŁYNNY OBSZAR KRASU W YUNNANNIE

Położone w południowych Chinach obszary krasu powstawały w okresie od 300 do 0,5 mln lat temu. Do najsłynniejszych należy m.in. Shilin w prowincji Yunnan.

Shilin (dosł. Kamienny Las) znajduje się w prowincji Yunnan, w południowo-zachodnich Chinach. Ze względu na różnorodność występujących tam kamiennych form, wpisany został na Listę Światowego Dziedzictwa Przyrodniczego UNESCO. Shilin powstał 270 mln lat temu. Cenne pod względem geologicznym formy, które oglądać możemy współcześnie, powstały w wyniku skomplikowanych procesów. Nagromadzone tam skały o różnorodnych kształtach przypominają z wyglądu zwierzęta, rośliny, a nawet budowle. 🌀

苹果上的波兰

编辑 / 林伟大

在波兰有句古语——“爷爷种的果园是最好的”，这是因为四五十年树龄的苹果树结出的果子是最好的。苹果栽植在波兰有着悠久的历史。波兰地处欧洲平原中部，这里气候温和，土壤也极为适宜苹果树的生长。有据可查的苹果栽植历史可以追溯到一千多年以前，甚至比公元 966 年波兰形成统一国家的时间还要早。

在现代果园里，苹果的种类可谓多种多样。第二次世界大战以前，波兰本地产的苹果种类就达五十多种。丰富多彩的苹果种类让我们在不同的季节能享受不同的美味。帕别卢夫卡苹果是波兰语 papierówka 的音译名（英语 white transparent），盛产于初夏的波罗的海沿岸地区；谢尔普尼奥夫卡产于夏末，一般在八月份，所以它的波兰语名称—sierpniówka，就是波兰语名词“八月”（sierpień）的变体；安东诺夫卡（波兰语：antonówka，英语：antonovka）则产于秋天。在众多古老的品种中，相较而言，有一些苹果相当受欢迎，例如：帕别卢夫卡有着金灿灿的皮，咬一口，酸酸的，留有余味；克什泰拉 (kosztela) 的果皮虽然翠绿，但果肉却是十分甜美，非常适合生吃。

苹果有些是生吃的，有些则是用来制作蜜钱用的，还有一些既可以生吃又可以用来做蜜钱；苹果也可以做成各种各样的甜品，还是很多糕点的原材料，比如苹果派、水果蛋挞、各种起酥。苹果慕斯、苹果酱、苹果饮料（一种用水果和糖煮的提神清爽的饮料）等都广受欢迎。其实，苹果和鸡肉鸭肉也是很配的！在波兰有一种传统烤鸭，苹果就是不可或缺的辅料。苹果也可以和炒过的鸡肝或卡尚卡酱（一种波兰特有的血酱，是将猪肉或牛肉、下水、血和羊肉混在一起做的酱）一起炖。苹果也是沙拉的重要成分，比如可以和羊奶酪、蔓越莓配在一起做沙拉。

白葡萄酒苹果

罗兹彼得科夫斯卡 97 号餐厅

厨师长：乌勒舒拉·赤热夫斯卡（Urszula Czyżewska）

原料：

4 个大苹果
500 毫升干白葡萄酒
100 克红糖
40 克黄油
肉桂粉
4 平勺冰激凌
新鲜的薄荷

做法：

1. 将苹果洗净削皮，切成块。
2. 把白葡萄酒倒入平底锅中，加糖、黄油、肉桂粉和苹果。将苹果煨软，放在大盘子里。
3. 放上冰激凌和薄荷，一盘漂亮的白葡萄酒苹果就完成了。

Kulki perłowe

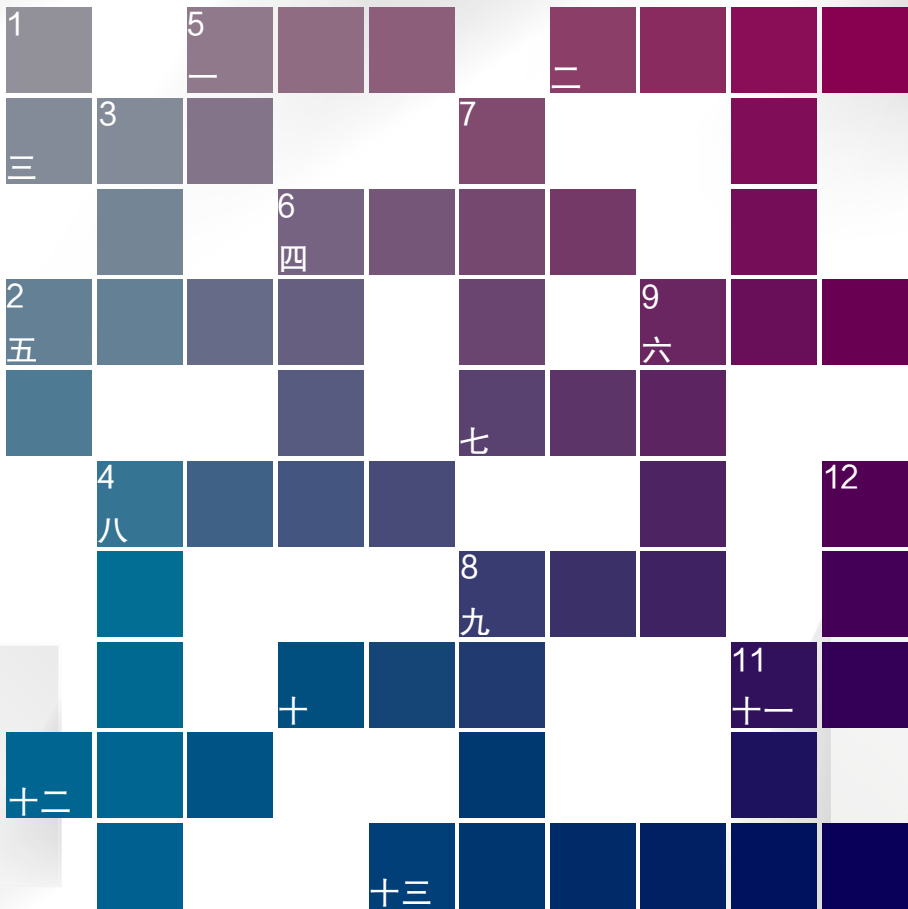

Składniki:

- 1 szklanka ryżu,
- 45 dag mielonej wieprzowiny,
- 2 łyżki wody,
- 2 łyżki posiekanej cebuli-dymki lub szczypioru,
- 1 łyżeczka posiekanego świeżego korzenia imbiru lub pół łyżeczki imbiru w proszku,
- 1 łyżka wódki wyborowej,
- 1 łyżka sosu sojowego lub 1/2 łyżki przyprawy Maggi rozcieńczonej z 1/2 łyżki wody,
- 2 łyżki posiekanych kasztanów wodnych,
- 1/2 łyżeczki soli,
- Białko z 1 jajka,
- 1 łyżeczka mąki ziemniaczanej.
- 2 szklanki wody,

Potrawę tę przyrządzamy w następującej kolejności:

1. Ryż wypłukać kilkakrotnie zmieniając wodę; woda po ostatnim płukaniu powinna być czysta.
2. Zalać wypłukany ryż dwoma szklankami zimnej wody i odstawić na kilka godzin.
3. Do zmielonego mięsa dodać: 2 łyżki wody, dymkę lub szczypior, imbir, wódkę sos sojowy lub maggi z wodą, kasztany wodne, sól i mąkę ziemniaczaną. Dobrze wymieszać i odstawić na 15 minut, po czym dodać białko i wymieszać drewnianą łyżką lub ręką. Odstawić.
4. Namoczony ryż odcedzić i równomiernie rozłożyć na stolnicy.
5. Z przygotowanej masy mięsnej formować kulki i obtaczać je w ryżu.
6. Tak ułożone kulki gotować na parze przez 20 minut.
7. Podawać na gorąco. Można je polać ulubionym sosem.

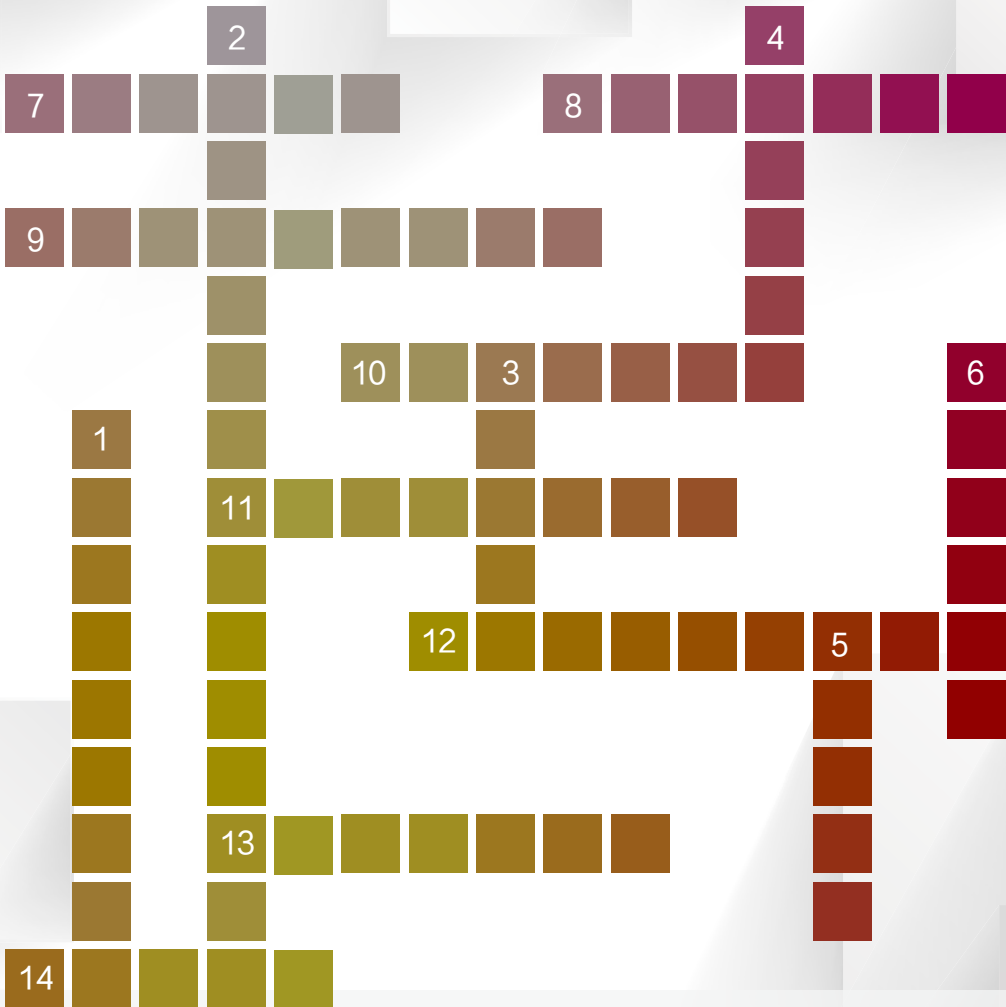

横 列

- 一.《西游记》中蜘蛛精们盘踞的一个洞穴。
- 二.陈凯歌导演，张国荣、张丰毅、巩俐等主演的一部经典影片。
- 三.指立脚点或作战行动的基地。
- 四.天津一所知名高校，是周恩来总理的母校。
- 五.1934年到1936年间中国工农红军主力进行的战略转移。
- 六.指初次见面时馈赠的礼品。
- 七.清朝侠义小说的代表作之一，又称《忠烈小五义传》。
- 八.中国人民解放战争中的“三大战役”之一。
- 九.中国近代思想家，是戊戌变法运动的领袖之一。
- 十.民国“四大家族”之一的代表人物，与宋霭龄是夫妻。
- 十一.通过打井的方式抽取地下水卤制成的盐。
- 十二.一种复杂的有机化合物，旧称“朐”，是生命的物质基础。
- 十三.太平天国政权颁布的关于土地的制度。

纵 列

- 1. 足部朝天，手臂（有时用头部）在下，支撑全身的重量的一个姿势，也叫拿大顶。
- 2. 封建时代臣民对皇帝的称谓。
- 3. 中医术语，是“足阳明胃经”的主要穴位之一。
- 4. 卢纶的诗《塞下曲》中“没在石棱中”的上一句。
- 5. 商店等暂停营业或在营业时间以外检查、清点（存货）。
- 6. 新中国早期拍摄的第一部战争电影，表现了毛泽东军事战略思想。
- 7. 一种视觉原理，近处的景物大，远处的景物小。
- 8. 陈道明、斯琴高娃等主演清朝历史电视剧。
- 9. 成语，意识到是正义的事情就勇敢的去做。
- 10. 成语，另辟蹊径开创新的形式或格局。
- 11. 古代社会的土地国有制度，把土地分隔成方块，形状像“井”字。
- 12. 工业上使用的粗制盐，被称为“化学工业之母”。

Pionowo

- 1. Państwo w Azji Południowo-Wschodniej położone na 17,5 tys. wysp. Posiada największą na świecie populację wyznającą islam.
- 2. Kolej ... – jedyna linia kolejowa, którą dojechać można bezpośrednio z Europy do Chin.
- 3. Jest nią np. Jangcy czy Amur.
- 4. Pieczona „po pekińsku” jest najślynniejszą potrawą kojarzoną z chińską stolicą.
- 5. Narkotyk, który siał w Chinach spustoszenie w XIX i XX wieku, a nawet dał nazwę dwóm XIX-wiecznym wojnom.
- 6. Stolica południowochińskiej prowincji Guangdong, wielki ośrodek handlowy i targowy.

Poziomo

- 7. Drapieżne zwierzę z rodziny kotowatych. W Chinach występuje zarówno na północno-wschodnich, jak i południowo-zachodnich obrzeżach kraju.
- 8. Na chińskiej fladze jest ich pięć.
- 9. Dzielnica zamieszкана przez chińską diasporę, jak również tytuł filmu Romana Polańskiego.
- 10. W Chinach pita z reguły w wersji zielonej, w Europie – raczej czarnej.
- 11. Gwiazdor filmowy i mistrz sztuk walki, znany m.in. z roli w *Wejściu smoka*.
- 12. Najślynniejszy średniowieczny podróżnik, który odwiedził Chiny. Mimo nazwiska, nie miał nic wspólnego z Polską.
- 13. Chiński klasztor uważany za kolebkę sztuk walki.
- 14. Miasto w południowych Chinach, które Chiny odzyskały w roku 1999 z rąk portugalskich. Największe skupisko kasyn w Azji.

POLISH AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Imprezowy klimat czy klimatyczna restauracja? 愉悦的氛围或者四季的厨艺

My inspirujemy, Ty wybierasz. Poznaj to, co jeszcze przed Tobą nieodkryte. Korzystaj z możliwości, dzięki którym podróż nabiera innego znaczenia. Odkryj nowe inspiracje i zdecyduj.

我们创新，您来选择。来探索吧，看看还有什么在您面前尚未揭示。利用机上一切可能性，由此积累旅程的不同凡响。感受全新体验，由您决定。

lot.com/inspirations

Fly your way

